ÍSLENSKA ÆSKULÝÐSRANNSÓKNIN

Helstu niðurstöður grunnskólakönnunar í Hörðuvallaskóla

Vorönn 2024

MENNTAVÍSINDASTOFNUN

Efnisyfirlit

Inngangur **1**

Framkvæmd og þátttakendur **2**
Niðurstöður eftir kyni . . . 3
Tölur eftir sameinuðum bekkjum . . . 3

Efnisflokkar **4**

Menntun **5**
Færni og áhugi . . . 7
Mikilvægt að leggja sig fram í námi . . . 7
6. og 7. bekkur . . . 7
4. og 5. bekkur . . . 8
Lestur . . . 9
Skáldsögur . . . 9
6. og 7. bekkur . . . 9
Bækur sem ekki eru skáldsögur . . . 10
6. og 7. bekkur . . . 10
Fréttamiðlar . . . 11
6. og 7. bekkur . . . 11
Myndasögur . . . 12
6. og 7. bekkur . . . 12
Lestur í frítma . . . 13
4. og 5. bekkur . . . 13
Lestur í skólanum . . . 14
4. og 5. bekkur . . . 14
Líðan í skóla . . . 15
Gaman í skólanum . . . 15
4. og 5. bekkur . . . 15
Líðan í kennslustund . . . 16
4. og 5. bekkur . . . 16
6. og 7. bekkur . . . 17
Fullorðinn í skólanum sem gott er að tala við . . . 18
4. og 5. bekkur . . . 18
6. og 7. bekkur . . . 19
Traust til kennara . . . 20
6. og 7. bekkur . . . 20
Utangarðs í skólanum . . . 21
6. og 7. bekkur . . . 21
Tilheyra í skólanum . . . 22
6. og 7. bekkur . . . 22
Samskipti við aðra nemendur . . . 23
6. og 7. bekkur . . . 23
Einmana í skólanum . . . 24
6. og 7. bekkur . . . 24

Þreyta í skólanum . . . 25
4. og 5. bekkur . . . 25
6. og 7. bekkur . . . 26
Vinnufriður í kennslustund . . . 27
4. og 5. bekkur . . . 27
6. og 7. bekkur . . . 28
Skróp . . . 29
6. og 7. bekkur . . . 29
Þátttaka í skólastarfi . . . 31
Skipulag skólaviðburða . . . 31
6. og 7. bekkur . . . 31
Skipulag skólaverkefna . . . 32
6. og 7. bekkur . . . 32
Hlustað á hugmyndir nemenda . . . 33
6. og 7. bekkur . . . 33
Fara yfirleitt að sofa eftir miðnætti á skóladegi . . . 34
6. og 7. bekkur . . . 34

Heilsa og vellíðan **35**
Mat á eigin heilsu . . . 37
6. og 7. bekkur . . . 37
Erfiðleikar með svefn . . . 38
6. og 7. bekkur . . . 38
Líkamleg hreyfing . . . 39
4. og 5. bekkur . . . 39
6. og 7. bekkur . . . 40
Höfuðverkur . . . 41
4. og 5. bekkur . . . 41
6. og 7. bekkur . . . 42
Magaverkur . . . 43
4. og 5. bekkur . . . 43
6. og 7. bekkur . . . 44
6. og 7. bekkur . . . 45
Depurð . . . 46
4. og 5. bekkur . . . 46
6. og 7. bekkur . . . 47
Pirringur . . . 48
4. og 5. bekkur . . . 48
6. og 7. bekkur . . . 49
Kvíði . . . 50
4. og 5. bekkur . . . 50
6. og 7. bekkur . . . 51
Svimi . . . 52
4. og 5. bekkur . . . 52

Öryggi og vernd **54**
Einmanaleiki . . . 56

4. og 5. bekkur 56
6. og 7. bekkur 57
Slagsmál 58
6. og 7. bekkur 58
Einelti - þolandi 59
4. og 5. bekkur 59
6. og 7. bekkur 60
Einelti - gerandi 61
6. og 7. bekkur 61
Skilin út undan í skólanum 62

Þátttaka og félagsleg tengsl **63**
Vinátta 65
Auðvelt að eignast nýja vini 65
6. og 7. bekkur 65
Eiga góða vini eða góðar vinkonur 66
4. og 5. bekkur 66
6. og 7. bekkur 67
Íþróttir og tómstundir 68
Hópíþróttir 68
4. og 5. bekkur 68
6. og 7. bekkur 69
Einstaklingsíþróttir 70
4. og 5. bekkur 70
6. og 7. bekkur 71
Allar íþróttir 72
4. og 5. bekkur 72
6. og 7. bekkur 73
Líkamsrækt 74
6. og 7. bekkur 74
Listnám 75
6. og 7. bekkur 75
Æskulýðsfélög 76
6. og 7. bekkur 76
Sjálfboðastarf 77
6. og 7. bekkur 77
Félagsmiðstöðvar 78
6. og 7. bekkur 78
Ungmennaráð og réttindaráð 79
6. og 7. bekkur 79

Lífsgæði og félagsleg staða **79**
Efnahagsleg lífsgæði 82
Aðstaða til heimanáms 82
6. og 7. bekkur 82
Fjölskyldulíf 83
Aðstoð við heimanám 83

4. og 5. bekkur 83
6. og 7. bekkur 84
Íslenska töluð á heimili 85
4. og 5. bekkur 85
6. og 7. bekkur 86
Stuðningur frá fjölskyldu 87
4. og 5. bekkur 87
6. og 7. bekkur 88

Inngangur

Í þessari skýrslu eru kynntar niðurstöður Íslensku æskulýðsrannsóknarinnar (ÍÆ) sem lögð var fyrir í grunnskólum landsins vorið 2024. Menntavísindastofnun Háskóla Íslands framkvæmir rannsóknina fyrir mennta- og barnamálaráðuneytið á grundvelli 12 gr. æskulýðslaga nr. 70/2007.

Markmið rannsóknarinnar er að safna gögnum um viðhorf barna og ungs fólks til ýmissa þátta sem snúa að farsæld þeirra: (1) menntun, (2) lífsgæðum og félagslegri stöðu, (3) heilsu og vellíðan, (4) öryggi og vernd og (5) þátttöku í íþrótta-, tómstunda- og samfélagsstarfi og félagslegum tengslum.

Rannsóknargögnin eru nýtt við *stefnumótun í málefnum barna og ungmenna og ákvörðunum um hvaða þjónusta þurfi að standa börnum til boða* á hverjum tíma.

Skólar og sveitarfélög fá senda gjaldfrjálsa skýrslu með niðurstöðum rannsóknarinnar en jafnframt eru heildarniðurstöður fyrir landið birtar í landsskýrslu, vefmælaborði ÍÆ https://iae.is/ og Mælaborði farsældar barna https://www.farsaeldbarna.is/

Kjarnaspurningar ÍÆ koma annars vegar úr tveimur alþjóðlegum rannsóknum sem framkvæmdar hafa verið á Íslandi um árabil og hins vegar úr íslenskum farsældarmælingagrunni:

- Health Behaviour in School-aged Children (HBSC), könnun Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar (WHO), sem framkvæmd hefur verið á Íslandi á fjögurra ára fresti frá 2006
- The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD), sem einnig hefur verið framkvæmd á fjögurra ára fresti og hóf göngu sína 1995. Þetta skapar möguleika á að bera niðurstöður hér á landi saman við niðurstöður annarra landa og fylgjast með þróun þeirra eftir tímabilum.
- Farsældarmælingar sem mennta- og barnamálaráðuneyti, fræðafólk og sérfræðingar hafa sett saman til að meta stöðu farsældar barna og ungs fólks.

Starfsfólk ÍÆ þakkar skóla- og fræðslustjórum, foreldrum og síðast en ekki síst nemendum sem veittu góðfúslegt leyfi til að taka þátt í könnuninni. Kennurum eru sömuleiðis færðar þakkir fyrir að koma að fyrirlögn könnunarinnar.

Með bestu kveðjum,

Ragný Þóra Guðjohnsen, faglegur stjórnandi ÍÆ og lektor við Háskóla Íslands

Hans Haraldsson, verkefnisstjóri hjá Menntavísindastofnun Háskóla Íslands

Ólöf Ragna Einarsdóttir, verkefnisstjóri hjá Menntavísindastofnun Háskóla Íslands

Unnar Geirdal Arason, verkefnisstjóri hjá Menntavísindastofnun Háskóla Íslands

Framkvæmd og þátttakendur

Niðurstöður sem hér eru sýndar eru úr grunnskólakönnun Íslensku æskulýðsrannsóknarinnar (ÍÆ) vorið 2024.

Grunnskólakönnun vorið 2024 fór fram á tímabilinu 11. mars til 12. maí 2024. Voru allir 176 starfandi grunnskólar á landinu beðnir um að taka þátt og urðu 154 skólar við beiðninni. Könnunin var lögð fyrir í 4.-10. bekk. Í töflunum hér fyrir neðan má sjá fjölda svarenda eftir kyni og bekk.

Athugið að mögulega er fjöldi lítillega breyttur frá þeim fjölda sem fram kom í svörunarsamantekt þar sem gögn hafa verið fínhreinsuð. Við fínhreinsun eru svör með óeðlilega og óskýrða tímastimpla, líkleg tvísvör og svör sem bera þess skýr merki að svarandi hafi ekki svarað af alvöru fjarlægð.

Skipting svarenda eftir kyni

Kyn	Hörðuvallaskóli	Höfuðborgarsvæðið utan Reykjavíkur	Önnur landsvæði	Samtals
Strákar	114	2095	4996	7205
Stelpur	144	1969	4994	7107
Stálp, annað eða vilja ekki svara	4	58	186	248

Skipting svarenda eftir bekk

Bekkur	Hörðuvallaskóli	Höfuðborgarsvæðið utan Reykjavíkur	Önnur landsvæði	Samtals
4. bekk	67	1060	2483	3610
5. bekk	35	994	2600	3629
6. bekk	71	1043	2597	3711
7. bekk	89	1025	2496	3610

Niðurstöður eftir kyni

Spurning um kyn var með fjórum svarmöguleikum. Svarendur gátu sagst vera karlkyns, kvenkyns eða kynsegin. Þá var boðið upp á svarmöguleikann „Annað/vil ekki svara“. Svarendur sem sögðust kynsegin eða gáfu ekki upp kyn voru fáir. Þegar niðurstöður eru birtar eftir kyni eru því aðeins sýndar niðurstöður fyrir stráka og stelpur.

Oftast eru þeir svarendur sem skilgreina sig hvorki sem stelpur né stráka mjög fáir í einstökum skólum. Því er oft hætta á að hægt sé að leysa út svör þeirra einstaklinga með því að bera saman tölur með og án kynjaskiptingar. Þess vegna eru svör einstaklinga sem skilgreina sig hvorki sem stráka né stelpur ekki með í tölum ÍÆ fyrir litlar einingar á borð við staka skóla og minni sveitarfélög.

Tölur eftir sameinuðum bekkjum

Í skýrslum Íslensku æskulýðsrannsóknarinnar fyrir skóla eru bekkir oft felldir saman. Þetta er gert bæði til að tryggja nafneynd svarenda og til þess að svarendur á bak við einstakar tölur séu ekki of fáir. Þetta getur þó skapað ákveðin vandamál þegar kemur að samanburði við svör frá öðrum skólum þar sem margt af því sem spurt er um í könnuninni er breytilegt á milli bekkja. Því er sú leið farin þegar tölur fyrir sameinaða bekki eru reiknaðar að bekkirnir eru vigtaðir saman eins og það séu jafn margir svarendur í þeim öllum.

Efnisflokkar

Menntun

Menntun er mikilvægur þáttur í að hlúa að þekkingu barna, ýmis konar færni og gagnrýnni hugsun sem er mikilvæg við að leita lausna í samfélaginu en einnig til að glíma við áskoranir sem heimurinn stendur frammi fyrir í umhverfis-, friðar- og mannréttindamálum.

Heilsa og vellíðan

Góð heilsa, andleg og líkamleg, er lykilþáttur í velferð barna og möguleikum þeirra til að blómstra og nýta hæfileika sína. Heilbrigt líferni, hreyfing, gott matarræði og nægur svefn skiptir sköpum fyrir þroska barna og ungmenna og styður við farsæld þeirra bæði í samtíð og framtíðar. Markaðssetningu á ýmsum tískuvörum sem ekki styðja við velferð er gjarnan beint að börnum og því þarf samfélagið að fá upplýsingar um lífsstílsþætti og heilbrigði barna og ungs fólks til þess að geta sinnt virkum forvörnum og boðið rétta stuðningsþjónustu.

Öryggi og vernd

Það er skylda samfélagsins að tryggja börnum öryggi og vernd á heimili sínu og í nærumhverfi þeirra. Þrátt fyrir það er vitað að mörg börn sæta ýmis konar ofbeldi eða verða vitni að því. Margs konar hættur steðja jafnframt að þeim sem snúa að aðgengi að vímuefnum og varasömu efni á netmiðlum eins og ofbeldi. Því skiptir máli að vita á hverjum tíma hver staðan er á þessu sviði.

Þátttaka og félagsleg tengsl

Virk þátttaka barna og félagsleg tengsl eru mikilvægur þáttur í að efla trú barna á eigin getu, sjálfsmynd og þrautseigju. Börn og ungt fólk sem eru að takast á við áskoranir hafa lýst því að virk þátttaka og félagsleg tengsl hafi verið bjargráð í erfiðum aðstæðum og aukið seiglu þeirra.

Lífsgæði og félagsleg staða

Fjölmargar alþjóðlegar og íslenskar rannsóknir hafa bent á mikilvægi þess að tryggja félags- og efnahagslega stöðu barna þar sem lakari staða eykur líkur á að þeim farnist verr í lífinu; heilsa og líðan verði lakari, menntun þeirra og þátttaka í samfélaginu minni og að þau verði útsettari fyrir áföllum og að njóta minni verndar og öryggis.

MENNTUN

4. og 5. bekkur

Telja mikilvægt að leggja sig fram í námi

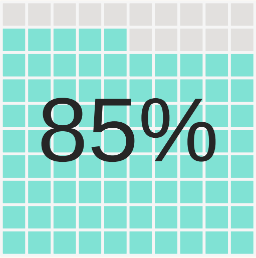

Skemmtilegt að lesa í frítíma sínum

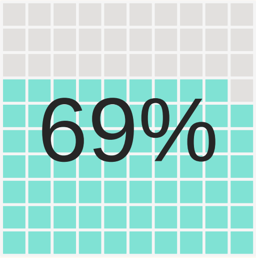

Oft þreytt í skólanum

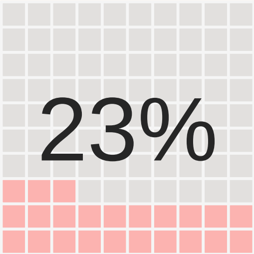

Finnst gaman í skólanum

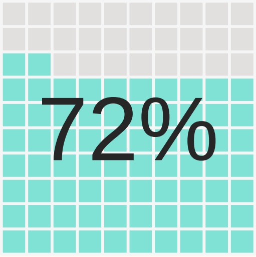

Líður illa í frímínútum

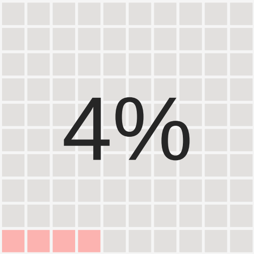

Geta leitað til einhvers fullorðins í skólanum

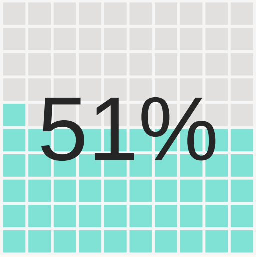

Upplifa oft truflandi hávaða í kennslustund

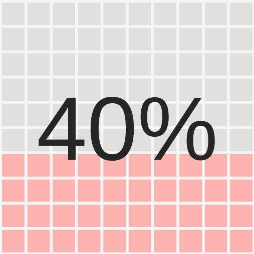

6. og 7. bekkur

Mikilvægt að leggja sig fram við námið

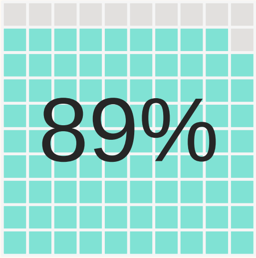

Lesa skáldsögur í hverri viku

Lesa fræðibækur í hverri viku

Lesa myndasögur í hverri viku

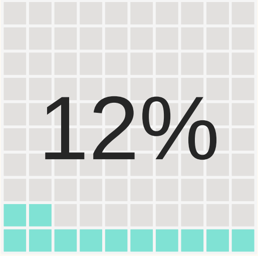

Geta leitað til einhvers fullorðins í skólanum

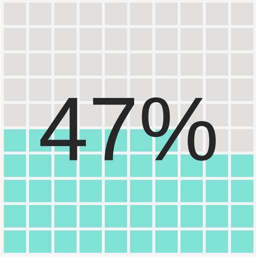

Oft þreytt í skólanum

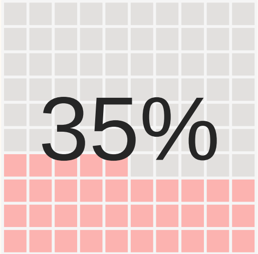

Treysta kennaranum sínum

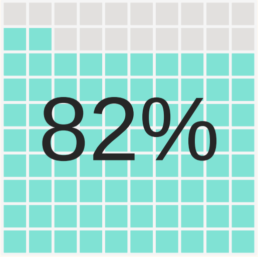

Upplifa oft vinnufrið í kennslustofunni

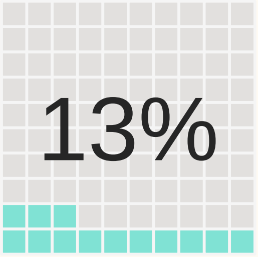

Færni og áhugi

Mikilvægt að leggja sig fram í námi

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu sammála eða ósammála ert þú þessari staðhæfingu? Það er mikilvægt að leggja sig fram við námið?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

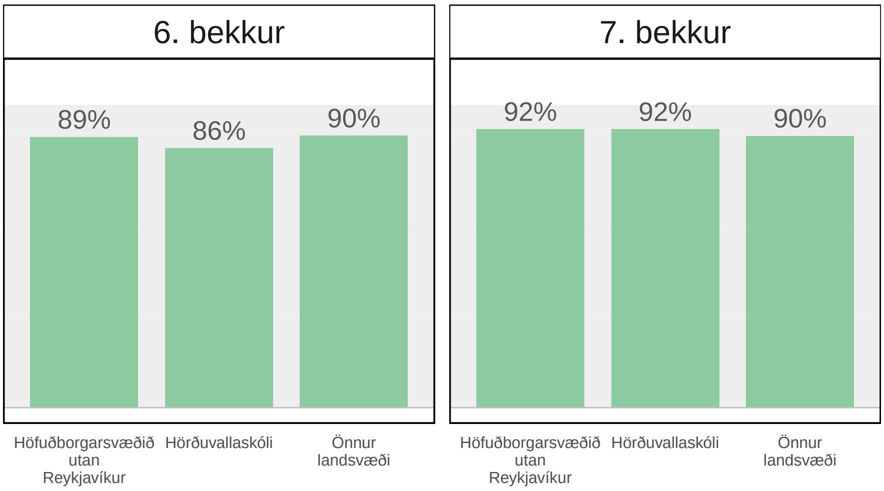

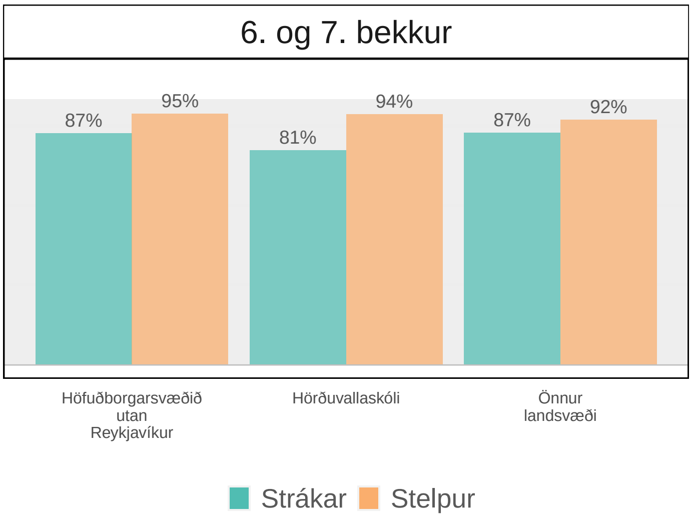

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Finnst þér mikilvægt að leggja þig fram í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög mikilvægt*“ eða „*Frekar mikilvægt*“

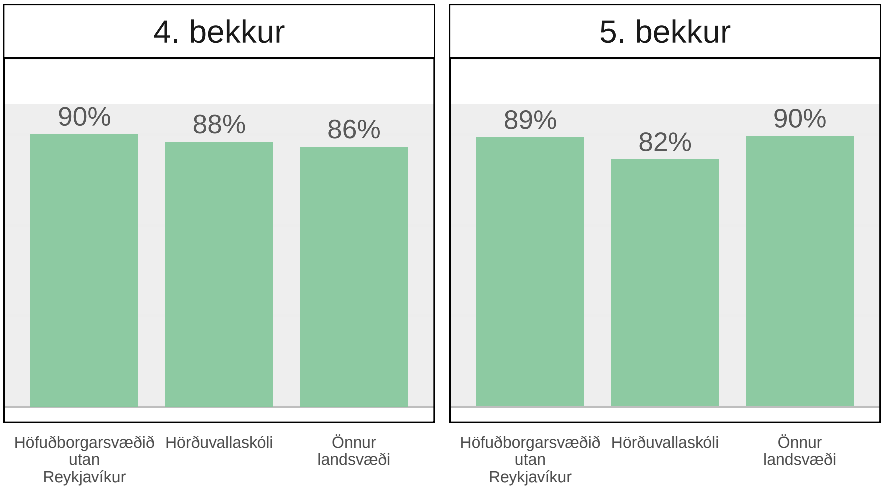

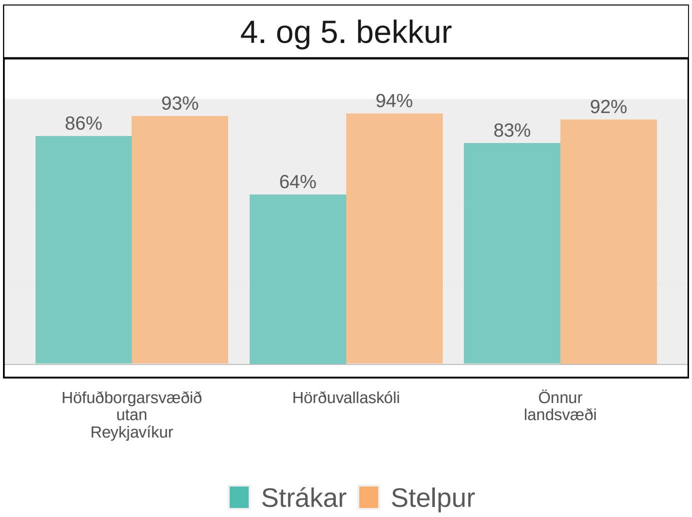

Lestur

Skáldsögur

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu oft lest þú skáldsögur í frítíma þínum af því að þig langar til þess?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Í hverri viku*“ eða „*Á hverjum degi*“

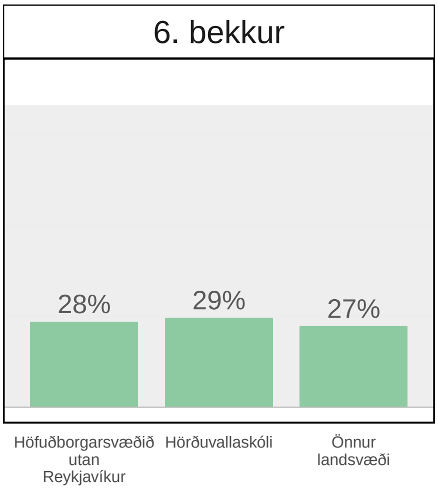

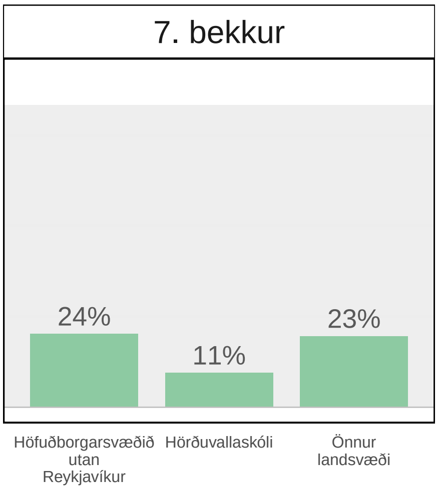

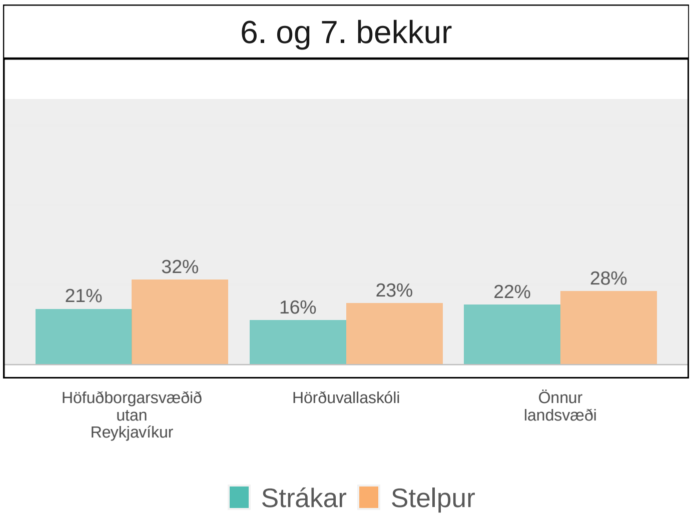

Bækur sem ekki eru skáldsögur

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu oft lest þú bækur sem eru ekki skáldsögur (t.d. ævisögur, sagnfræði, fræðslubækur um matarræði, íþróttir o.s.frv.) í frítíma þínum af því að þig langar til þess?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Í hverri viku*“ eða „*Á hverjum degi*“

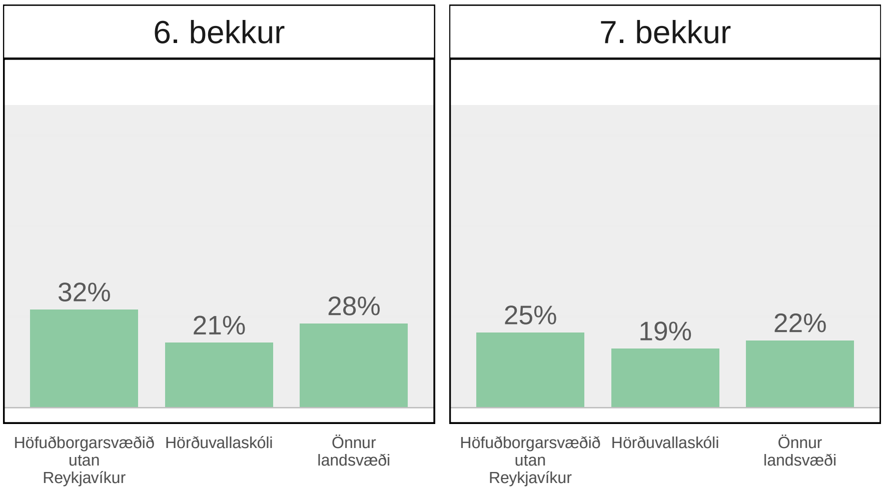

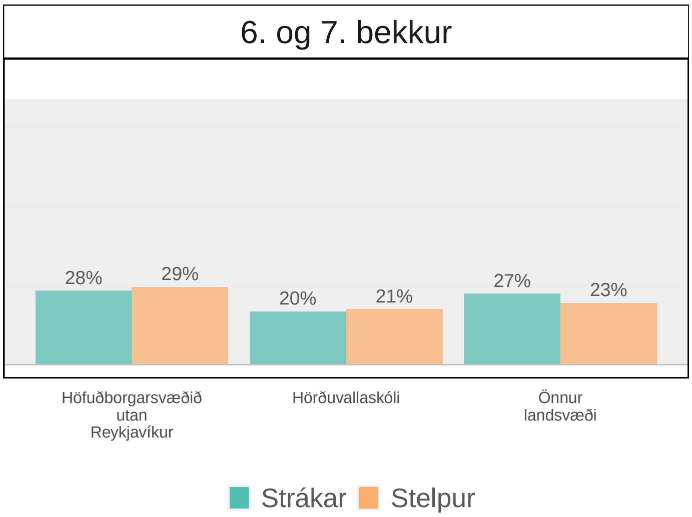

Fréttamiðlar

6. og 7. bekkur

Spurning: *„Hversu oft lest þú dagblöð eða fréttasíður á netinu (til dæmis mbl.is eða visir.is) í frítíma þínum af því að þig langar til þess?“*

Hlutfall sem velur svarmöguleikana *„Á hverjum degi“* eða *„Í hverri viku“*

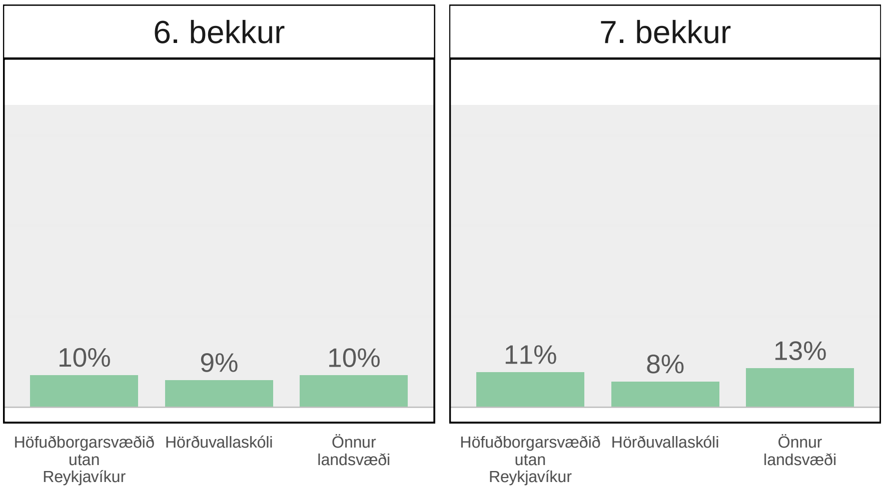

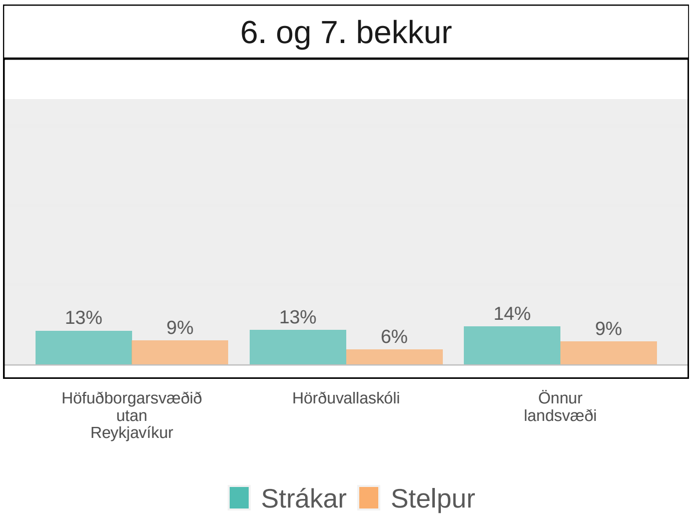

MENNTUN

Myndasögur

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu oft lest þú myndasögur (t.d. Manga) í frítíma þínum af því að þig langar til þess?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Á hverjum degi*“ eða „*Í hverri viku*“

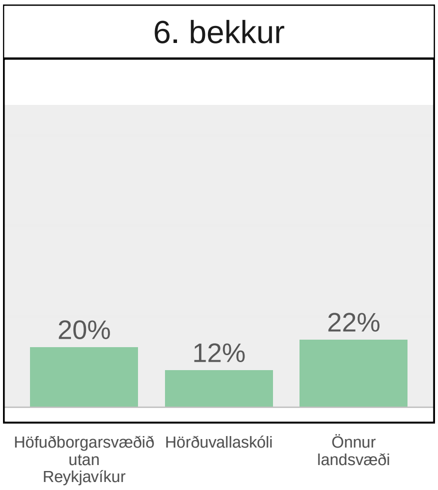

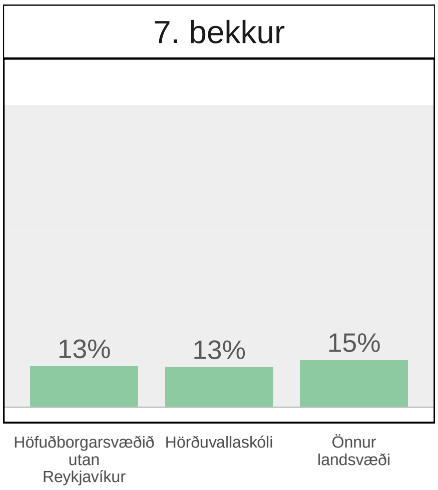

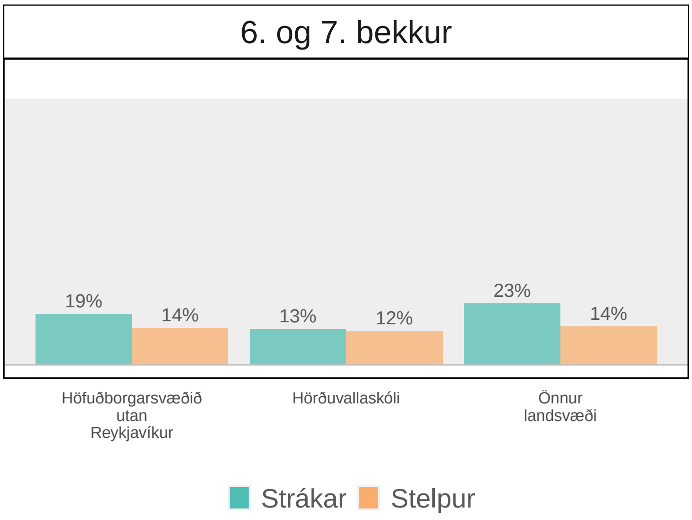

Lestur í frítma

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvað finnst þér um að lesa eitthvað sem þú velur sjálf(ur) í frítíma þínum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög skemmtilegt*“ eða „*Frekar skemmtilegt*“

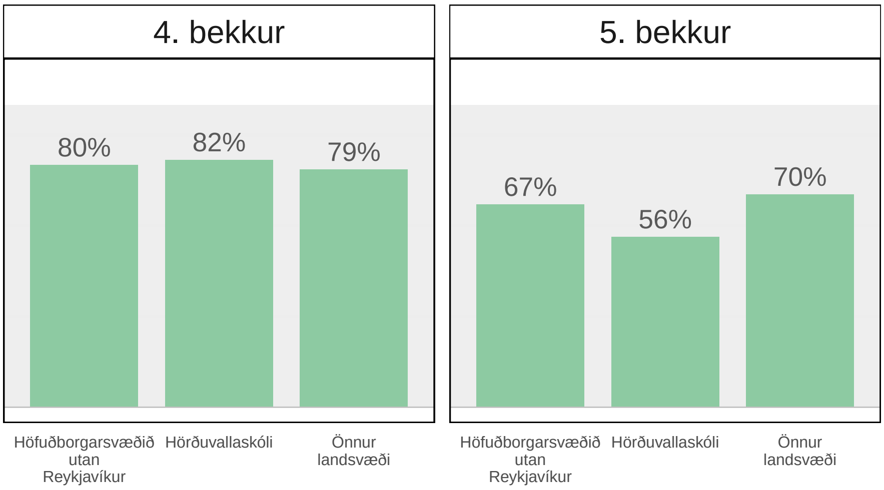

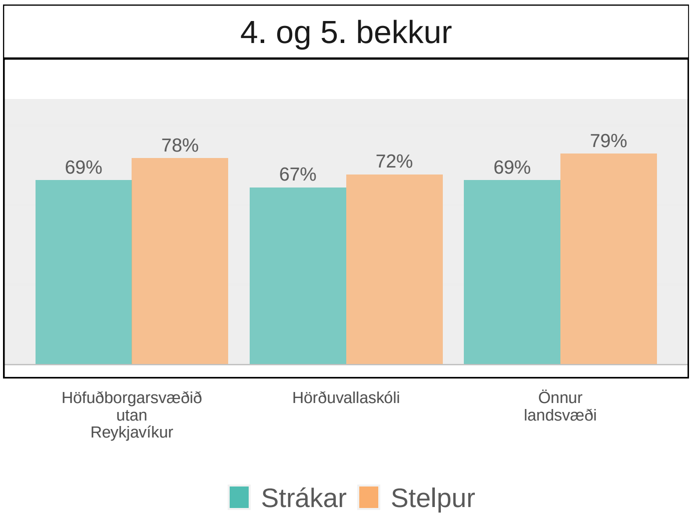

Lestur í skólanum

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvað finnst þér um að lesa í skólanum*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög skemmtilegt*“ eða „*Frekar skemmtilegt*“

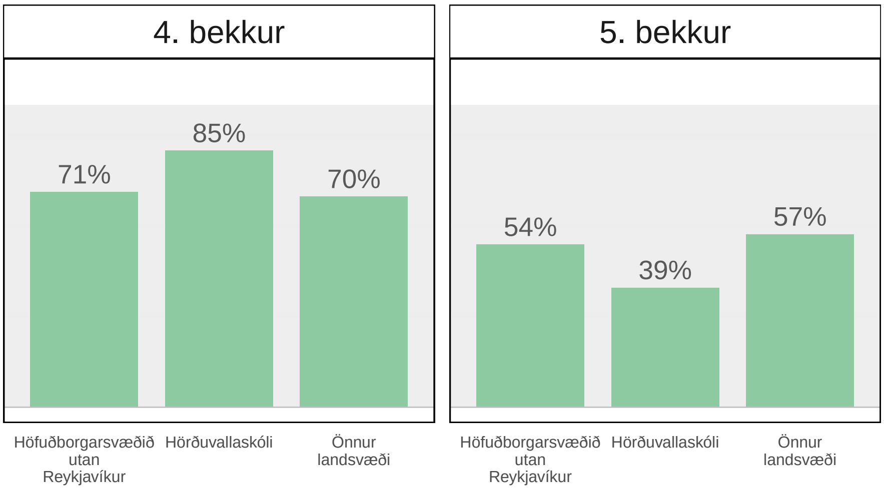

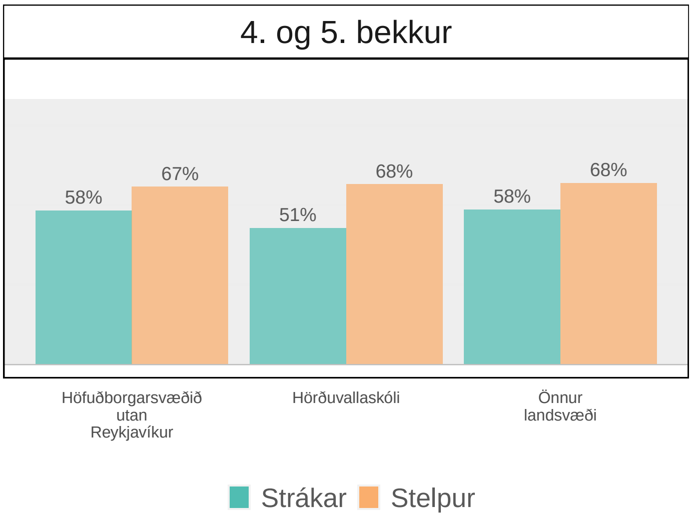

Líðan í skóla

Gaman í skólanum

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Finnst þér gaman í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög gaman*“ eða „*Frekar gaman*“

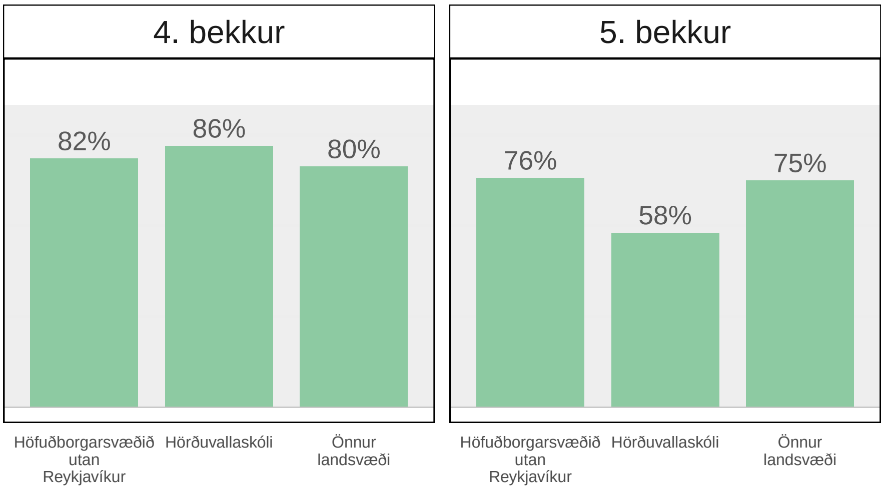

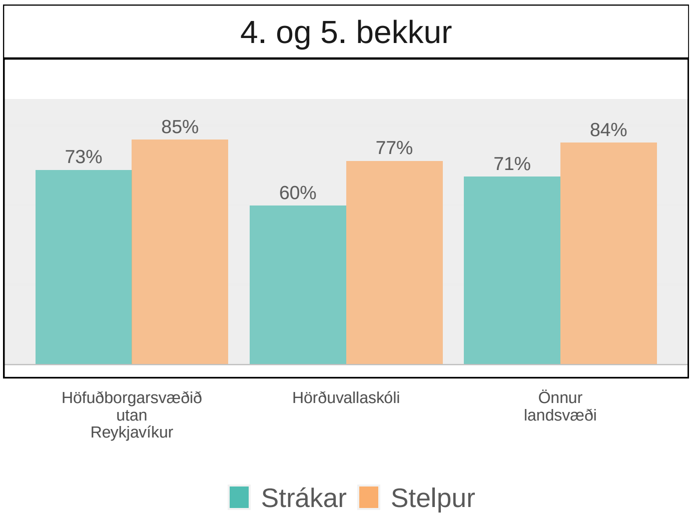

Líðan í kennslustund

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvernig líður þér í kennslustundum?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög vel*" eða „*Frekar vel*"

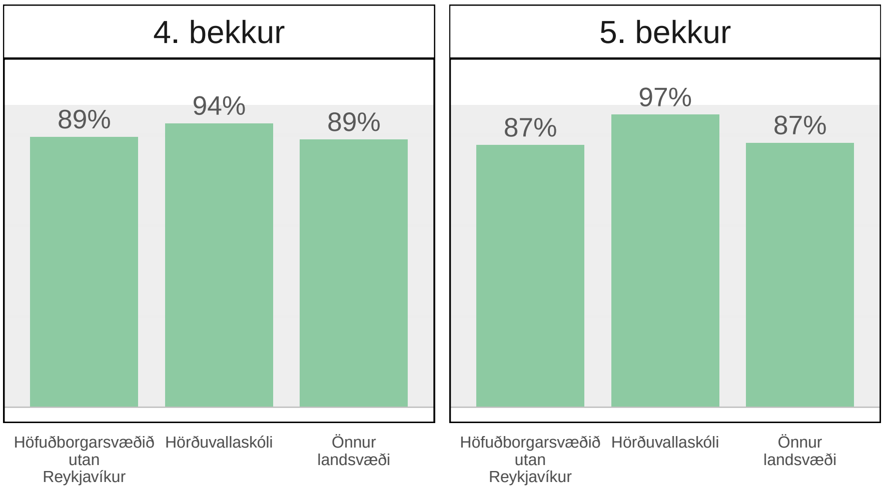

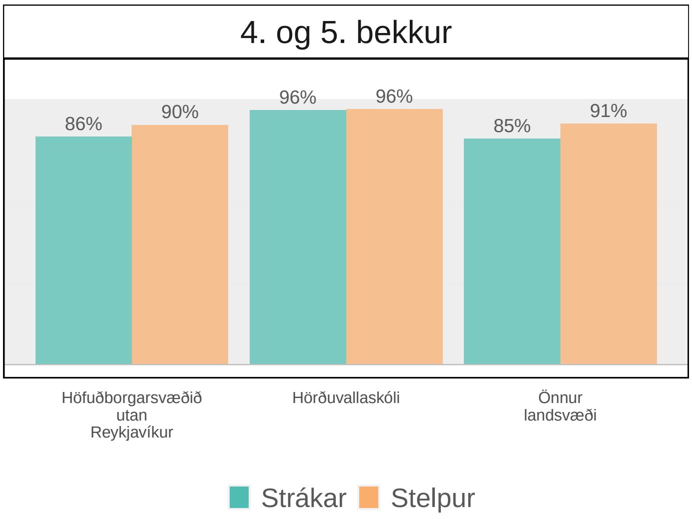

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hvernig líður þér í kennslustundum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög vel*“ eða „*Frekar vel*“

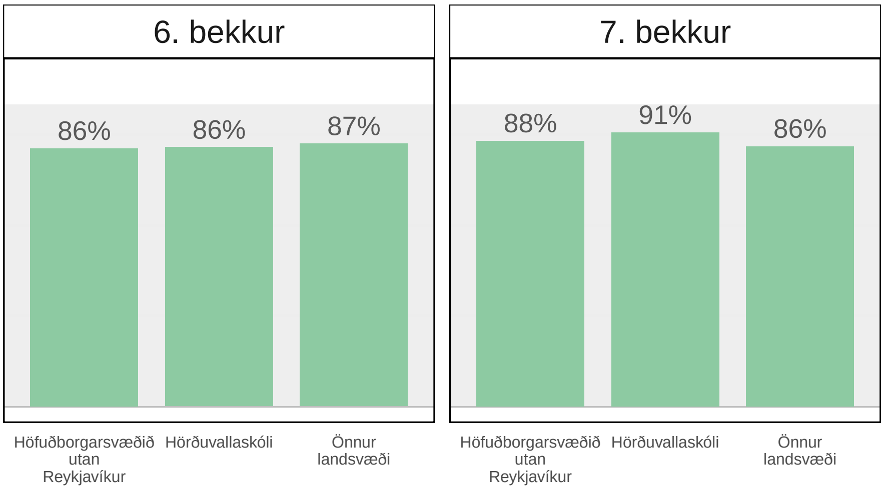

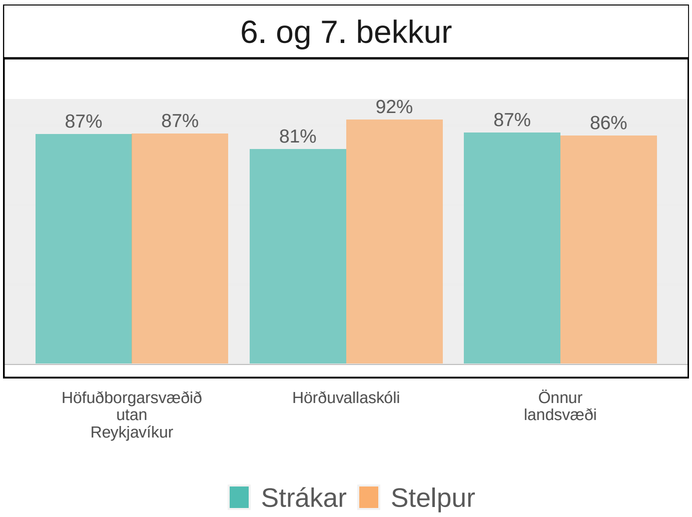

MENNTUN

Fullorðinn í skólanum sem gott er að tala við

4. og 5. bekkur

Spurning: *„Er einhver fullorðinn í skólanum sem þú getur talað við þegar þú hefur áhyggjur eða líður illa?“*

Hlutfall sem velur svarmöguleikann *„Já“*

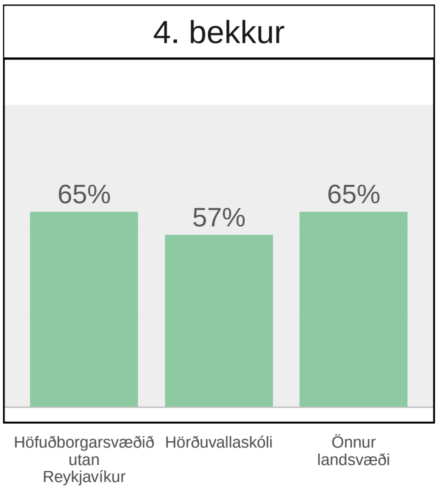

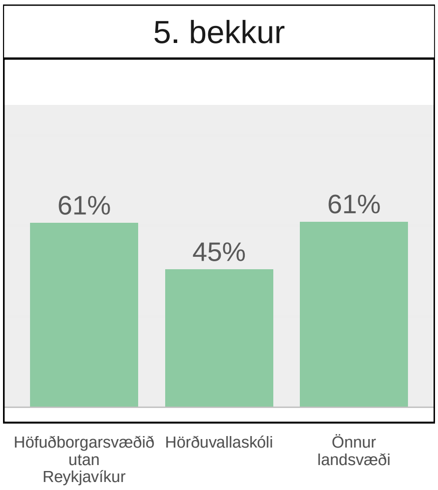

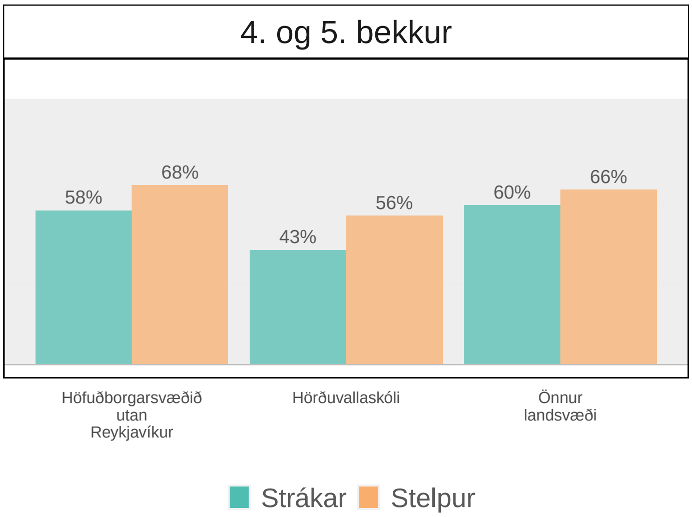

6. og 7. bekkur

Spurning: *„Er einhver fullorðinn starfsmaður í skólanum sem þér finnst gott að tala við þegar þú hefur áhyggjur eða líður illa? (t.d. kennari, deildarstjóri, námsráðgjafi, gangavörður, skólahjúkrunarfræðingur)“*

Hlutfall sem velur svarmöguleikann *„Já“*

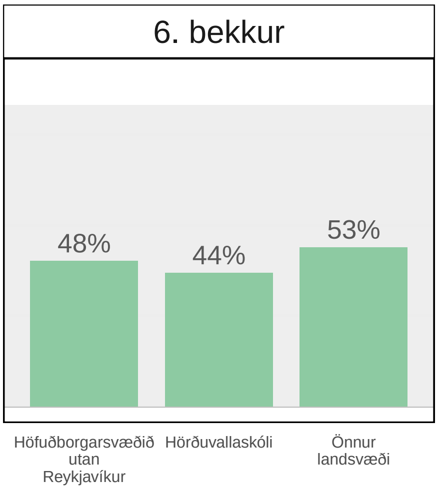

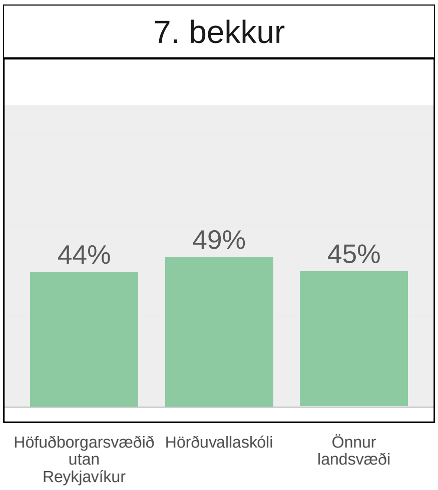

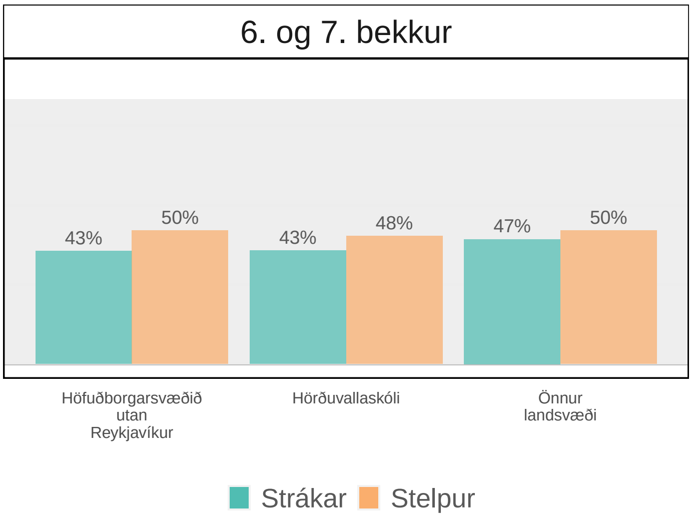

Traust til kennara

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu sammála eða ósammála ert þú þessari staðhæfingu? Ég treysti kennurunum mínum*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

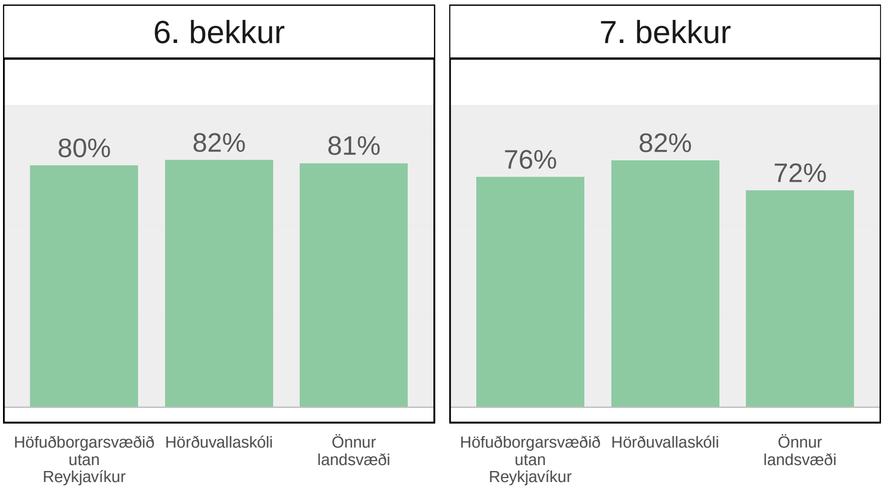

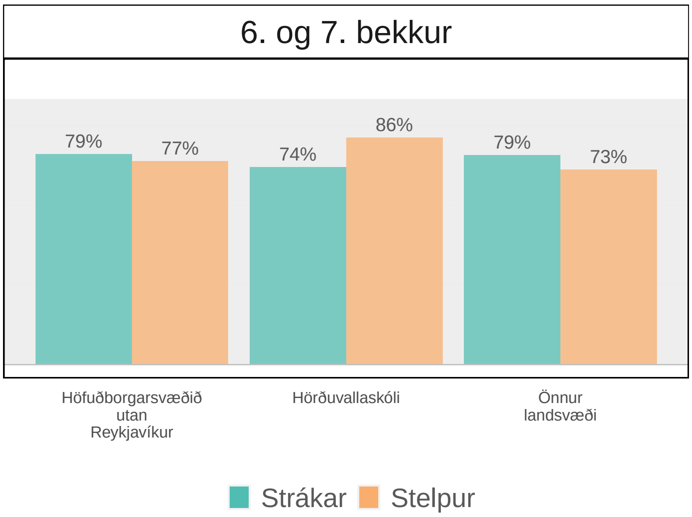

Utangarðs í skólanum

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eða ósammála eftirfarandi staðhæfingu? Mér finnst ég vera utangarðs (eða skilin(n) útundan) í skólanum*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

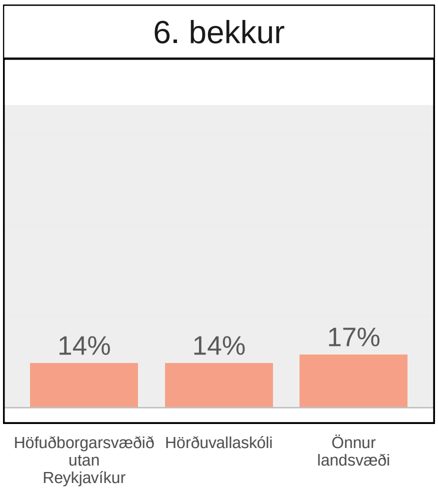

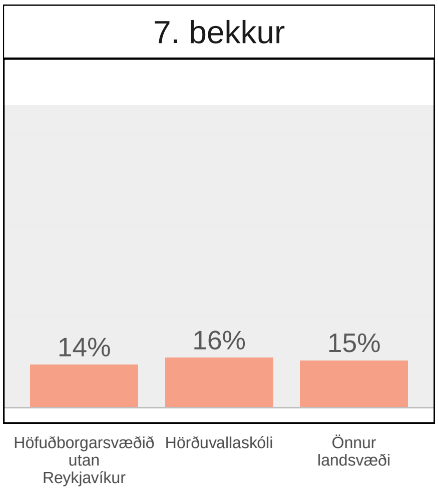

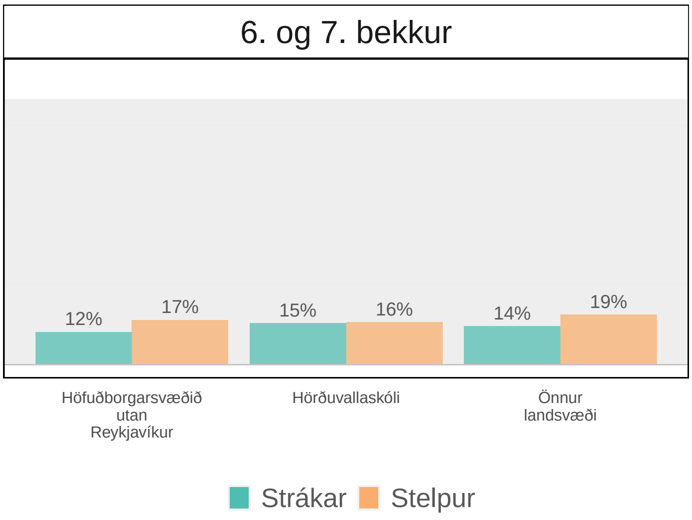

Tilheyra í skólanum

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eða ósammála eftirfarandi staðhæfingu? Mér finnst ég tilheyra í skólanum*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*" eða „*Sammála*"

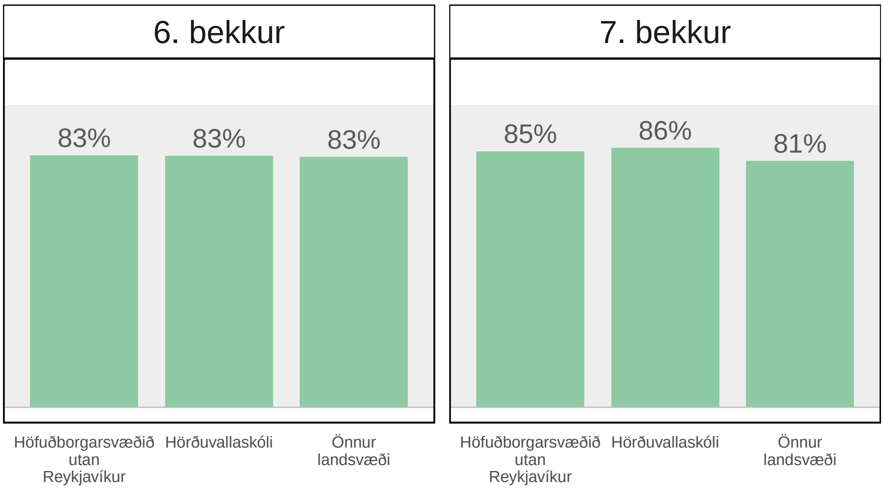

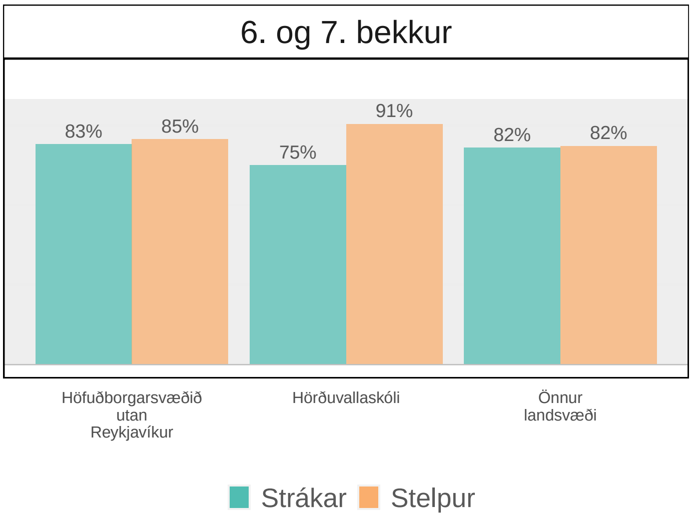

Samskipti við aðra nemendur

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eða ósammála eftirfarandi staðhæfingu? Öðrum nemendum virðist líka vel við mig*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

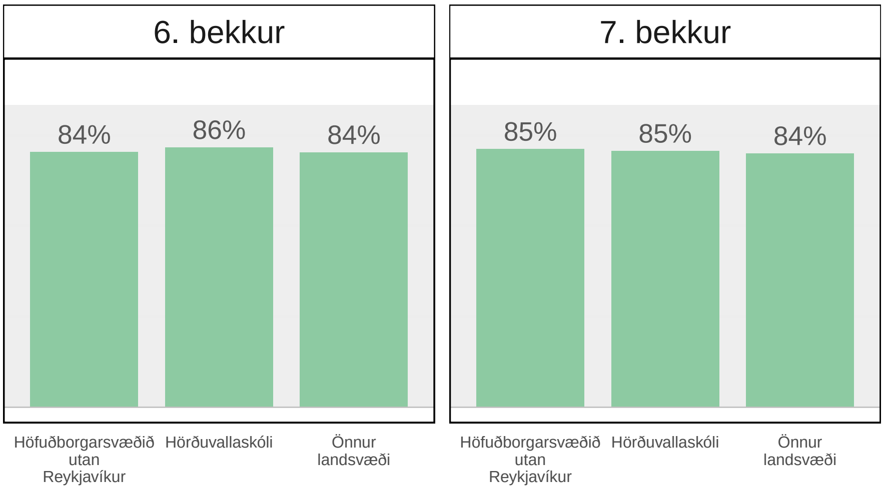

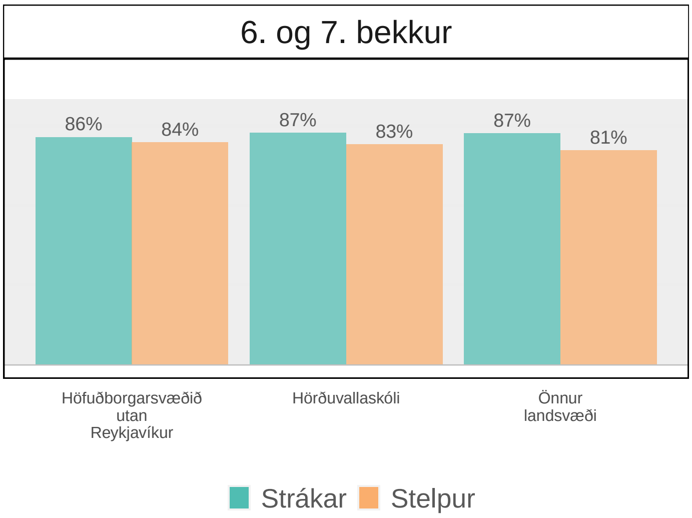

Einmana í skólanum

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eða ósammála eftirfarandi staðhæfingu? Ég er einmana í skólanum*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

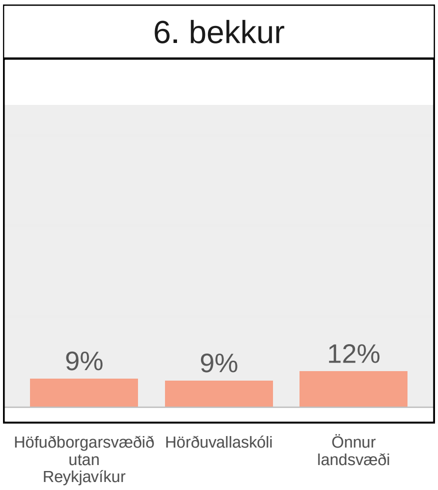

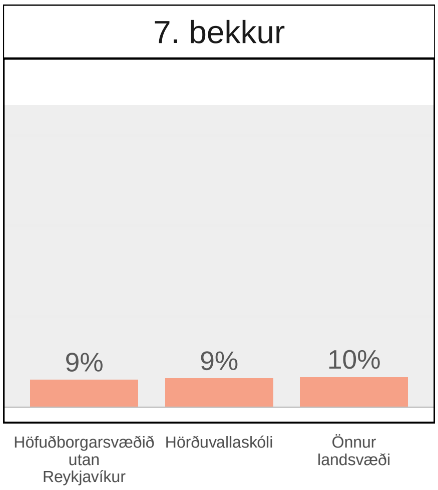

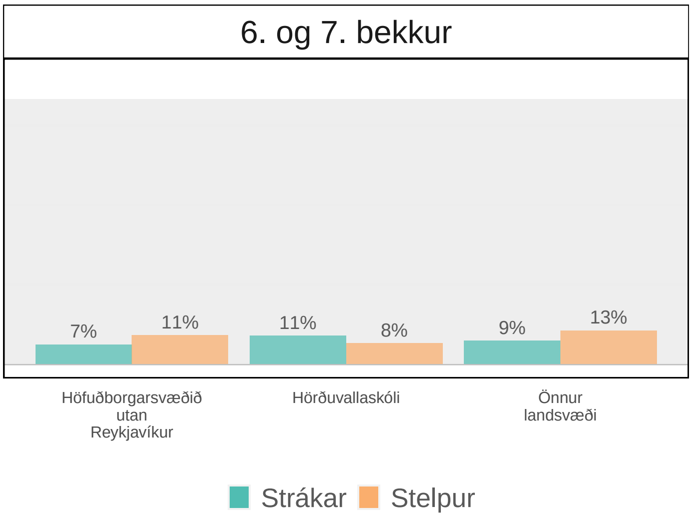

Þreyta í skólanum

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Finnst þér þú vera þreytt(ur) í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

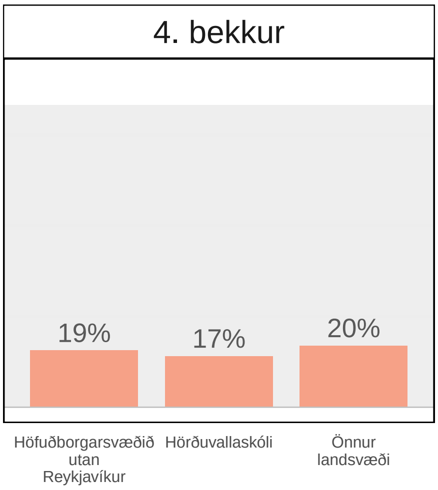

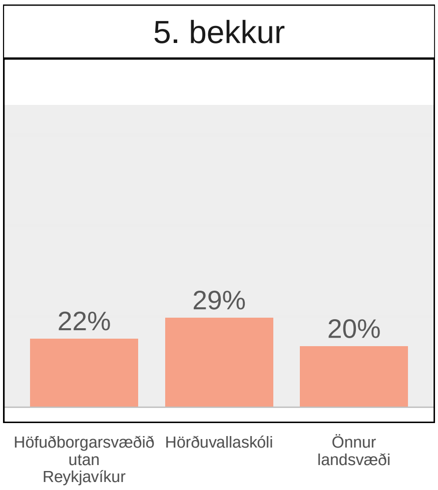

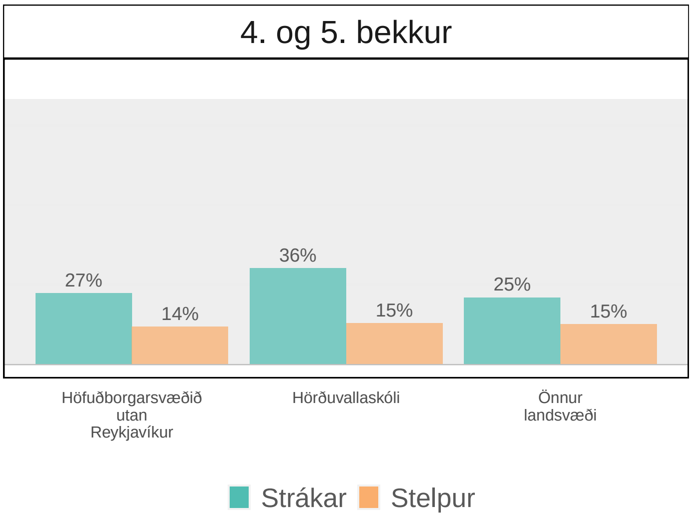

MENNTUN

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hve oft finnst þér þú vera þreytt(ur) í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Næstum alla skóladaga*“ eða „*Flesta skóladaga*“

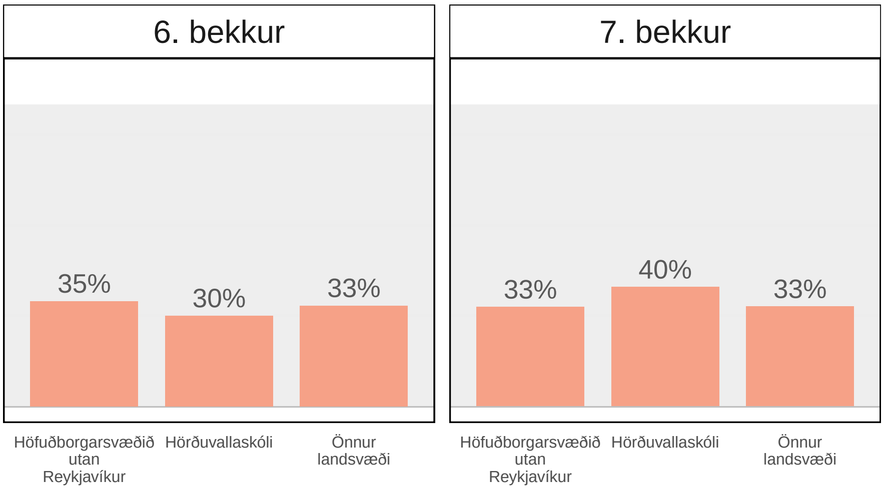

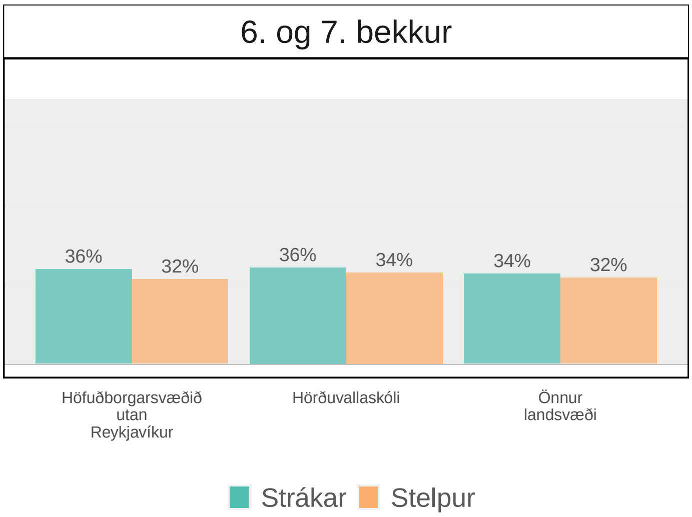

Vinnufriður í kennslustund

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hversu oft finnst þér vera truflandi hávaði í kennslustofunni?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

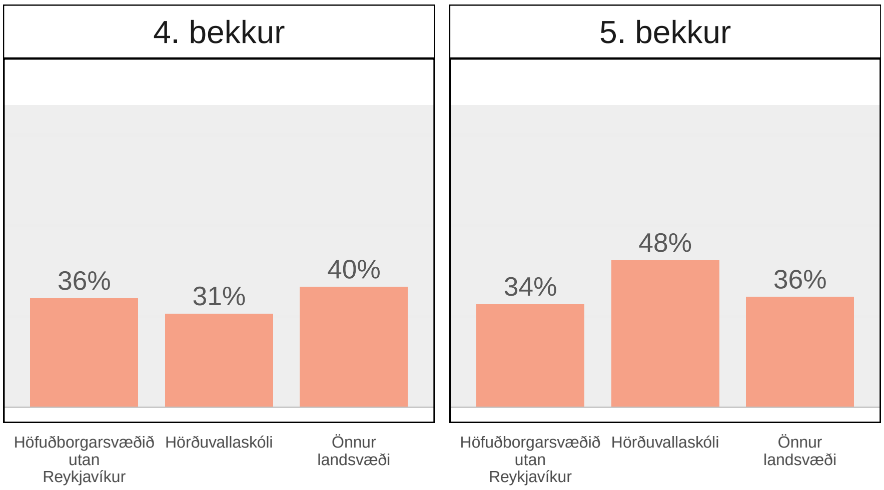

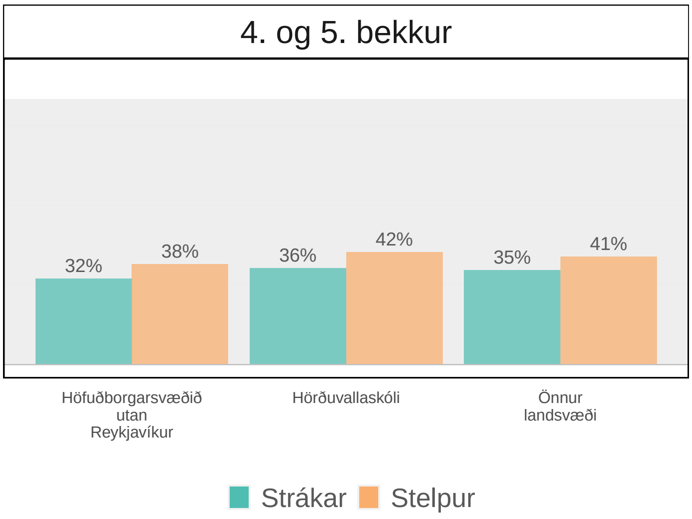

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu oft upplifir þú vinnufrið í kennslustofunni?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Alltaf*“ eða „*Oft*“

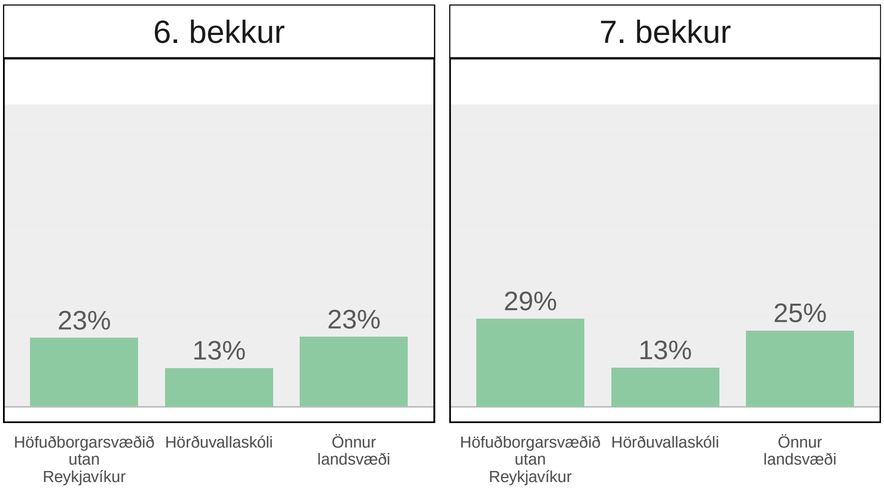

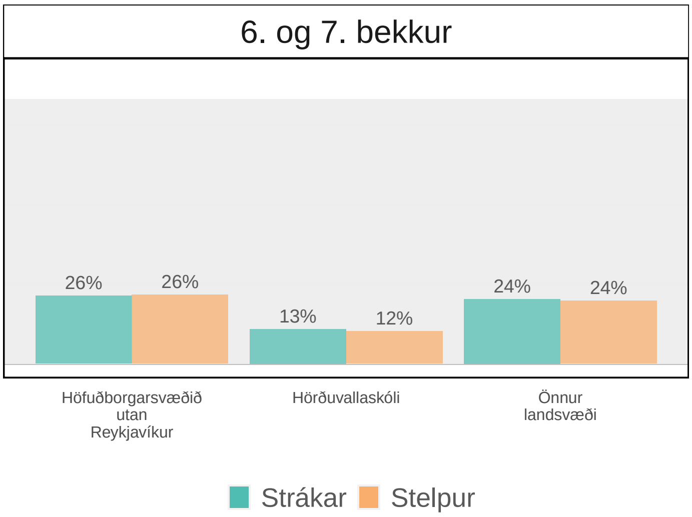

Skróp

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Undanfarnar 2 vikur, hversu oft hefur þú...Skrópað heilan dag?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Tvisvar eða þrisvar*“ eða „*Oftar en þrisvar*“

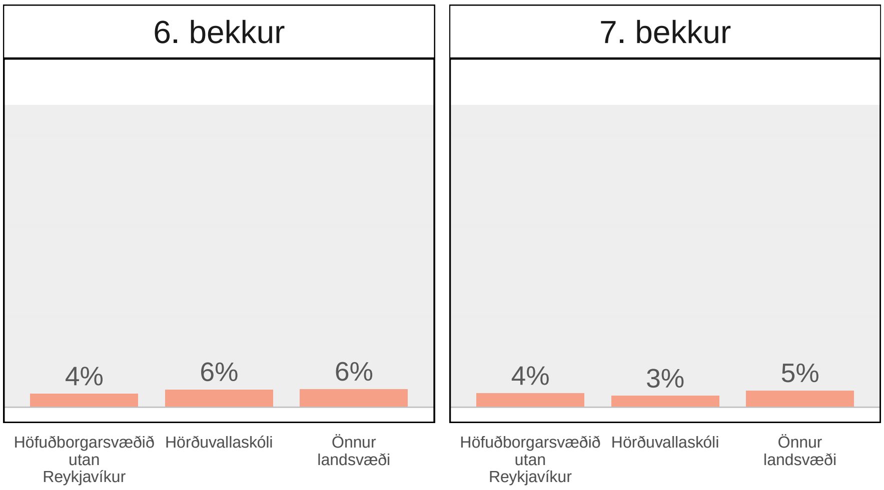

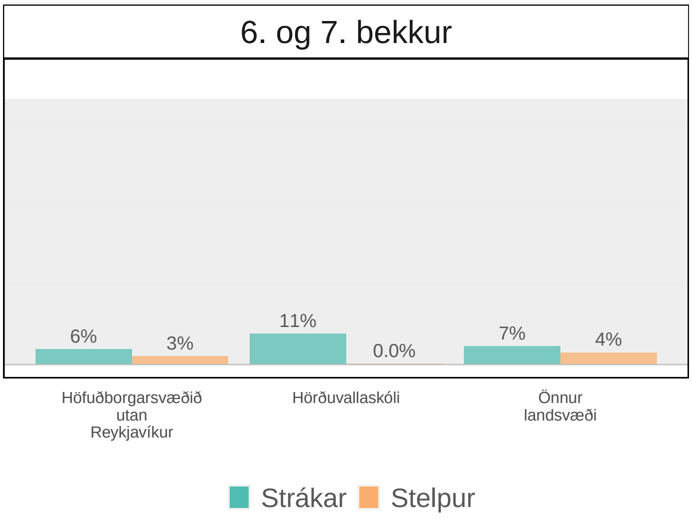

Spurning: „*Undanfarnar 2 vikur, hversu oft hefur þú...Skrópað í tíma?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Tvisvar eða þrisvar*“ eða „*Oftar en þrisvar*“

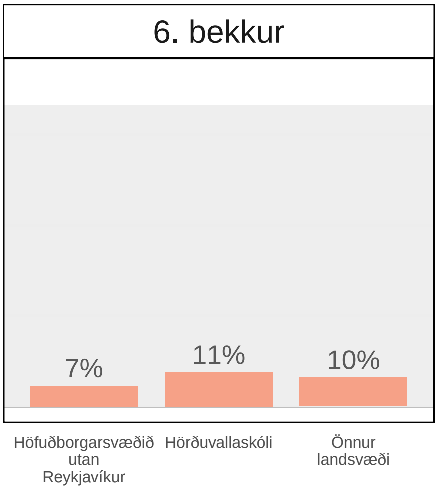

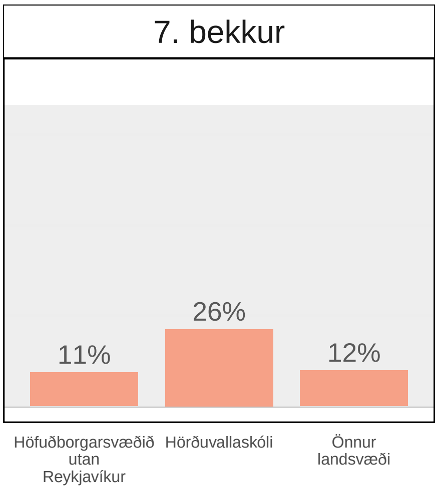

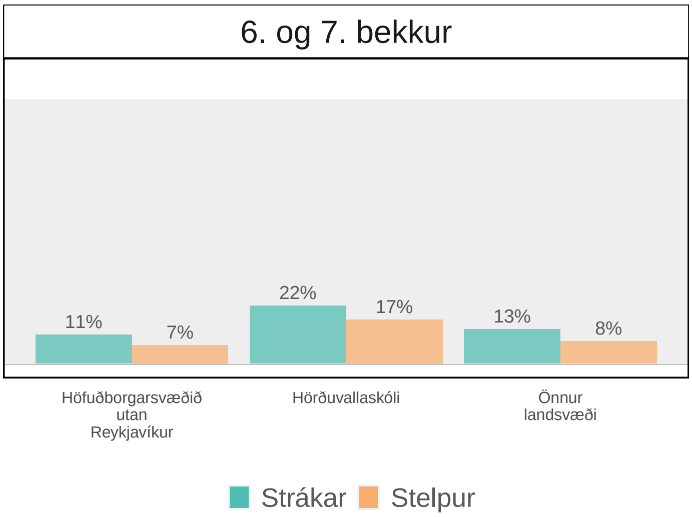

Þátttaka í skólastarfi

Skipulag skólaviðburða

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eftirfarandi staðhæfingu? Í skólanum mínum taka nemendur þátt í að skipuleggja skólaviðburði (t.d. verkefnavikur/daga, íþróttavikur/daga, vettvangsferðir o.s.frv.)*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

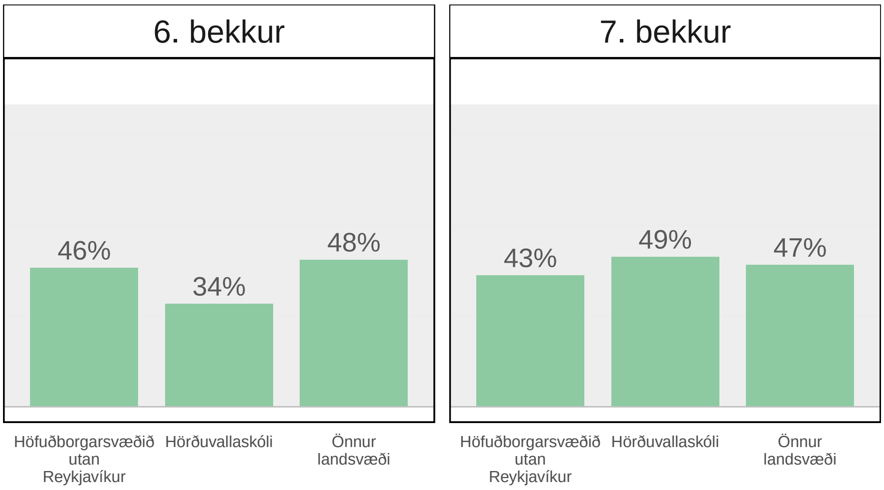

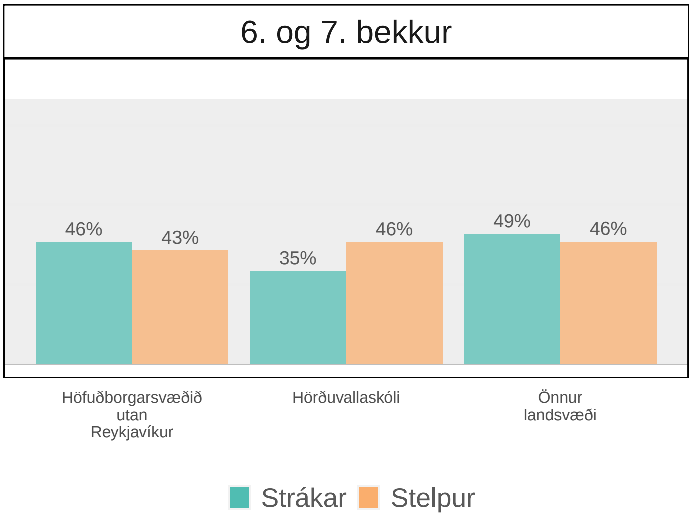

Skipulag skólaverkefna

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eftirfarandi staðhæfingu? Í skólanum mínum fá nemendur oft tækifæri til að hjálpa við að ákveða og skipuleggja skólaverkefni*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

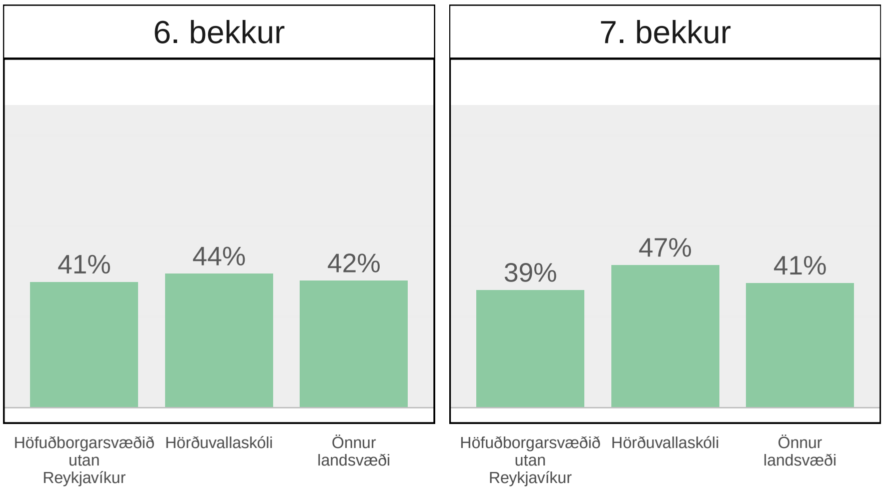

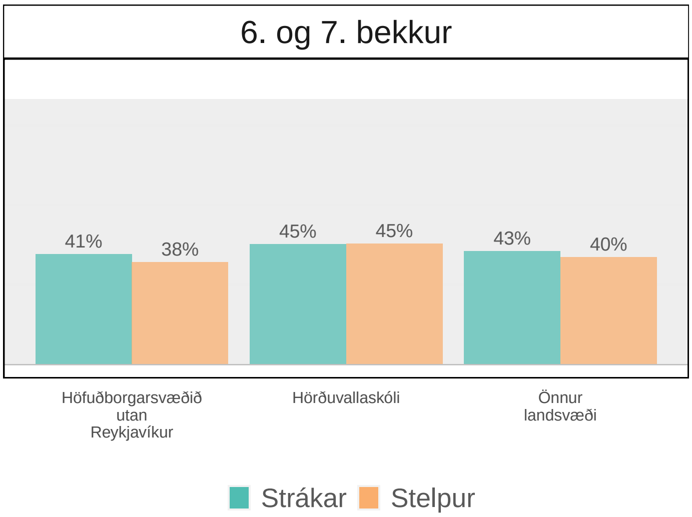

Hlustað á hugmyndir nemenda

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eftirfarandi staðhæfingu? Í skólanum mínum er tekið mark á hugmyndum nemenda*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

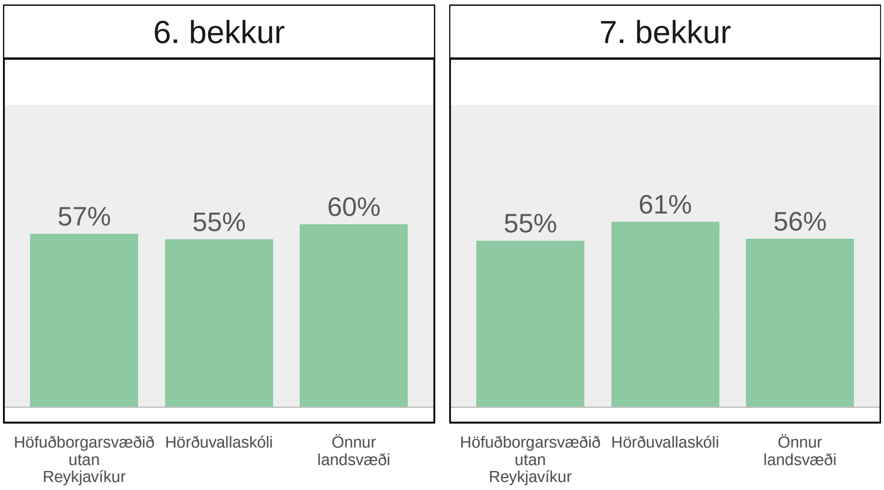

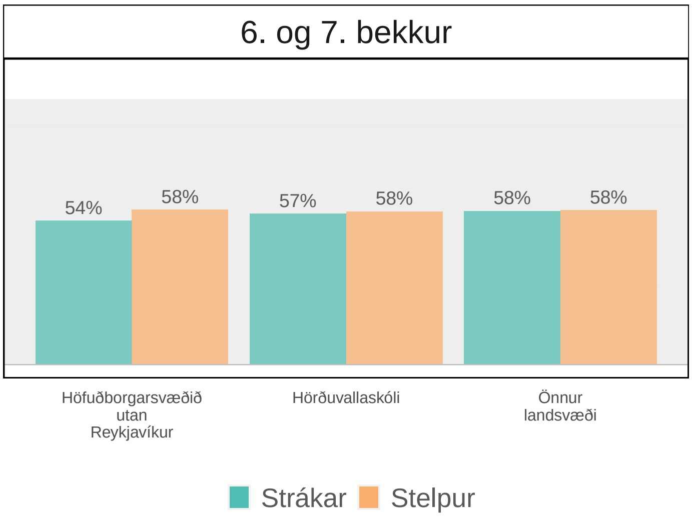

Fara yfirleitt að sofa eftir miðnætti á skóladegi

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hvenær ferðu yfirleitt að sofa þegar það er skóli daginn eftir?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*00:00*“,„*00:30*“,„*01:00*“,„*01:30*“ eða „*02:00*“

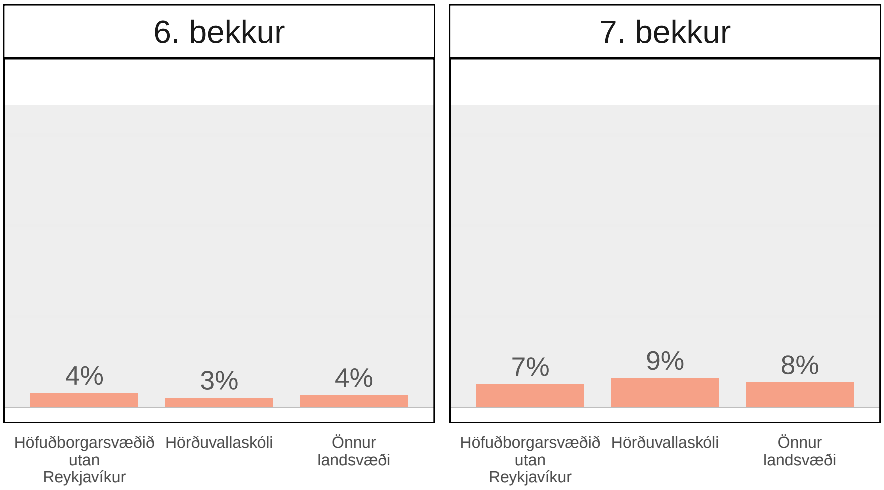

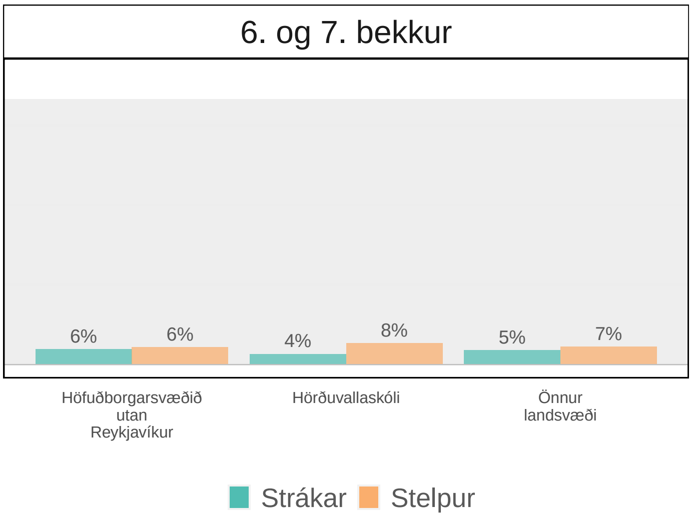

HEILSA OG VELLÍÐAN

4. og 5. bekkur

Hreyfa sig mikið
86%

Finna oft fyrir höfuðverk
17%

Finna oft fyrir magaverk
11%

Finna oft fyrir depurð
6%

Finna oft fyrir kvíða
11%

Eru ánægð með lífið
69%

HEILSA OG VELLÍÐAN

6. og 7. bekkur

Góð eða mjög góð heilsa

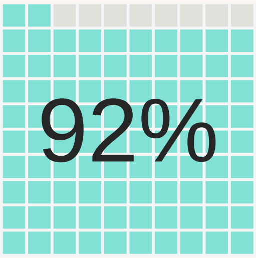

Eru ánægð með lífið

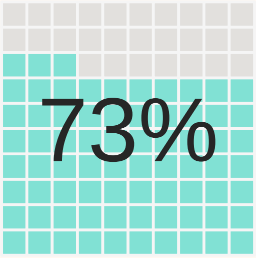

Fundið fyrir hausverk vikulega eða oftar

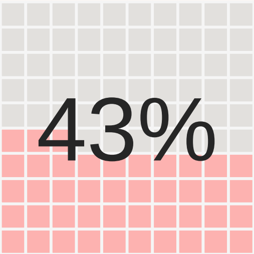

Fundið fyrir magaverk vikulega eða oftar

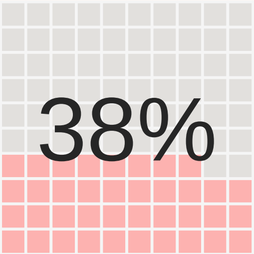

Fundið fyrir depurð vikulega eða oftar

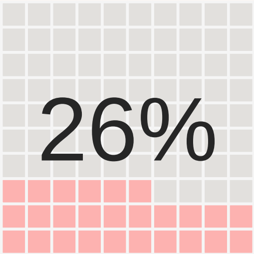

Fundið fyrir kvíða vikulega eða oftar

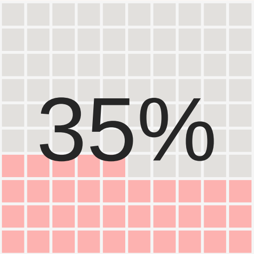

Næg hreyfing á hverjum degi

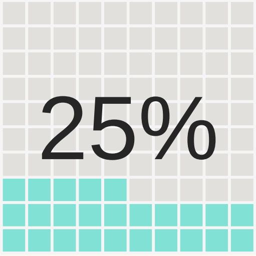

Mat á eigin heilsu

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Myndir þú segja að heilsa þín væri....?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög góð*" eða „*Góð*"

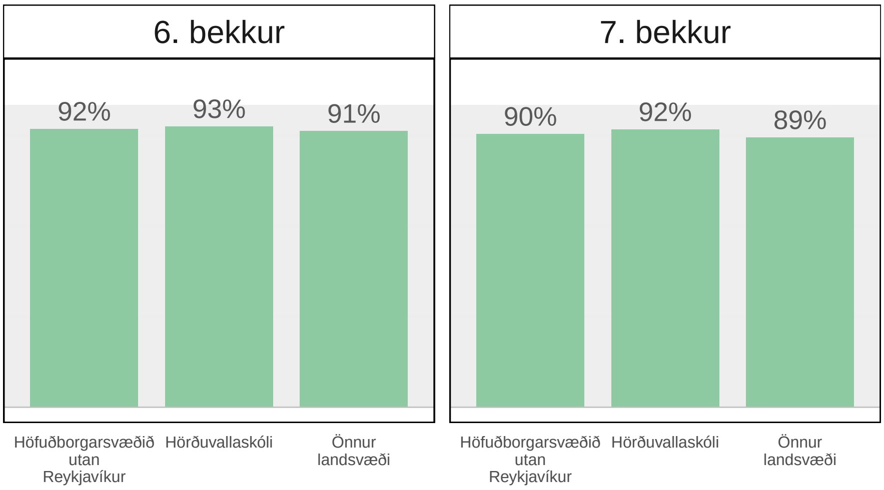

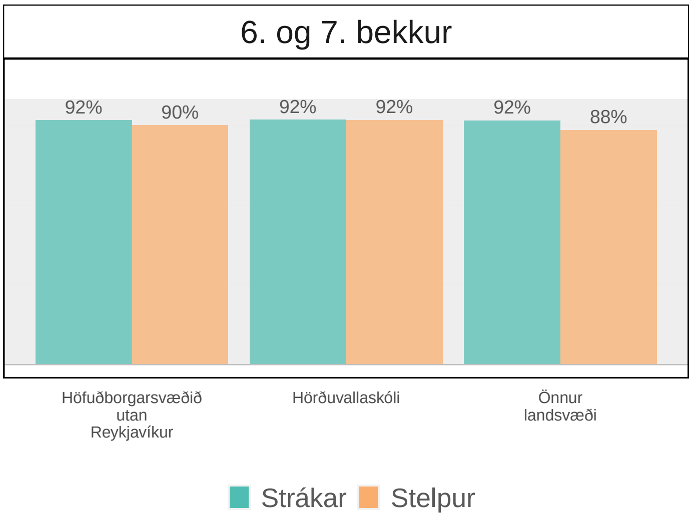

Erfiðleikar með svefn

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú átt erfitt með að sofna?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni*“ eða „*Um það bil vikulega*“

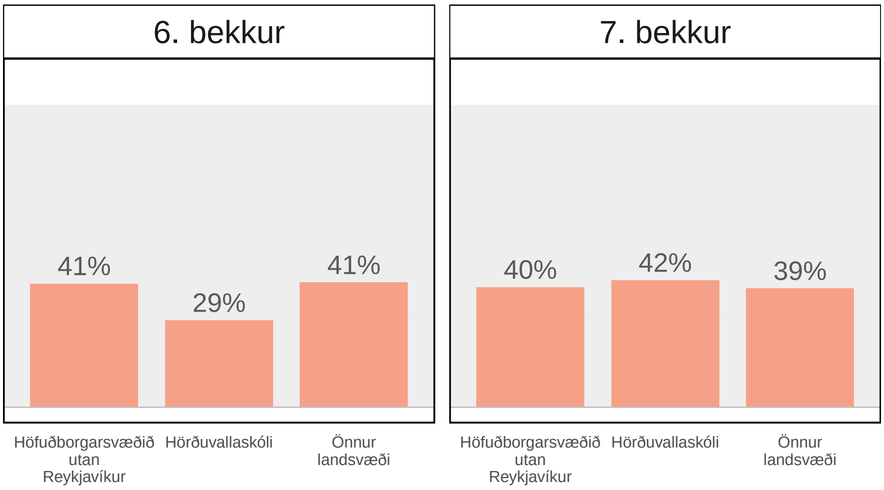

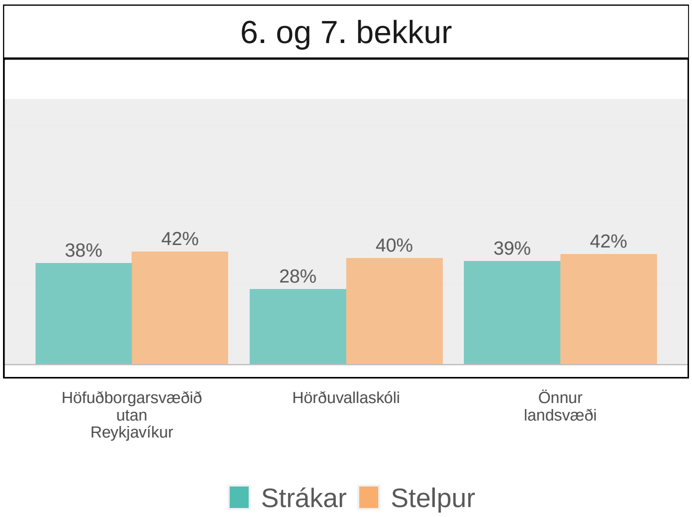

Líkamleg hreyfing

4. og 5. bekkur

Spurning: *„Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hreyfðir þú þig mikið (t.d. með því að hjóla, spila fótbolta, hlaupa eða stunda aðrar íþróttir?)“*

Hlutfall sem velur svarmöguleikana *„Mjög mikið“* eða *„Frekar mikið“*

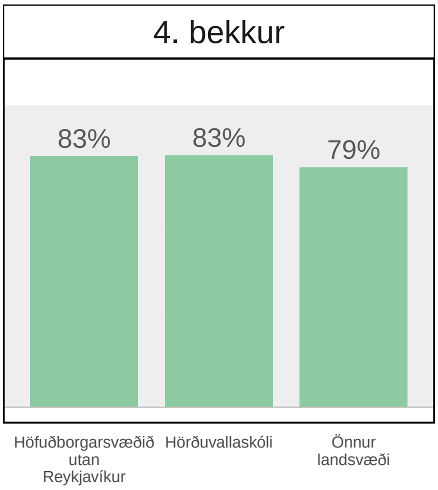

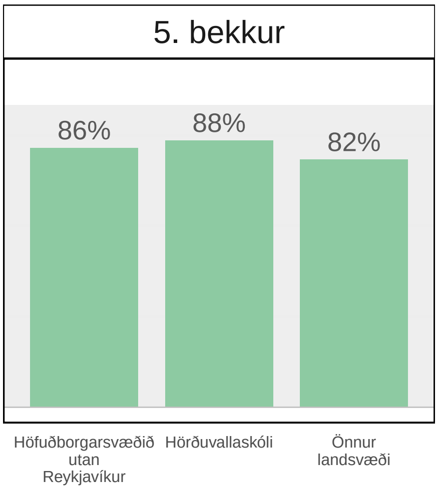

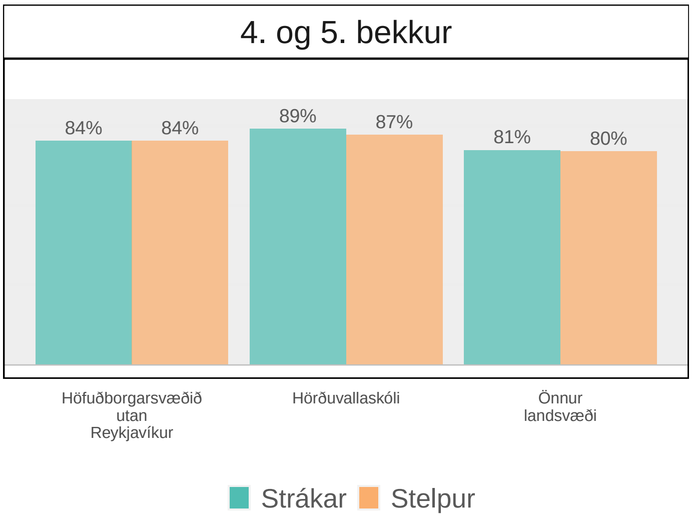

6. og 7. bekkur

Formáli: „*Líkamleg hreyfing er hvers konar hreyfing sem eykur hjartslátt þinn og gerir þig stundum móða(n). Líkamleg hreyfing getur meðal annars átt sér stað í íþróttum, í skólanum, í leik með vinum eða á leiðinni í og úr skóla. Dæmi um líkamlega hreyfingu eru hlaup, röskleg ganga, línuskautar, hjólreiðar, dans, hjólabretti, sund, fótbolti, körfubolti, handbolti, skíði og snjóbretti.*“

Spurning: „*Af síðastliðnum 7 dögum, hversu marga daga hefur þú stundað líkamlega hreyfingu samanlagt í 60 mínútur eða meira á dag?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*7 daga*“.

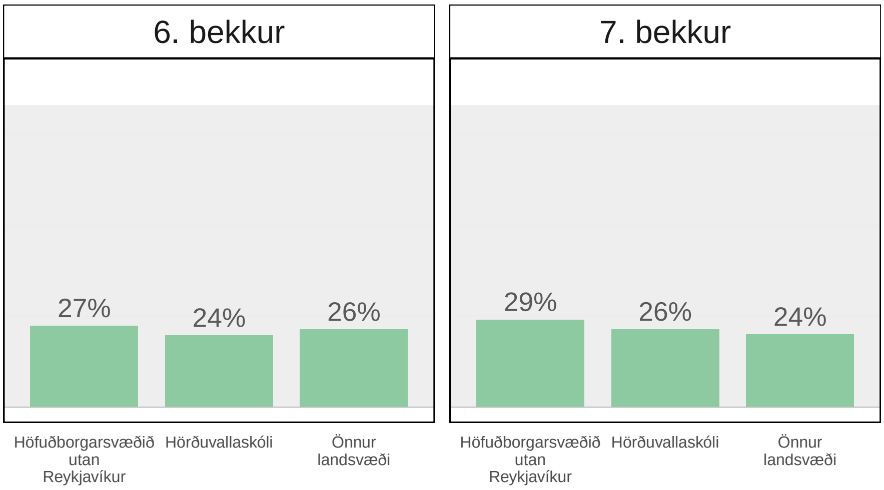

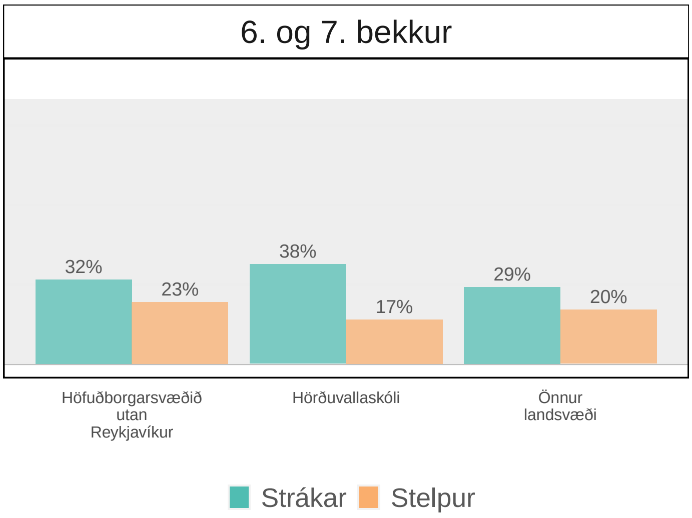

Höfuðverkur

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft fannstu fyrir höfuðverk?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

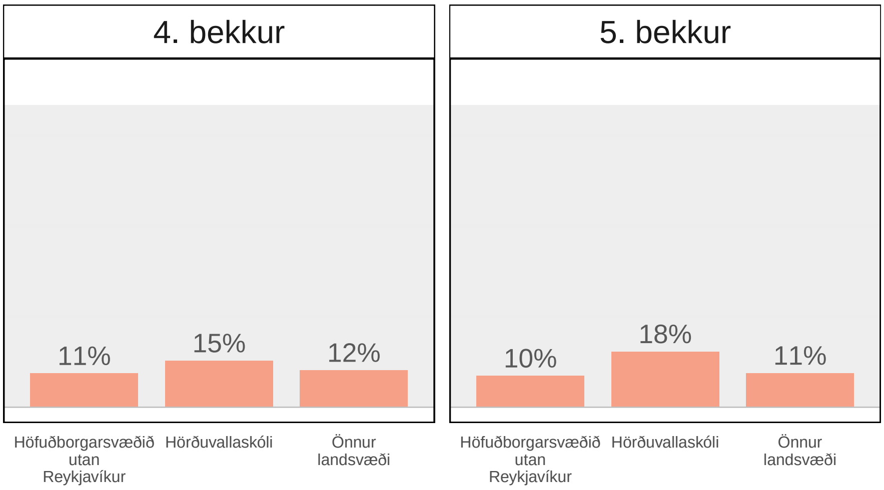

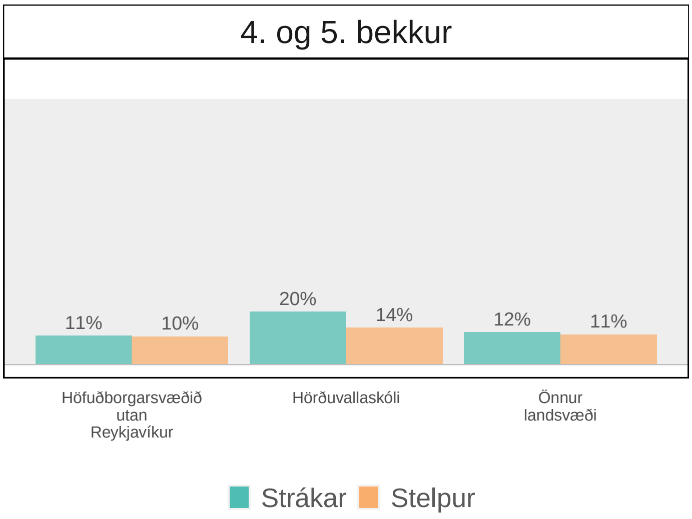

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir höfuðverk?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni*“ eða „*Um það bil vikulega*“

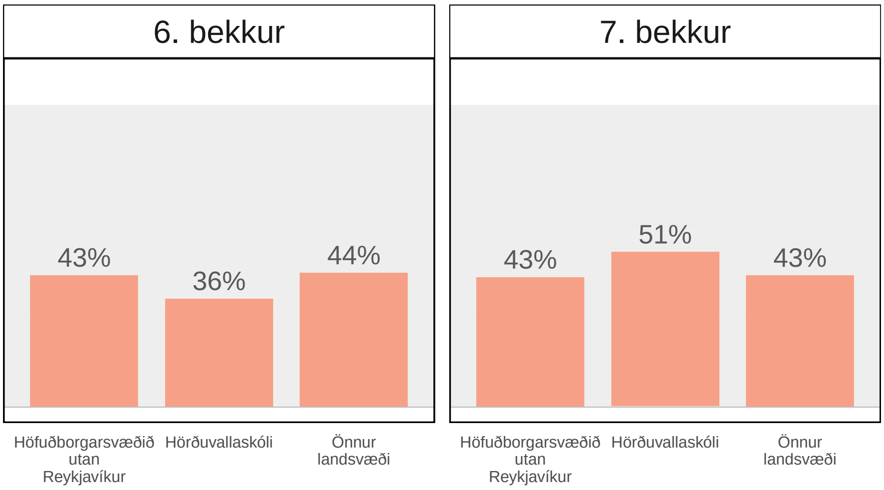

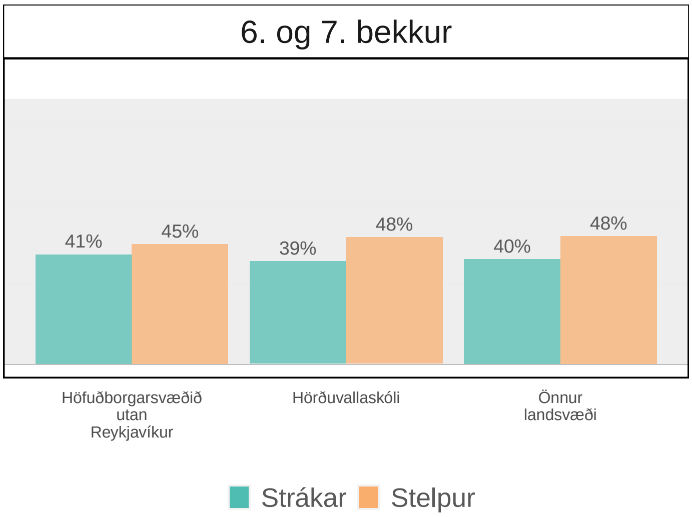

Magaverkur

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft fannstu fyrir magaverk?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

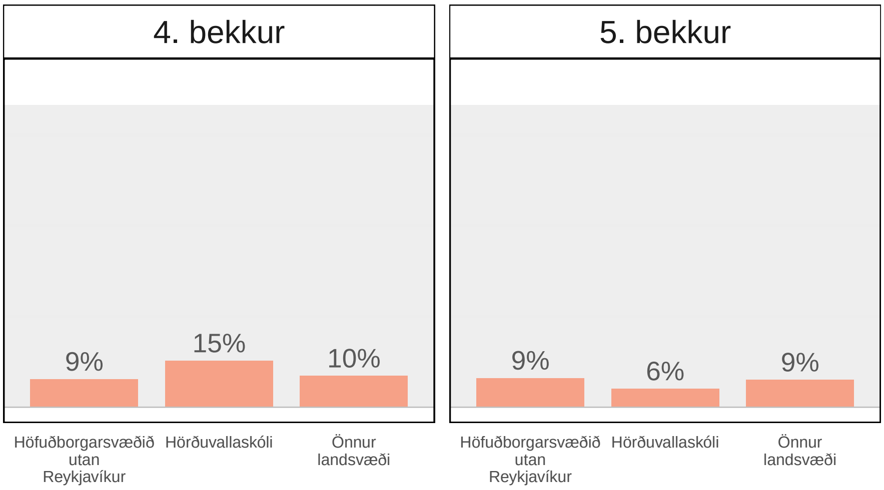

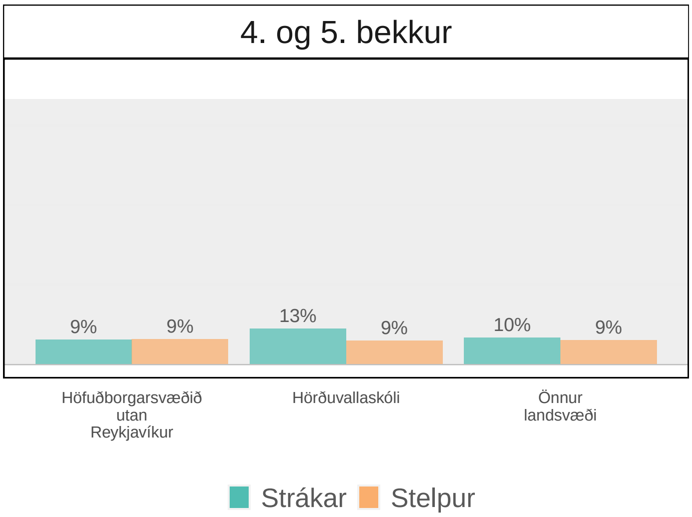

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir magaverk?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*",„*Oftar en einu sinni*" eða „*Um það bil vikulega*"

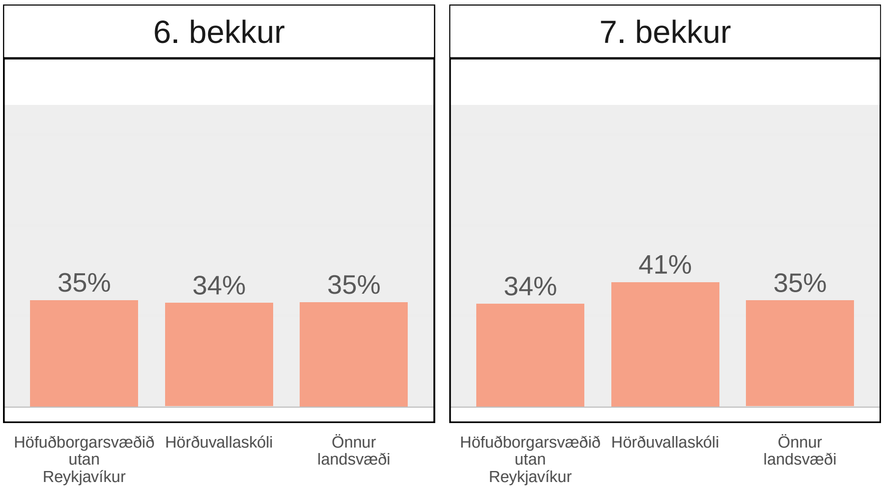

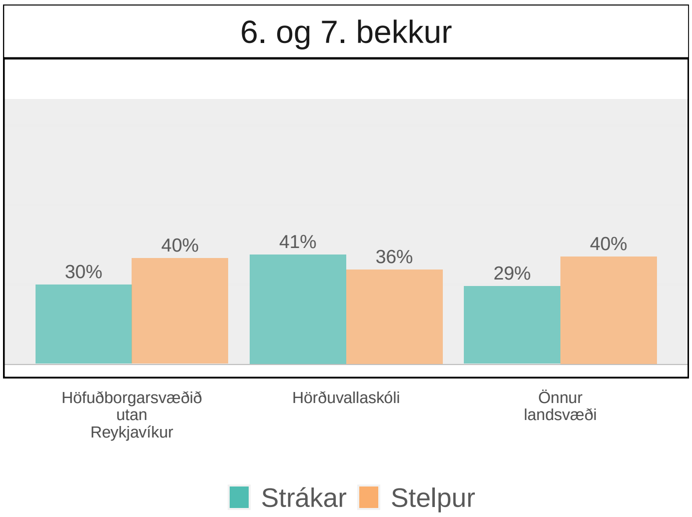

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir bakverk?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*",„*Oftar en einu sinni*" eða „*Um það bil vikulega*"

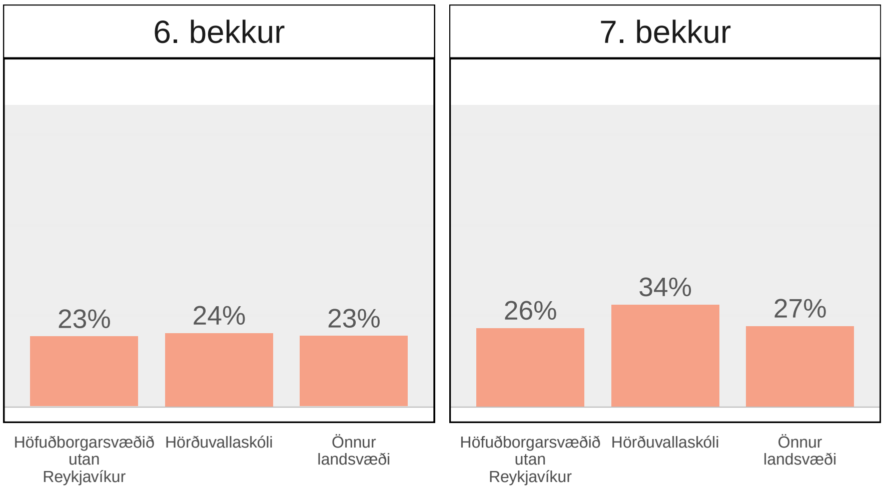

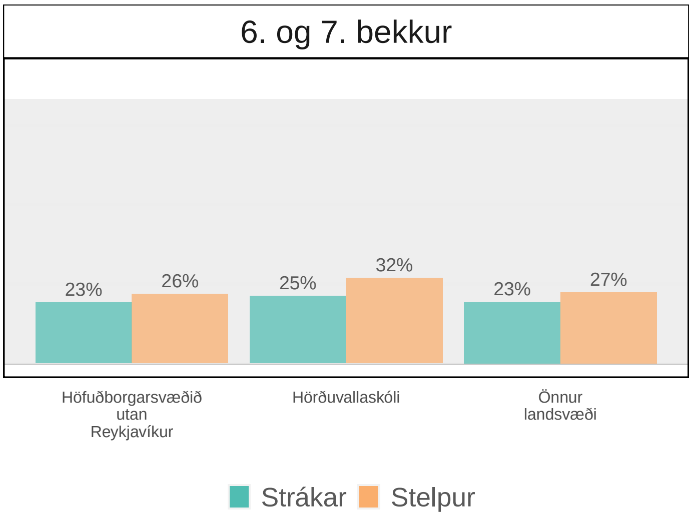

Depurð

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft varstu dapur/döpur?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

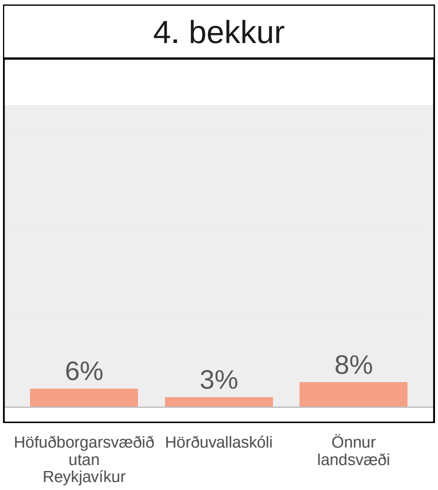

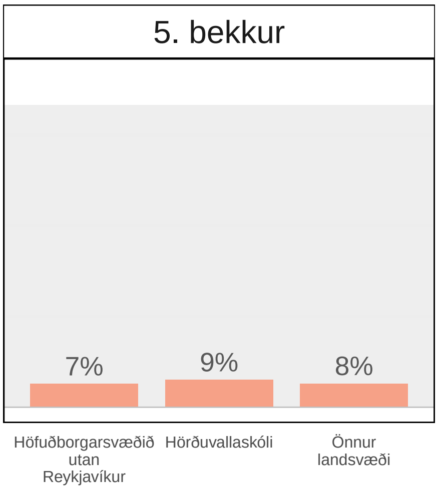

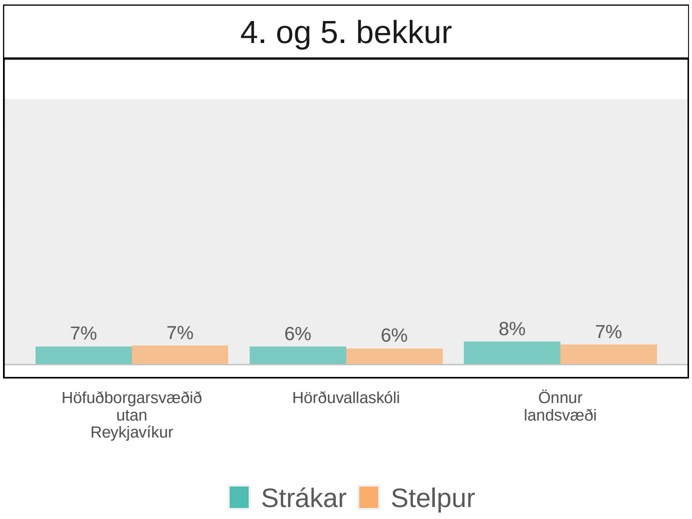

6. og 7. bekkur

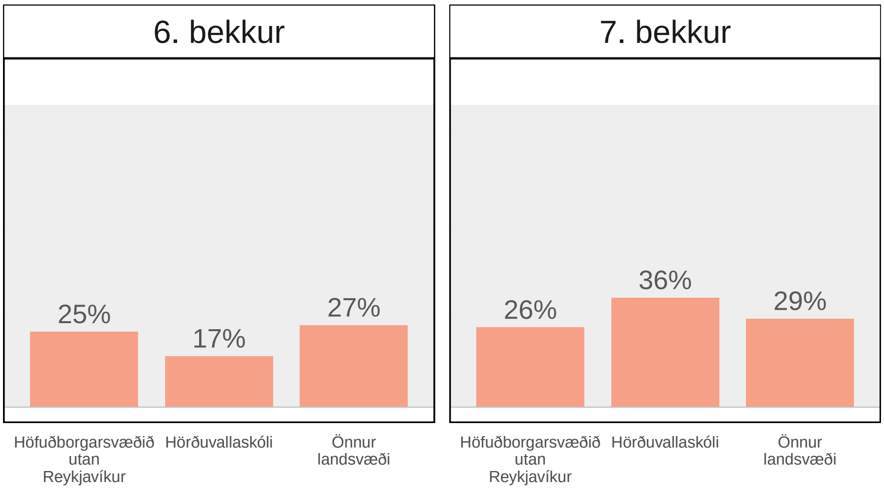
6. bekkur
25%
17%
27%
Höfuðborgarsvæðið utan Reykjavíkur
Hörðuvallaskóli
Önnur landsvæði
7. bekkur
26%
36%
29%
Höfuðborgarsvæðið utan Reykjavíkur
Hörðuvallaskóli
Önnur landsvæði

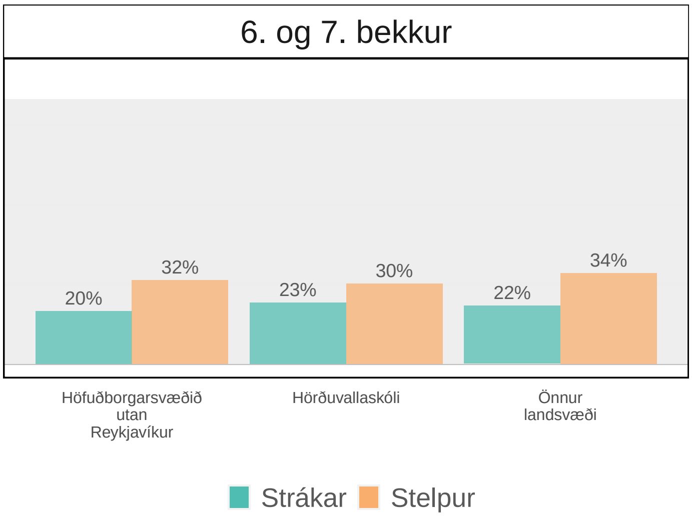
6. og 7. bekkur
20%
32%
23%
30%
22%
34%
Höfuðborgarsvæðið utan Reykjavíkur
Hörðuvallaskóli
Önnur landsvæði
Strákar
Stelpur

Pirringur

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft varstu pirruð/pirraður?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

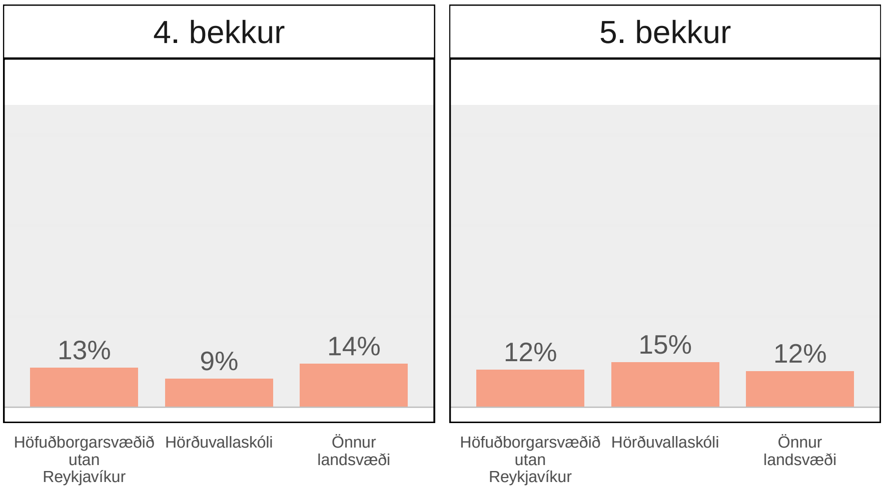

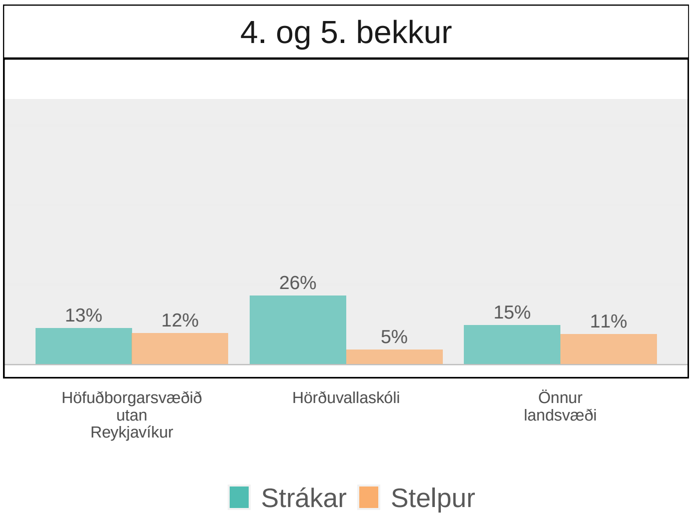

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir pirringi?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*",„*Oftar en einu sinni*" eða „*Um það bil vikulega*"

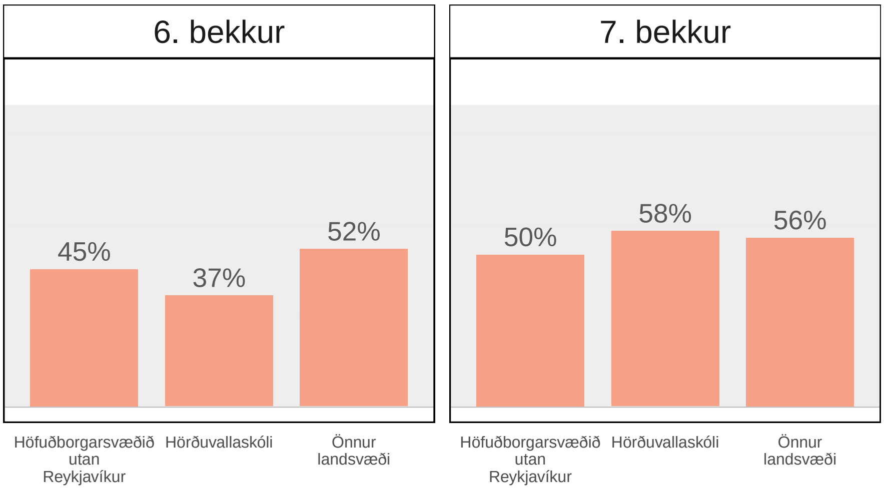

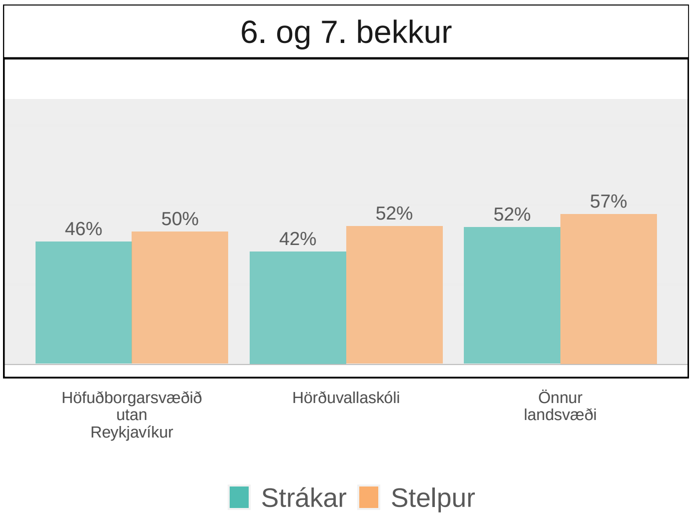

Kvíði

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft varstu kvíðin(n)*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

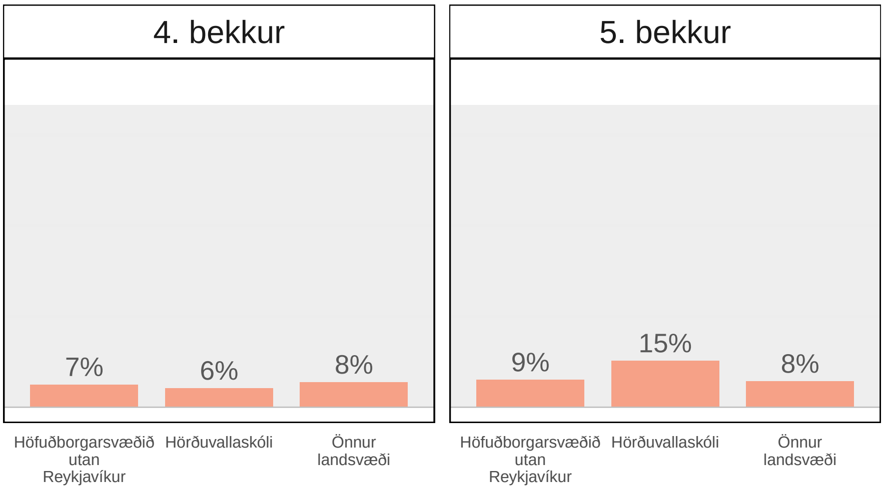

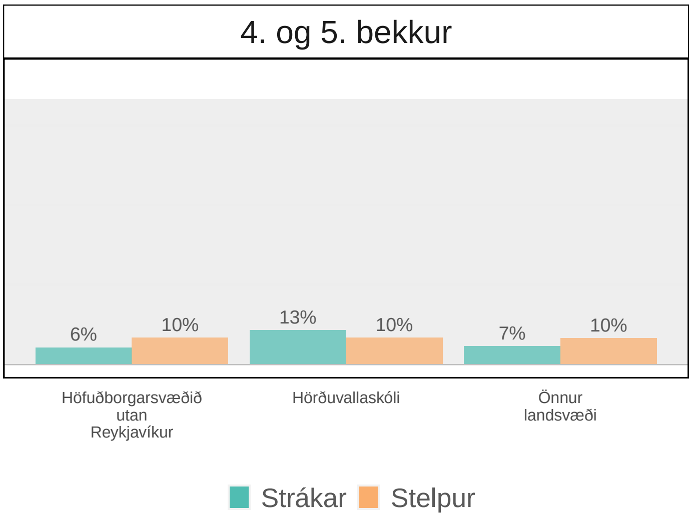

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir kvíða?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni*“ eða „*Um það bil vikulega*“

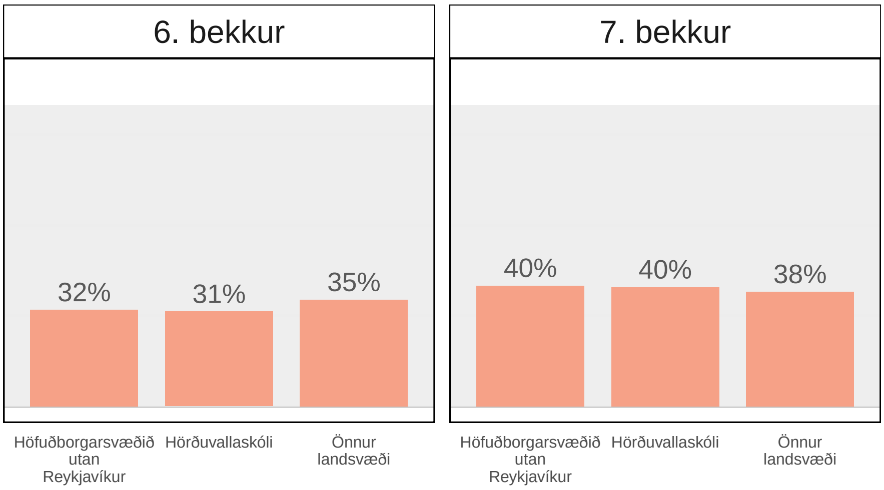

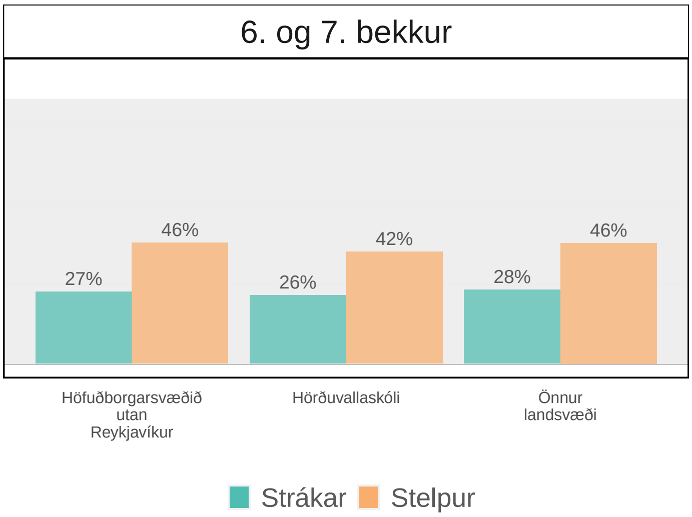

Svimi

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft fannstu fyrir svima?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*"

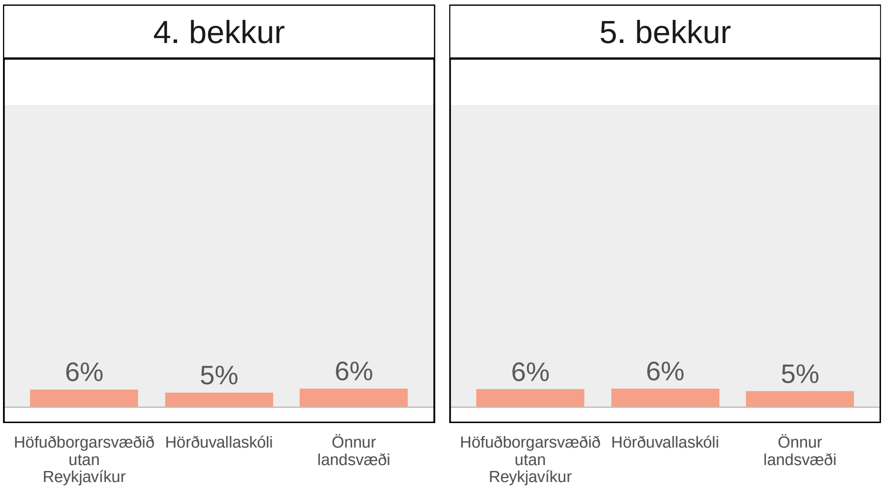

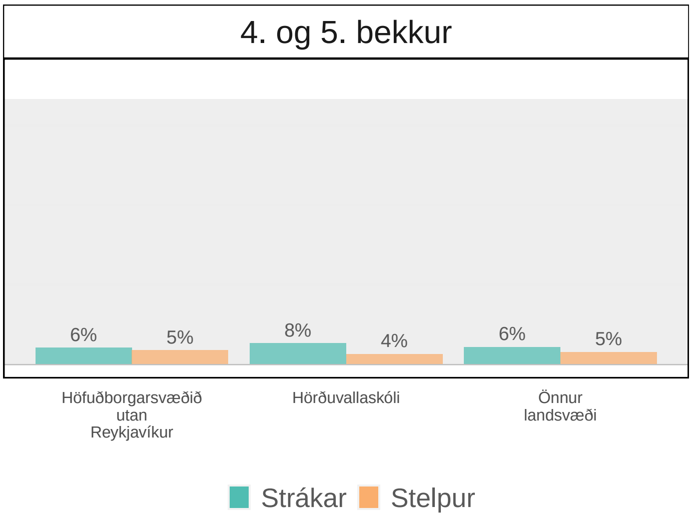

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir svima?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni*“ eða „*Um það bil vikulega*“

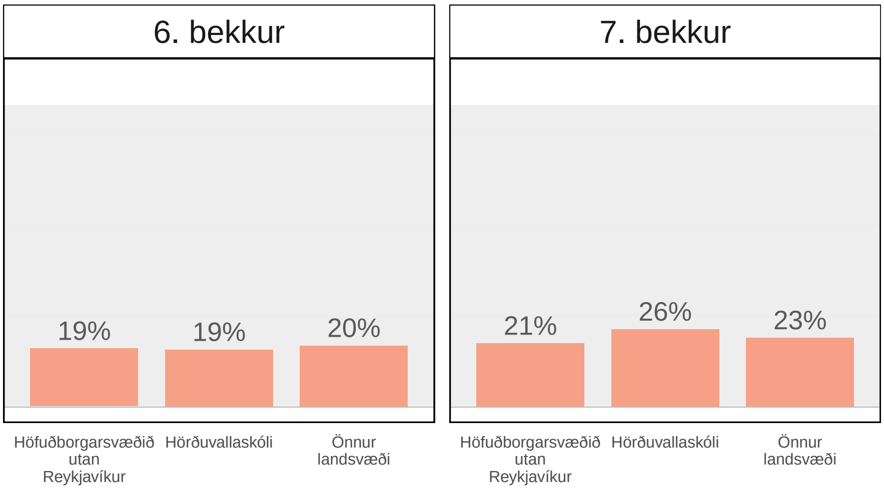

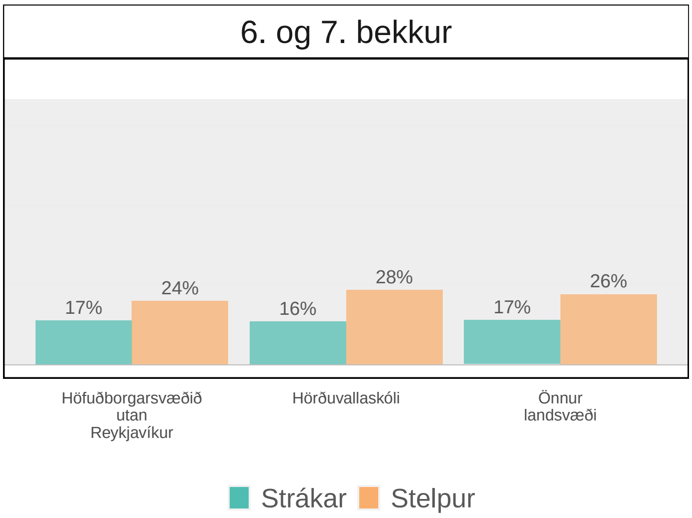

ÖRYGGI OG VERND

4. og 5. bekkur

Oft skilin útundan

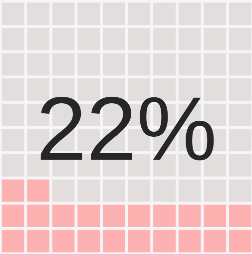

Orðið fyrir einelti

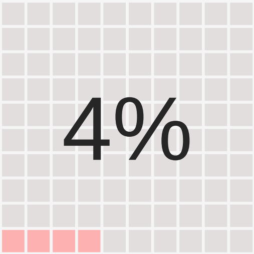

Orðið fyrir einelti á netinu

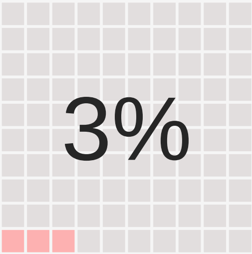

Oft einmana

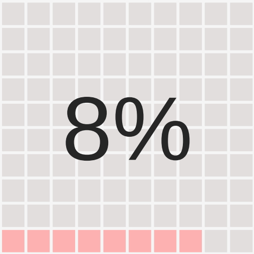

ÖRYGGI OG VERND

6. og 7. bekkur

Oft eða alltaf einmana

6%

Útundan í skólanum

15%

Einmana í skólanum

9%

Orðið fyrir einelti

13%

Lagt annan í einelti

13%

Lent í slagsmálum

43%

Orðið fyrir árás

39%

Örugg í sínu hverfi

92%

Einmanaleiki

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hversu oft hefur þú verið einmana í 4./5. bekk?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

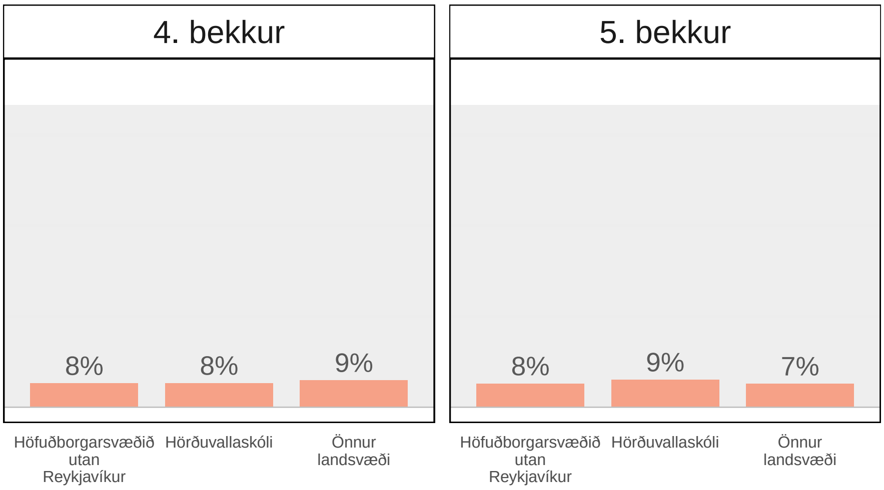

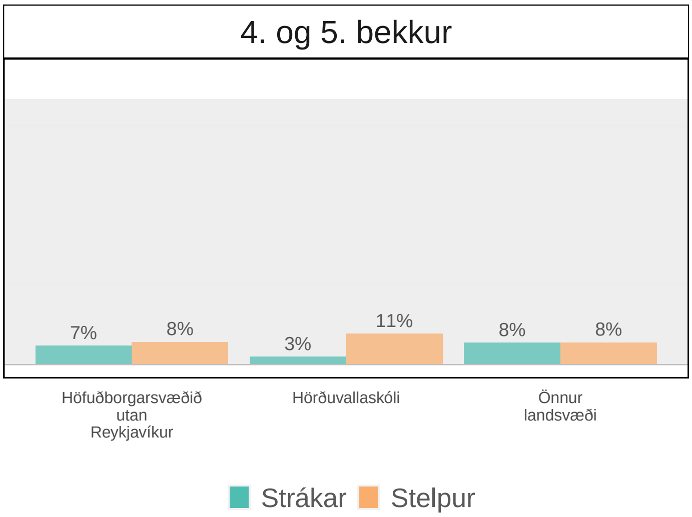

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Síðastliðna 12 mánuði, hversu oft hefur þér fundist þú einmana?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Alltaf*“ eða „*Oft*“

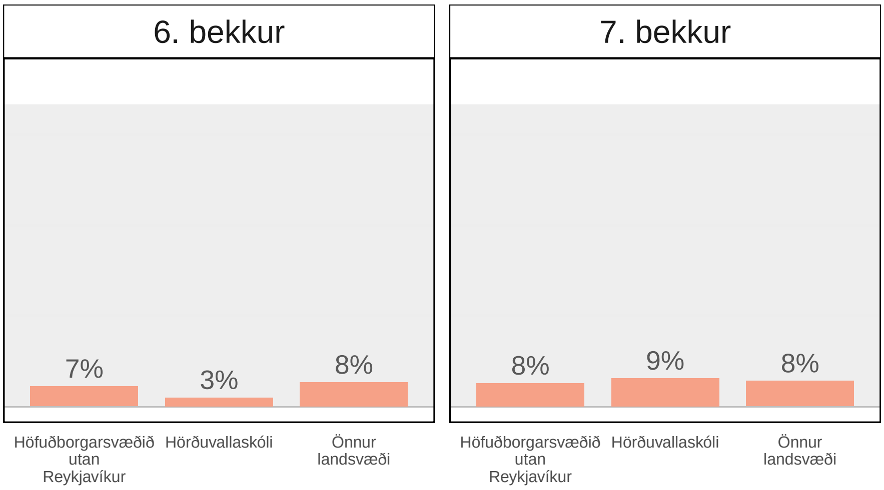

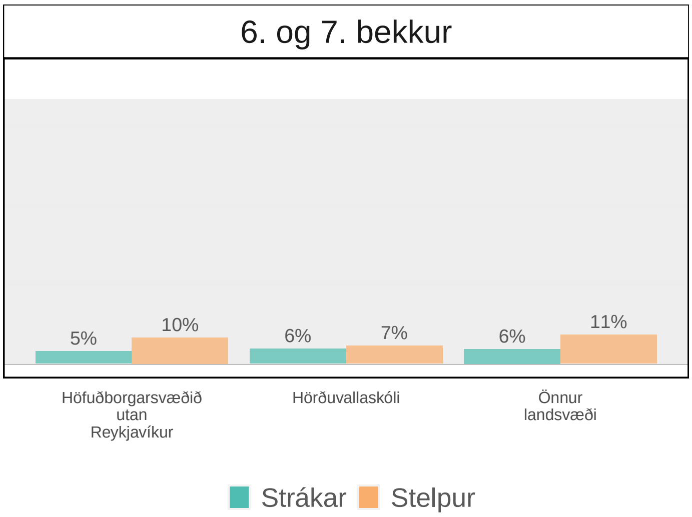

Slagsmál

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Síðastliðna 12 mánuði, hversu oft hefur þú lent í slagsmálum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*1 sinni*“,„*2 sinnum*“,„*3 sinnum*“ eða „*4 sinnum eða oftar*“

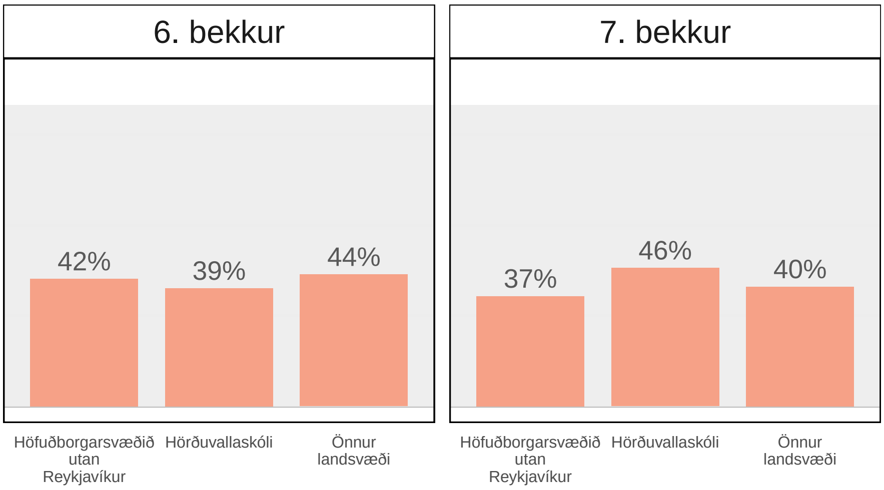

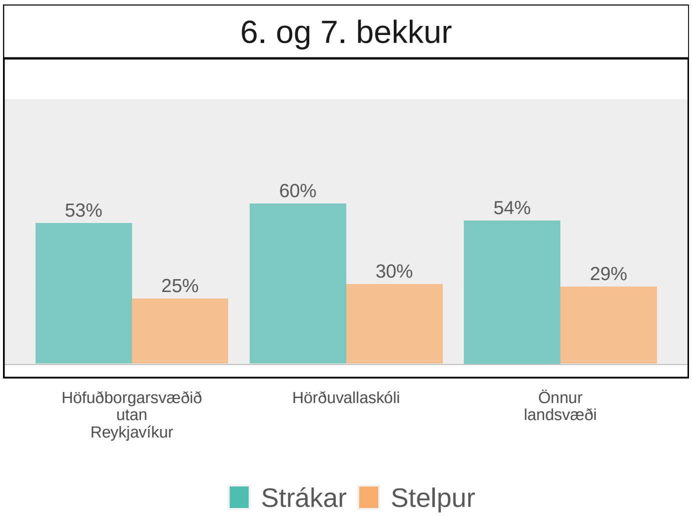

Einelti - þolandi

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um 4./5. bekk, hversu oft hefur þú verið lögð/lagður í einelti?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

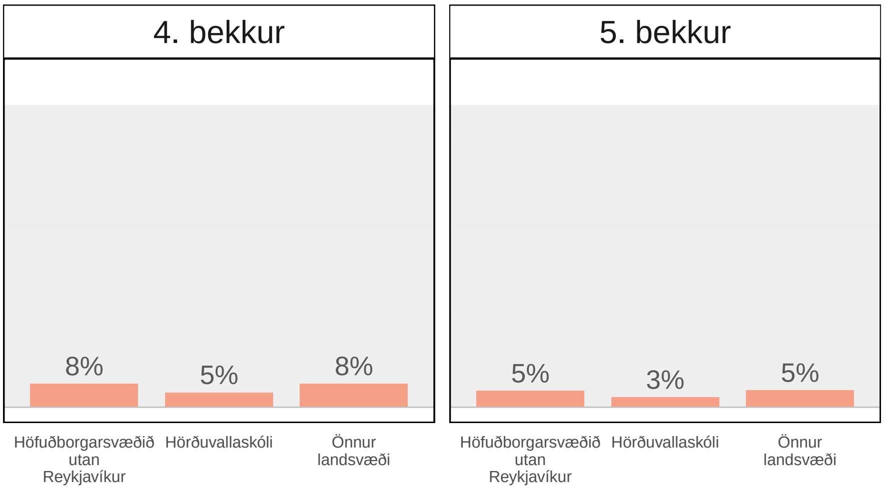

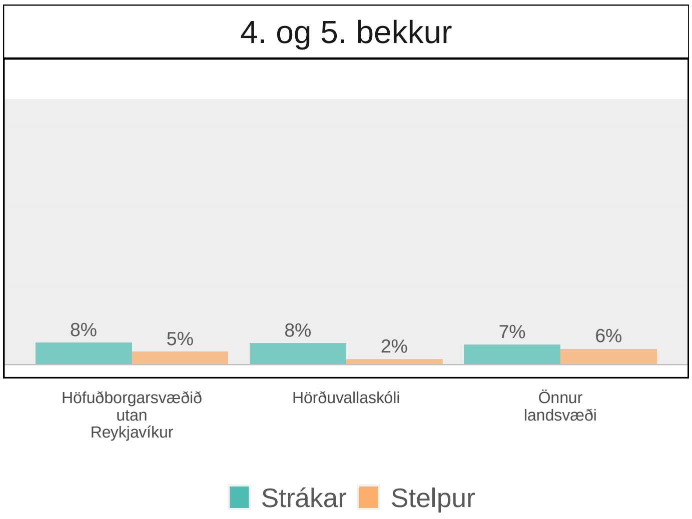

6. og 7. bekkur

Formáli: „*Einstaklingur er sagður lagður í einelti þegar einn eða fleiri aðilar segja oft ótrúlega ljóta og óþægilega hluti við hann. Það er líka einelti þegar einstaklingi er strítt á særandi hátt eða hann skilinn viljandi útundan. Sá sem leggur annan í einelti hefur meira vald heldur en sá sem fyrir eineltinu verður. Það er ekki einelti þegar tveir svipað sterkir einstaklingar rífast eða slást.*“

Spurning: „*Hversu oft hefur þú verið lögð/lagður í einelti í skólanum undanfarna tvo mánuði?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*2 eða 3 sinnum í mánuði*“, „*Um það bil einu sinni í viku*“ eða „*Nokkrum sinnum í viku*“.

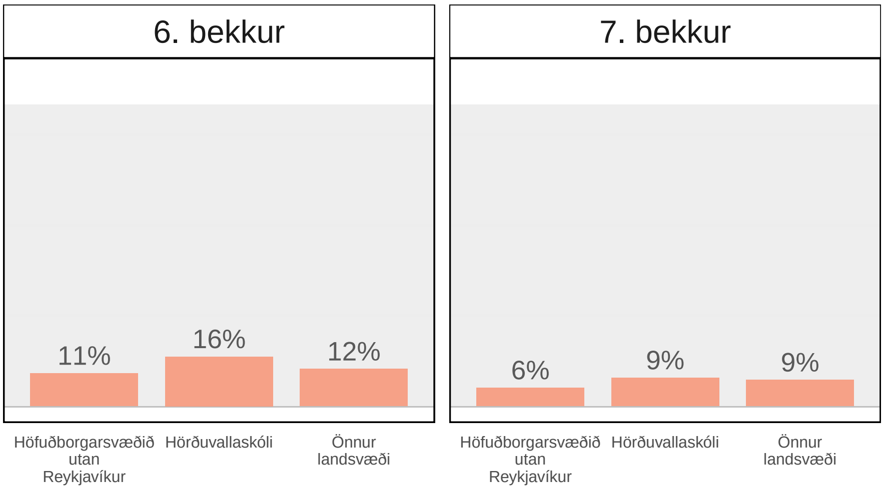

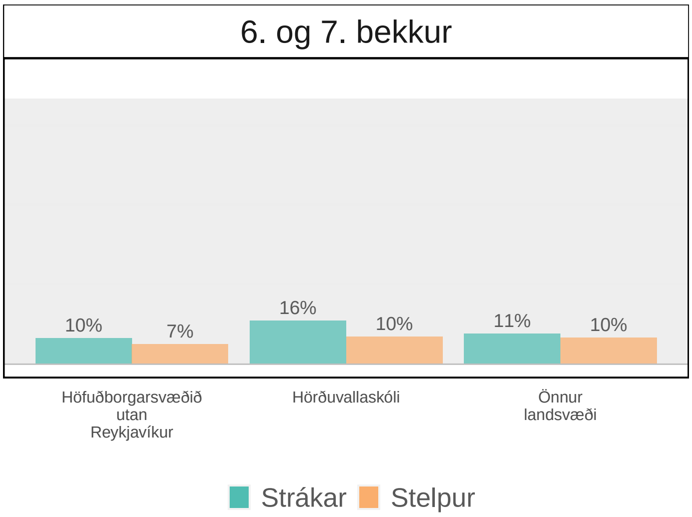

Einelti - gerandi

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu oft hefur þú tekið þátt í að leggja annan nemanda í einelti í skólanum undanfarna tvo mánuði?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Það hefur komið fyrir einu sinni eða tvisvar*“,„*2 eða 3 sinnum í mánuði*“,„*Um það bil einu sinni í viku*“ eða „*Nokkrum sinnum í viku*“

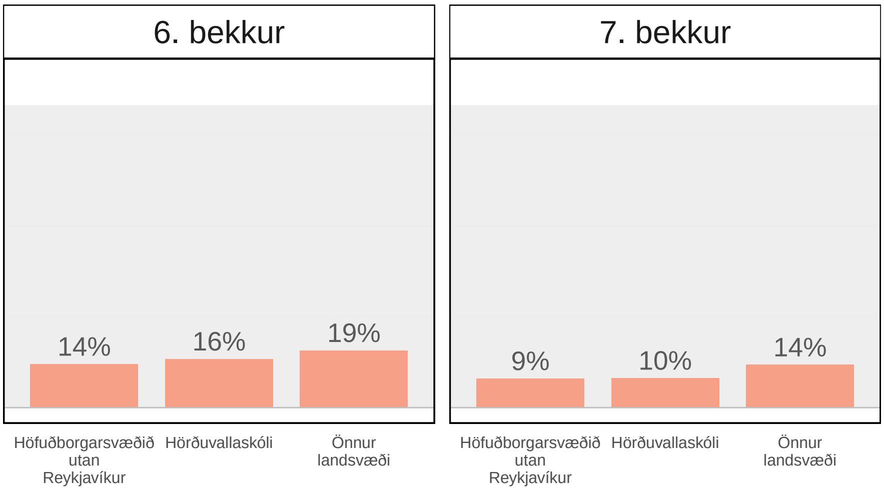

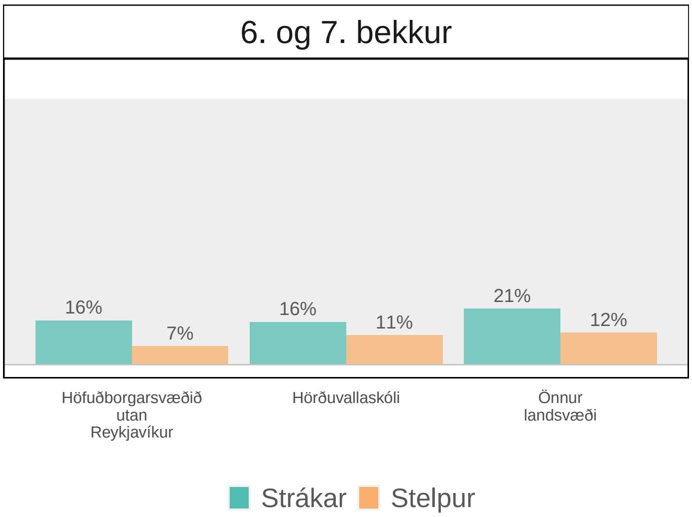

Skilin út undan í skólanum

Spurning: „*Ef þú hugsar um 4./5. bekk, hversu oft hefur þú verið skilin/skilinn útundan í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Oft*“ eða „*Stundum*“

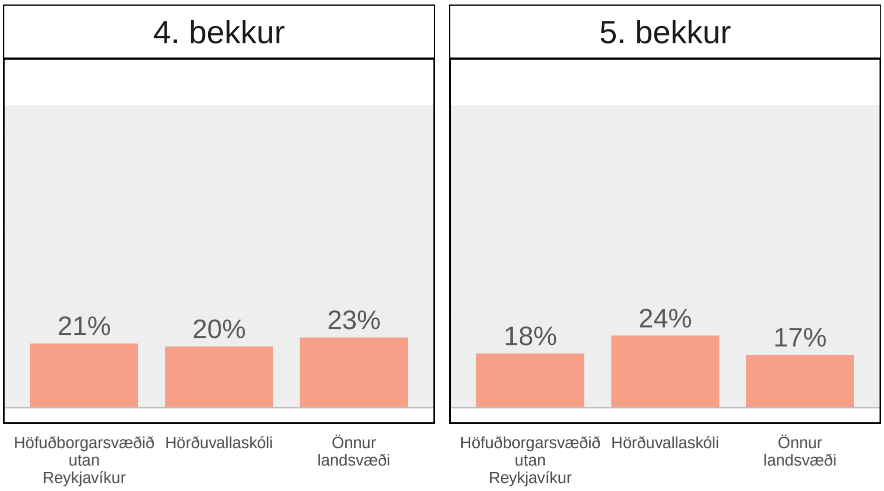

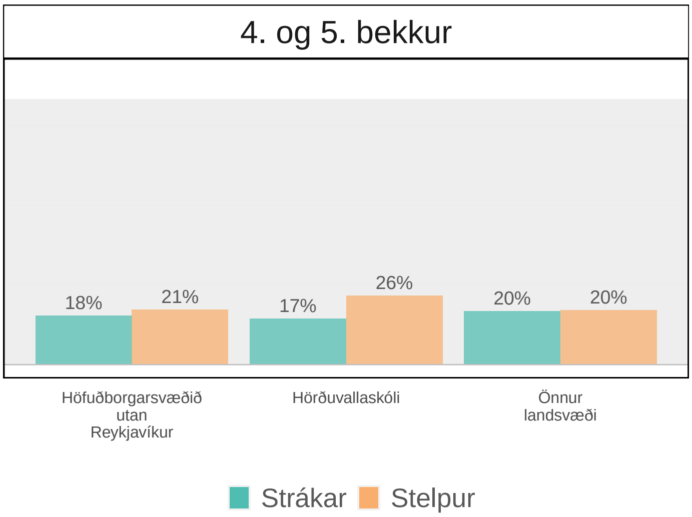

ÞÁTTTAKA OG FÉLAGSLEG TENGSL

4. og 5. bekkur

Eiga góða vin/i

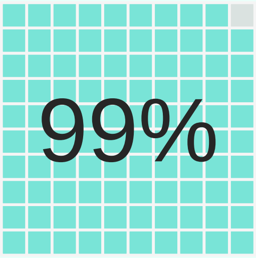

Finnst gaman að fá vini heim

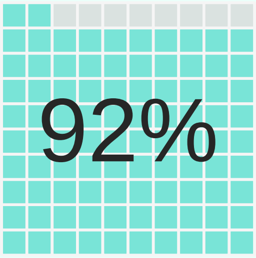

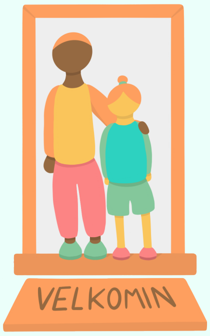

Stunda hópíþróttir

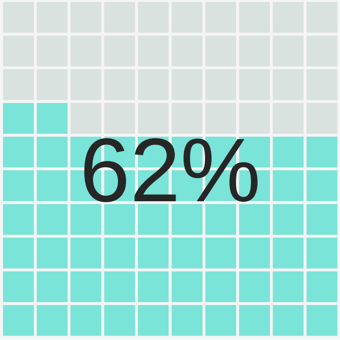

Stunda einstaklingsíþróttir

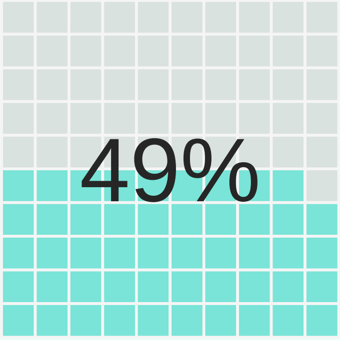

Stunda íþróttir

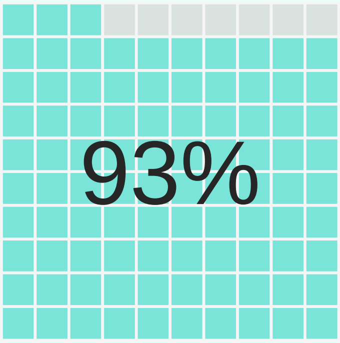

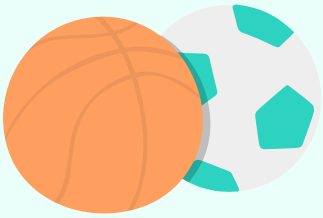

ÞÁTTTAKA OG FÉLAGSLEG TENGSL

6. og 7. bekkur

Eiga auðvelt með að eignast nýja vini

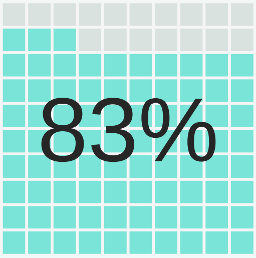

Eiga einn eða fleiri góðan vin

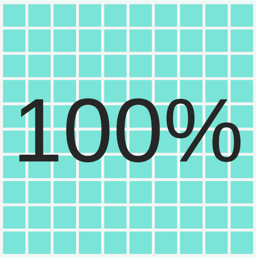

Stunda hópíþróttir

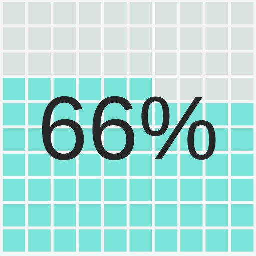

Stunda einstaklingsíþróttir

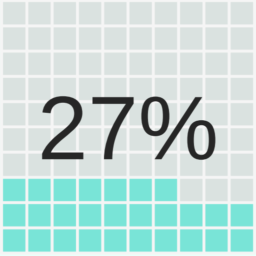

Stunda íþróttir

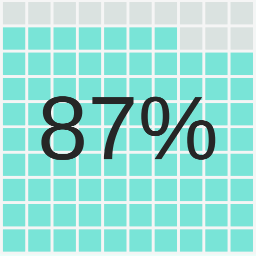

Stunda listnám

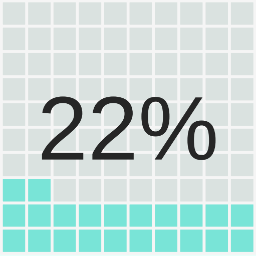

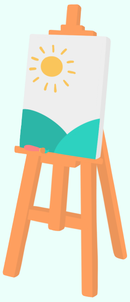

Vinátta

Auðvelt að eignast nýja vini

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu auðvelt eða erfitt átt þú með að eignast nýja vini?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög auðvelt*“ eða „*Frekar auðvelt*“

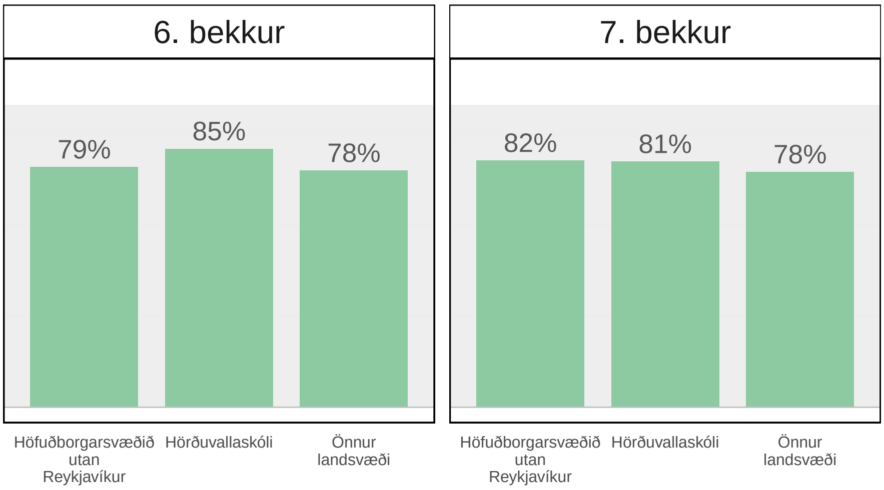

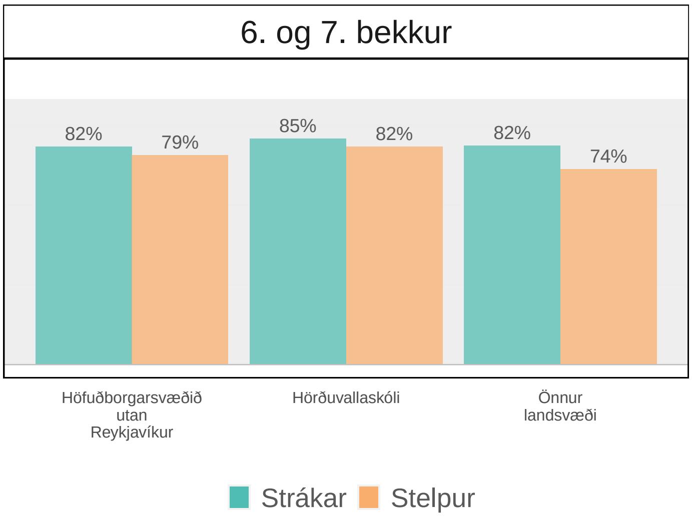

Eiga góða vini eða góðar vinkonur

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Átt þú góða vini?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Já, ég á einn góðan vin*“ eða „*Já, ég á fleiri en einn góðan vin*“

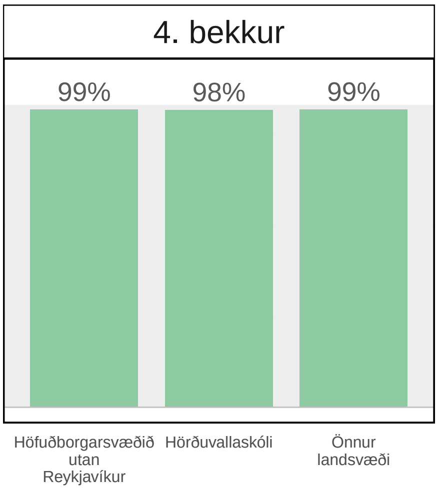

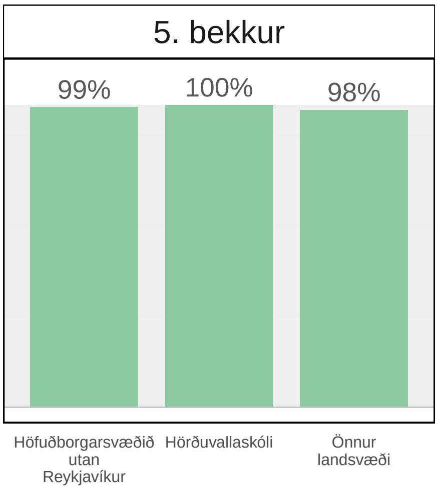

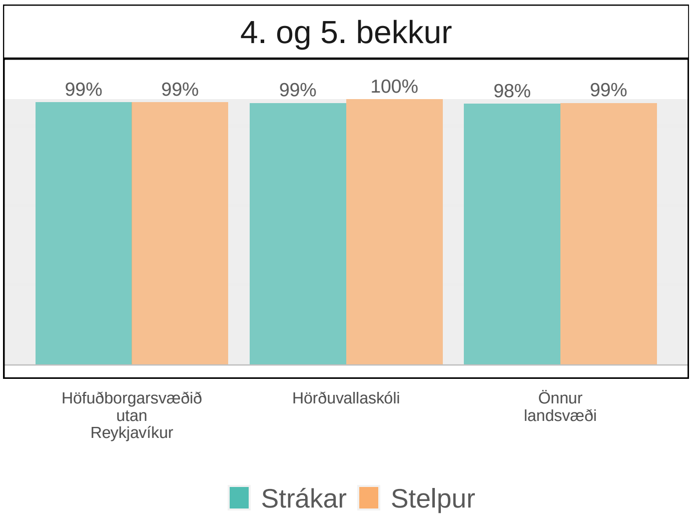

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu marga góða vini eða góðar vinkonur átt þú?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*1*“,„*2*“,„*3*“,„*4*“ eða „*Fleiri en fjóra/fjórar*“

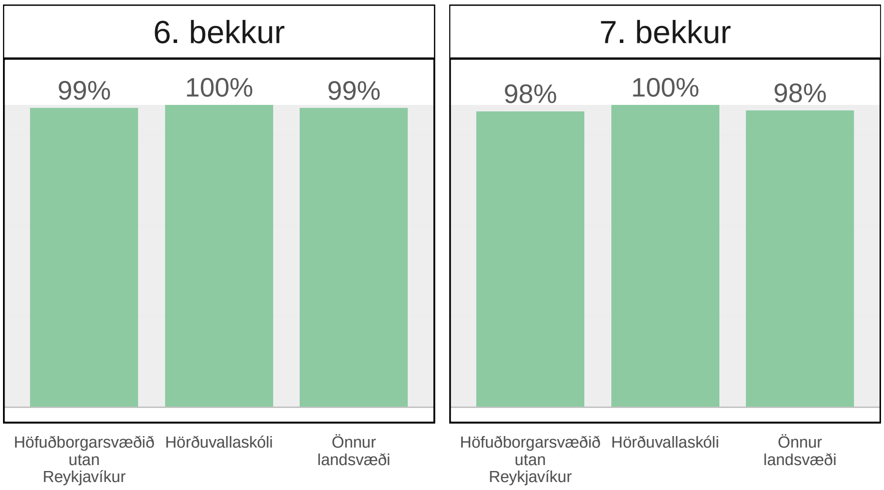

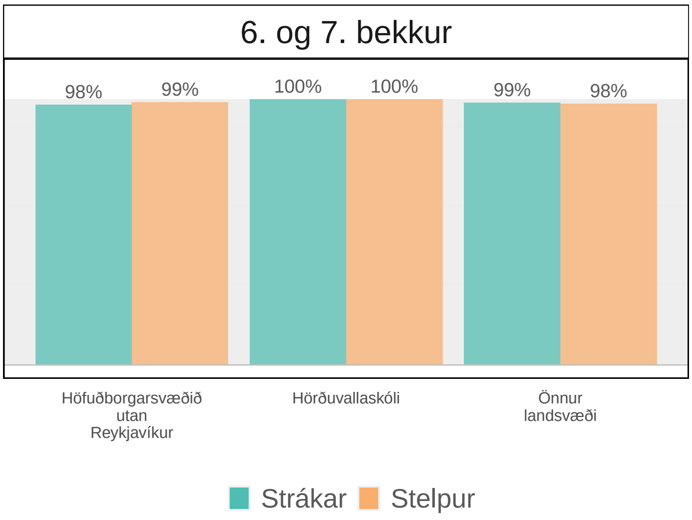

Íþróttir og tómstundir

Hópíþróttir

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Æfir þú íþróttir? - Merktu við allt sem að þú æfir*"

Hlutfall sem hakar við „*Já, hópíþróttir (t.d. fótbolta, handbolta, körfubolta)*" eða skrifar nafn á hópíþrótt í opinn textareit

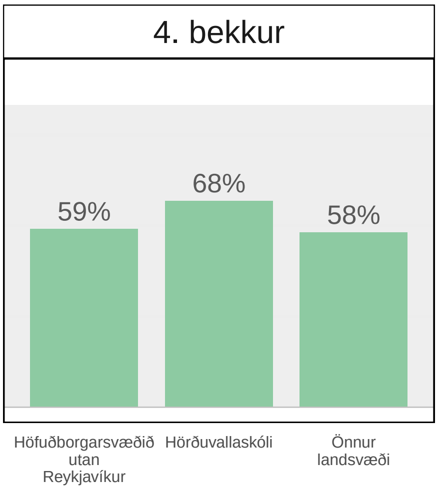

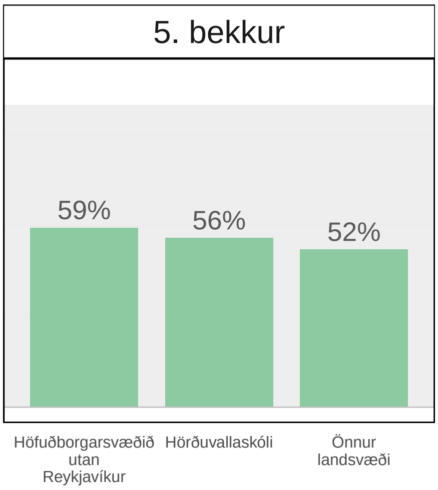

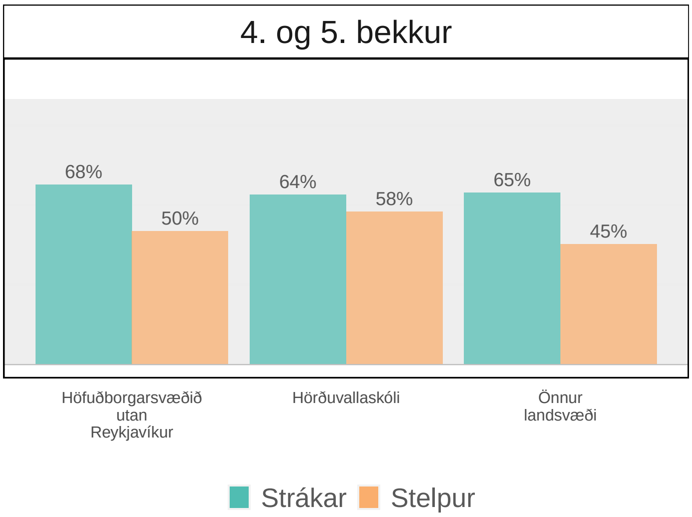

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Æfir þú íþróttir? - Merktu við allt sem að þú æfir*"

Hlutfall sem hakar við „*Já, hópíþróttir (t.d. fótbolta, handbolta, körfubolta)*" eða skrifar nafn á hópíþrótt í opinn textareit

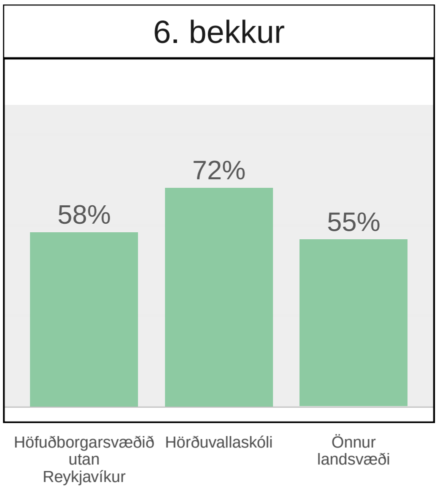

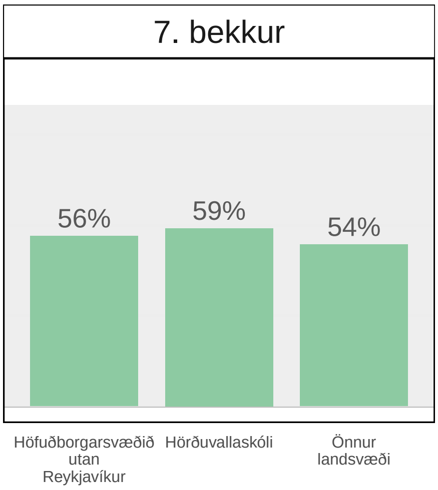

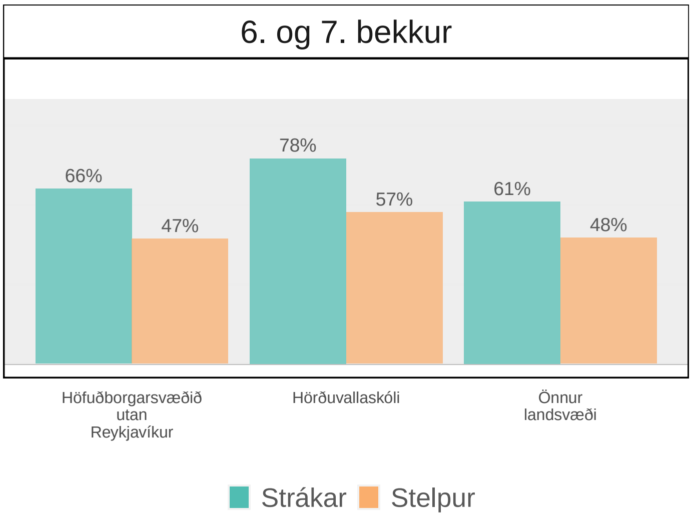

Einstaklingsíþróttir

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Æfir þú íþróttir? - Merktu við allt sem að þú æfir*"

Hlutfall sem hakar við „*Já, einstaklingsíþróttir (t.d. skíði, sund, badminton, fimleika, golf, hestamennsku, bardagaíþróttir, dans)*" eða skrifar nafn á einstaklingsíþrótt í opinn textareit

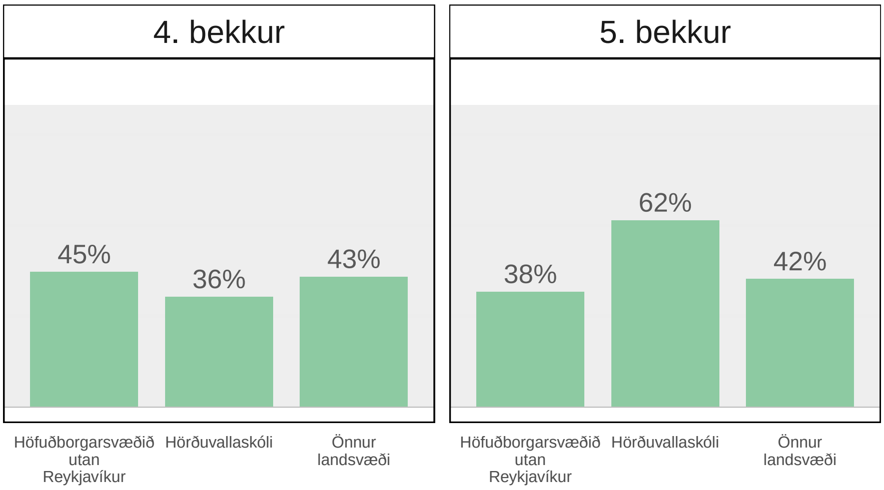

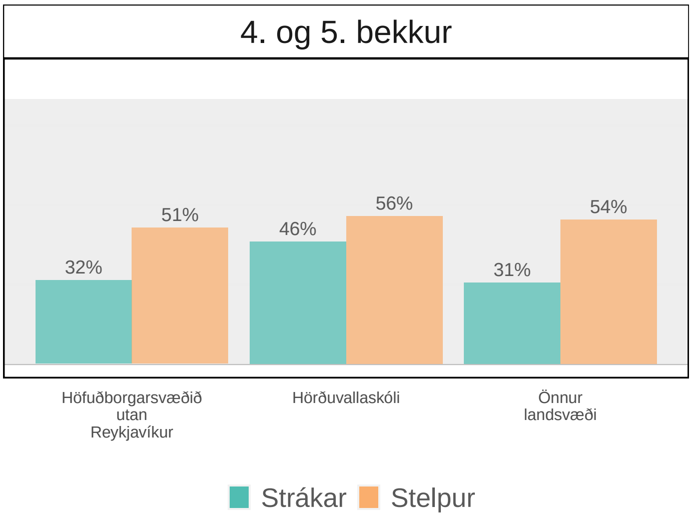

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Æfir þú íþróttir? - Merktu við allt sem að þú æfir*“

Hlutfall sem hakar við „*Já, einstaklingsíþróttir (t.d. skíði, sund, badminton, fimleika, golf, hestamennsku, bardagaíþróttir, dans)*“ eða skrifar nafn á einstaklingsíþrótt í opinn textareit

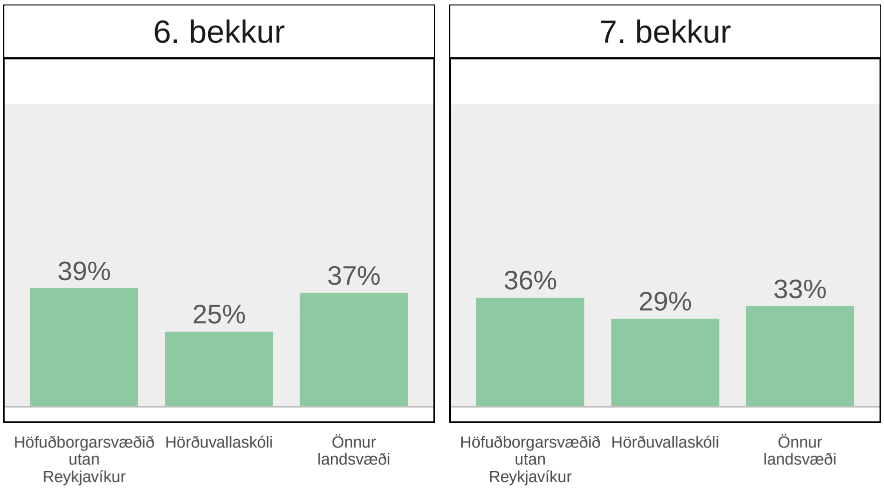

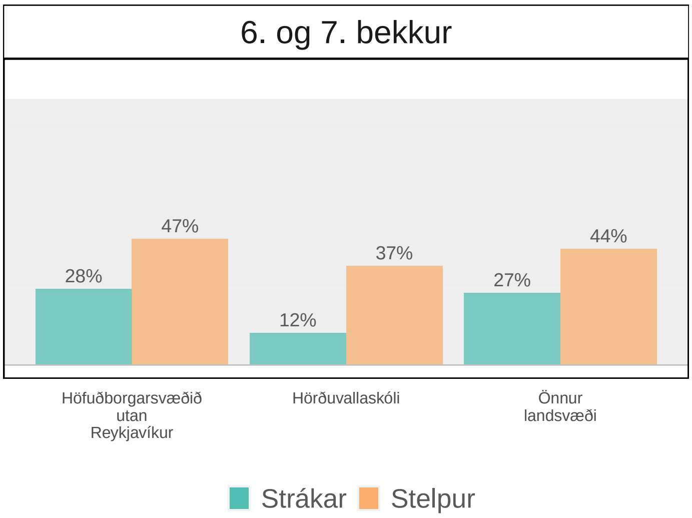

Allar íþróttir

4. og 5. bekkur

Hlutfall sem segist taka þátt í einhverju skipulögðu íþróttastarfi.

Hér eru teknir með allir sem segjast taka þátt í einstaklingsíþróttum og/eða hópíþróttum eða gefa opin svör sem gefa skýrt til kynna þátttöku í skipulögðu íþróttastarfi án þess að hægt sé að flokka íþróttina, svo sem að segjast sækja æfingar með tilteknu íþróttafélagi án þess að nefna íþróttina sem þau æfa

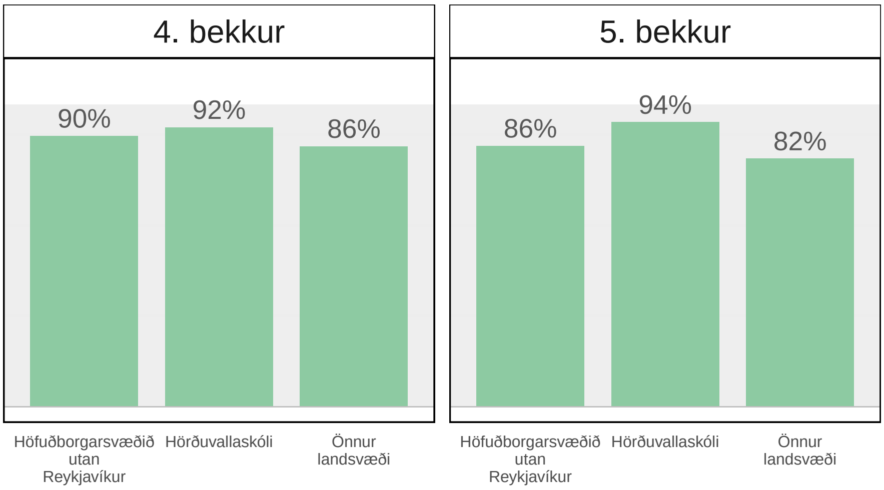

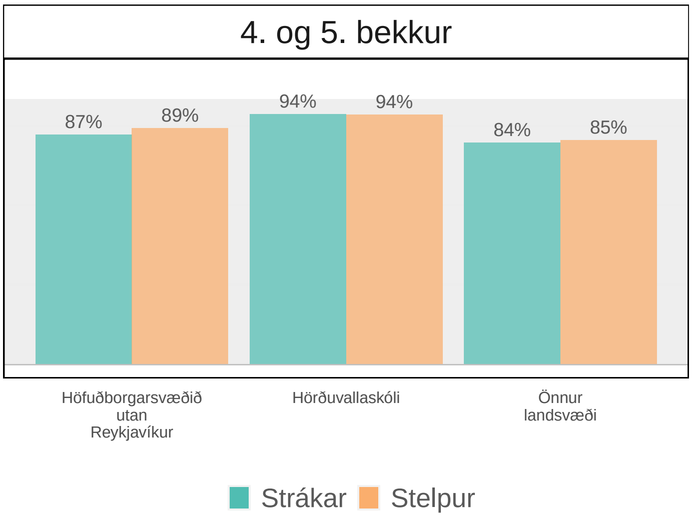

6. og 7. bekkur

Hlutfall sem segist taka þátt í einhverju skipulögðu íþróttastarfi.

Hér eru teknir með allir sem segjast taka þátt í einstaklingsíþróttum og/eða hópíþróttum eða gefa opin svör sem gefa skýrt til kynna þátttöku í skipulögðu íþróttastarfi án þess að hægt sé að flokka íþróttina, svo sem að segjast sækja æfingar með tilteknu íþróttafélagi án þess að nefna íþróttina sem þau æfa

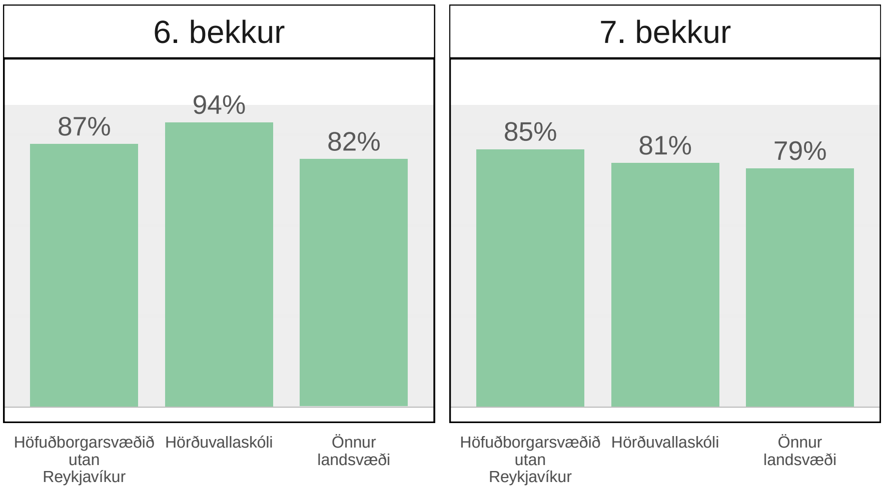

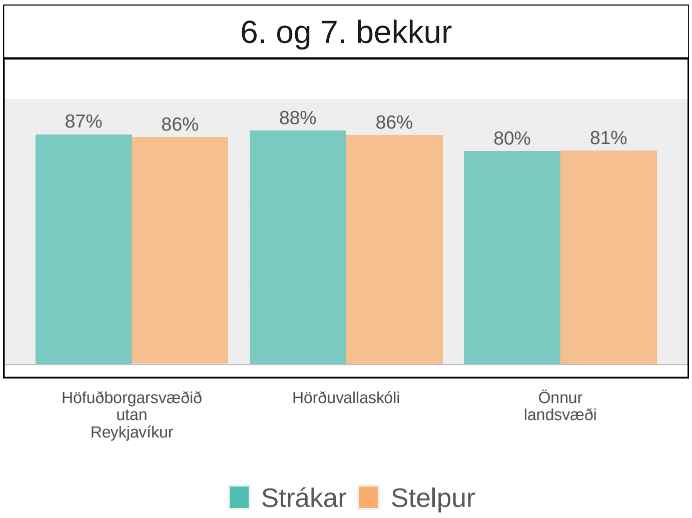

Líkamsrækt

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Æfir þú íþróttir? - Merktu við allt sem að þú æfir*“

Hlutfall sem hakar við „*Já, fer í ræktina)*“ eða nefnir líkamsrækt svari í opnum textareit

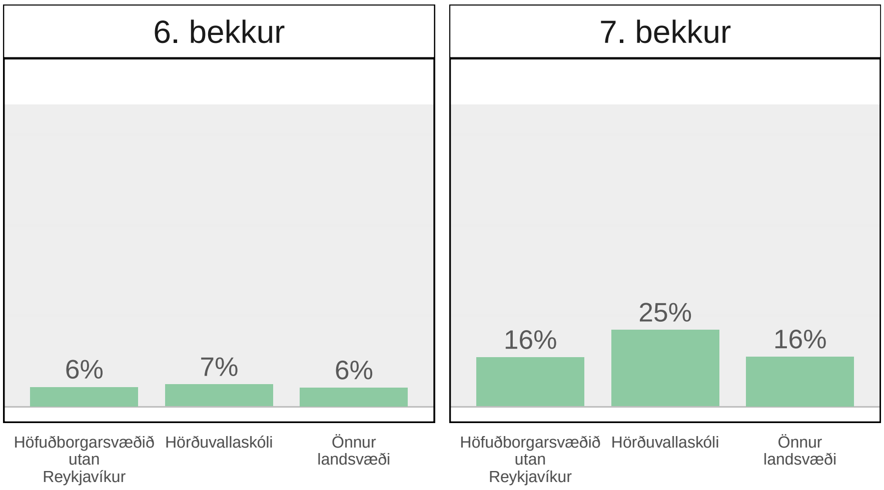

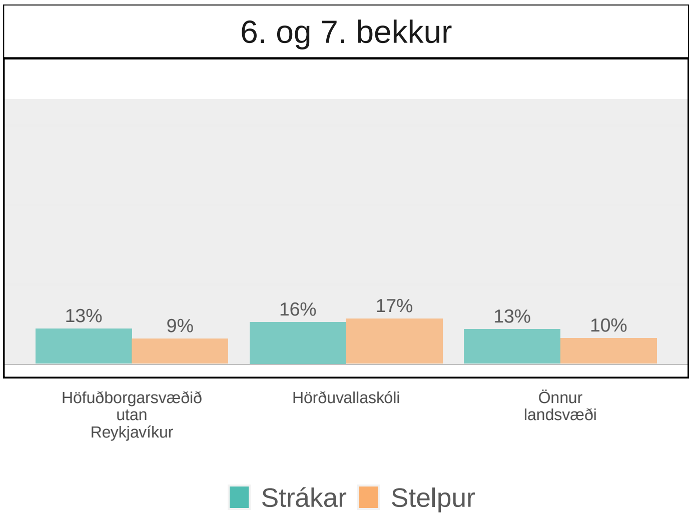

Listnám

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Gerir þú eitthvað af því sem hérna er talið upp? Merktu við allt sem þú tekur þátt í*“

Hlutfall sem hakar við: „*Stundar listnám (t.d. tónlistarnám, myndlistarnám, leiklistarnám, listdansnám, söngnám)*“

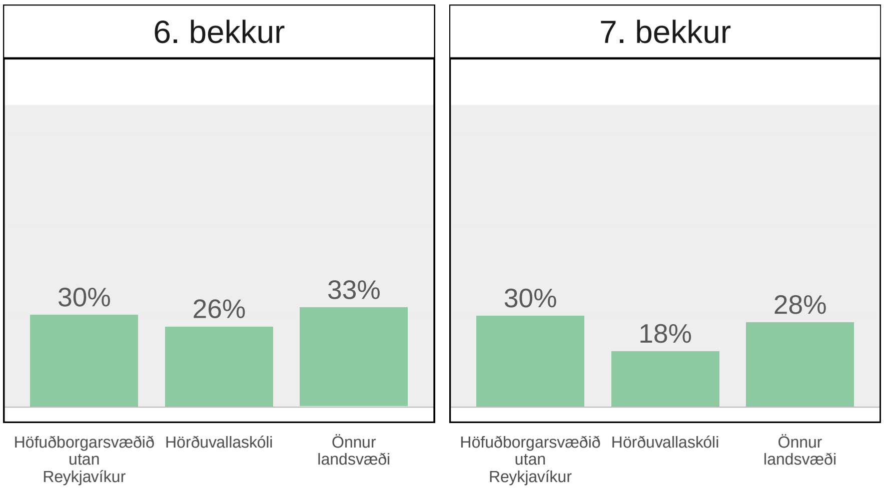

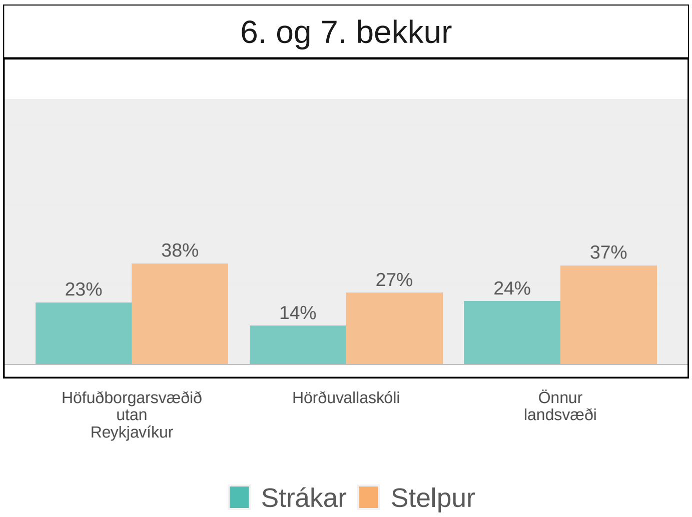

Æskulýðsfélög

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Gerir þú eitthvað af því sem hérna er talið upp? Merktu við allt sem þú tekur þátt í*“

Hlutfall sem hakar við: „*Félagsstarf eins og Skátarnir eða KFUM&K*“

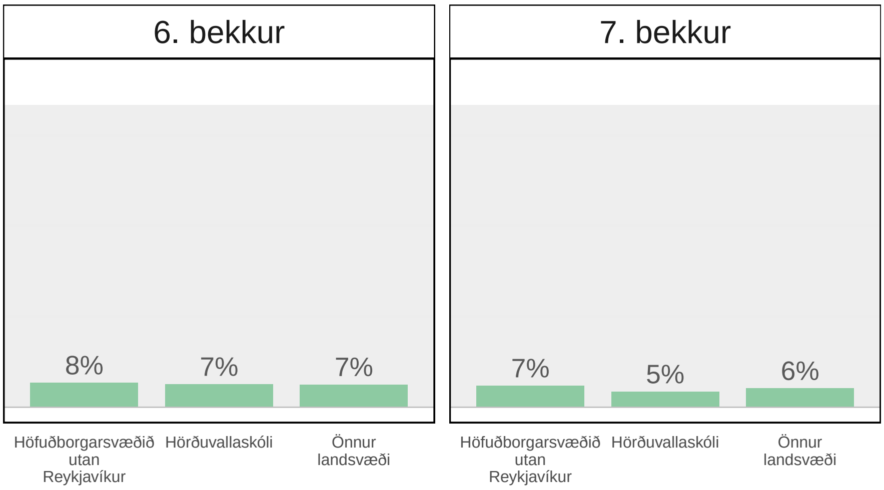

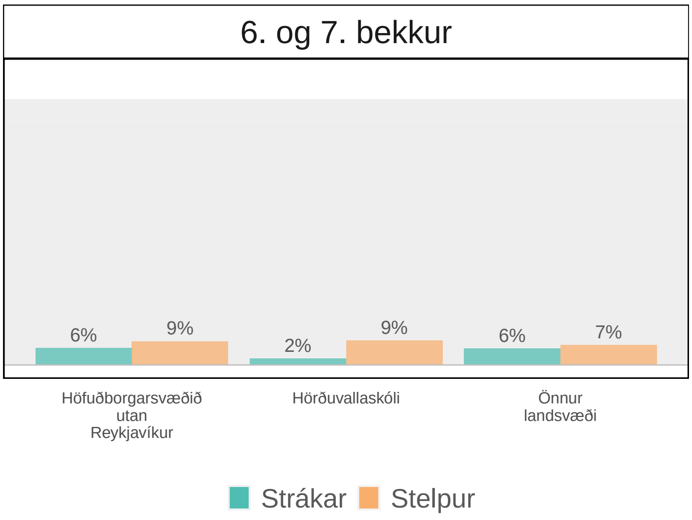

Sjálfboðastarf

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Gerir þú eitthvað af því sem hérna er talið upp? Merktu við allt sem þú tekur þátt í*“

Hlutfall sem hakar við: „*Ert í sjálfboðaliðastarfi (t.d. Rauði krossinn, Björgunarsveitirnar*“

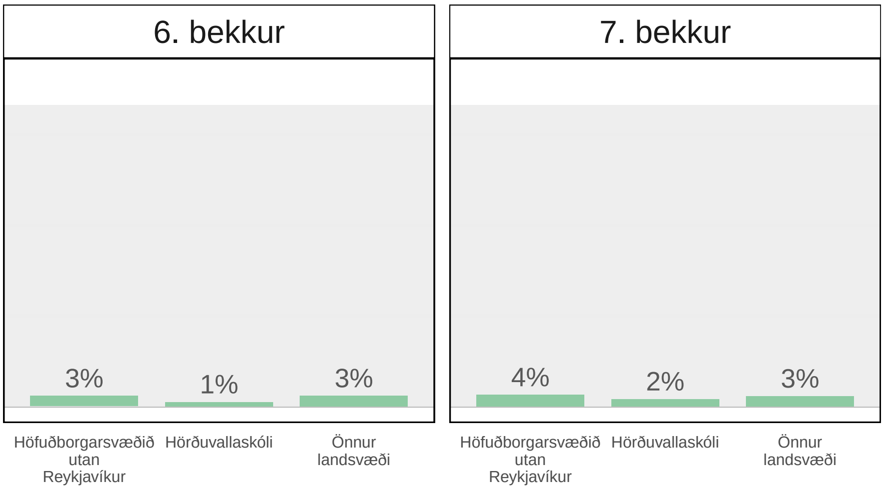

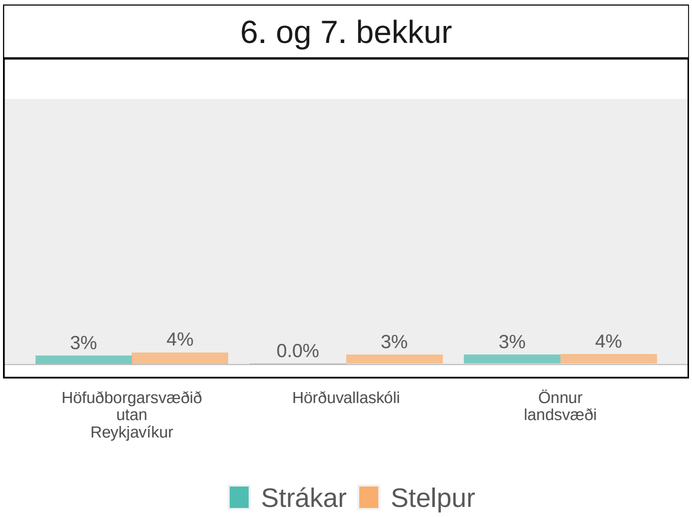

Félagsmiðstöðvar

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Gerir þú eitthvað af því sem hérna er talið upp? Merktu við allt sem þú tekur þátt í*“

Hlutfall sem hakar við: „*Félagsmiðstöðin mín (fer t.d. á opið hús, viðburði, klúbbastarf o.fl.)*“

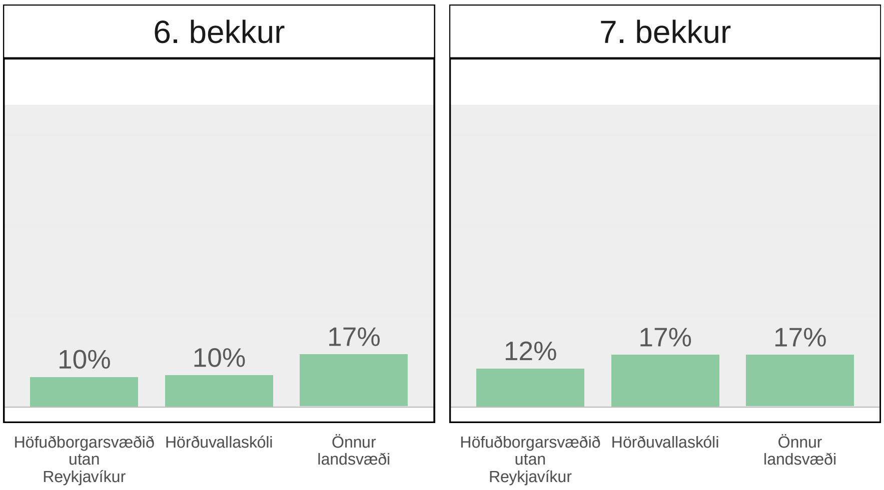

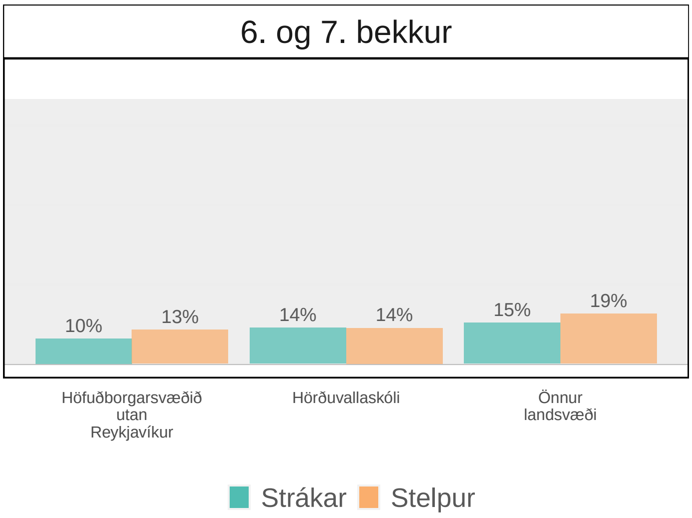

Ungmennaráð og réttindaráð

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Gerir þú eitthvað af því sem hérna er talið upp? Merktu við allt sem þú tekur þátt í*“

Hlutfall sem hakar við: „*Ungmennaráð, réttindaráð, umhverfisteymi eða annað slíkt starf*“

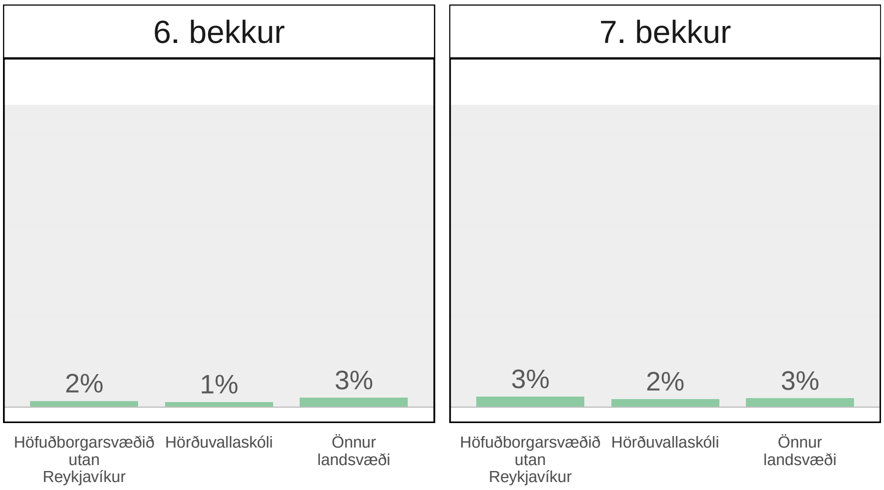

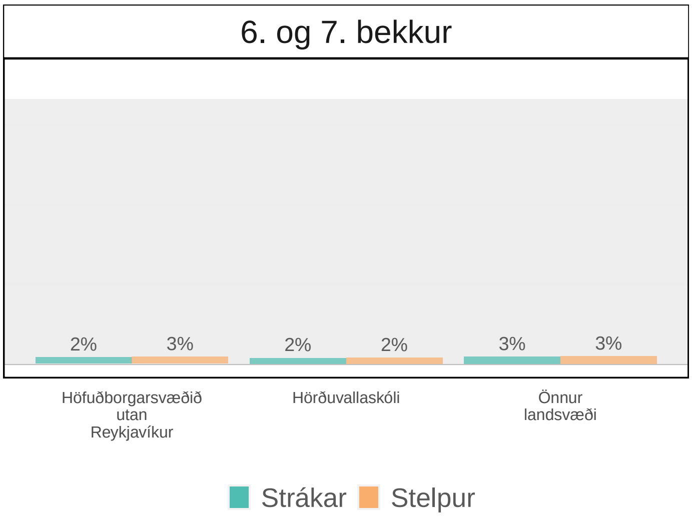

LÍFSGÆÐI OG FÉLAGSLEG STAÐA

4. og 5. bekkur

Fær aðstoð við heimanám

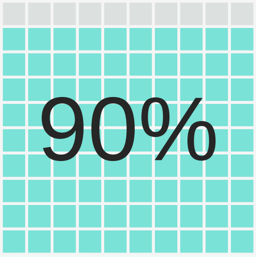

Eiga eigið herbergi

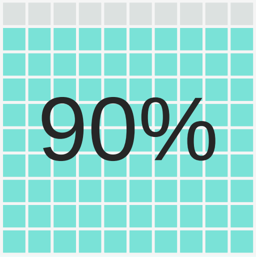

Geta talað við foreldra sína um áhyggjur

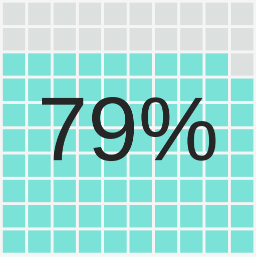

Oft svöng í rúmið

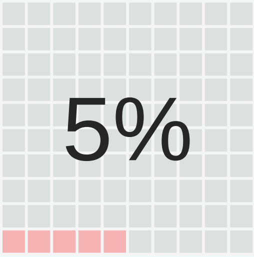

Gert eitthvað skemmtilegt með foreldrum

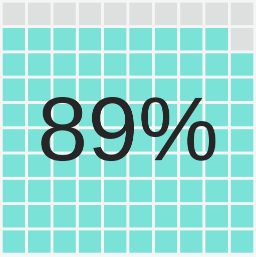

LÍFSGÆÐI OG FÉLAGSLEG STAÐA

6. og 7. bekkur

Með eigið herbergi heima

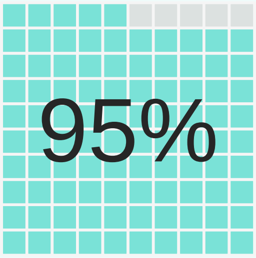

Með góða aðstöðu til náms heima

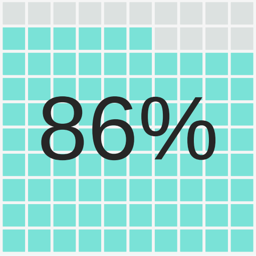

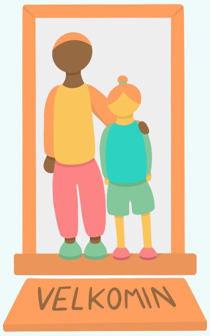

Annað tungumál en íslenska heima

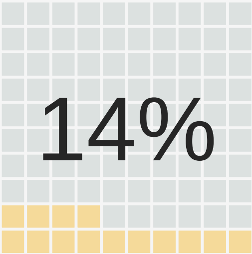

Upplifa stuðning frá fjölskyldu

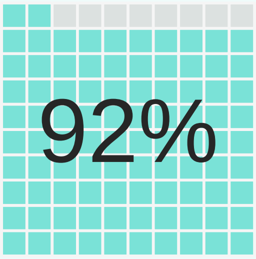

Auðvelt með að tala við móður*

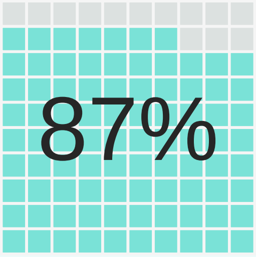

Auðvelt með að tala við föður*

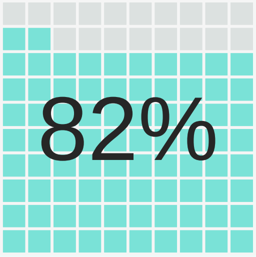

*Ef foreldrar eru af sama kyni er spurt um eldra foreldri í stað móður og yngra foreldri í stað föður

Efnahagsleg lífsgæði

Aðstaða til heimanáms

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Getur þú fengið að vera einhverstaðar í ró og næði heima hjá þér þegar þú þarft að vinna heimavinnu?*“

Hlutfall sem hakar við: „*Já, alltaf*“ eða „*Já, oftast*“

Þeir svarendur sem segjast ekki fá heimavinnu eru ekki með í tölum

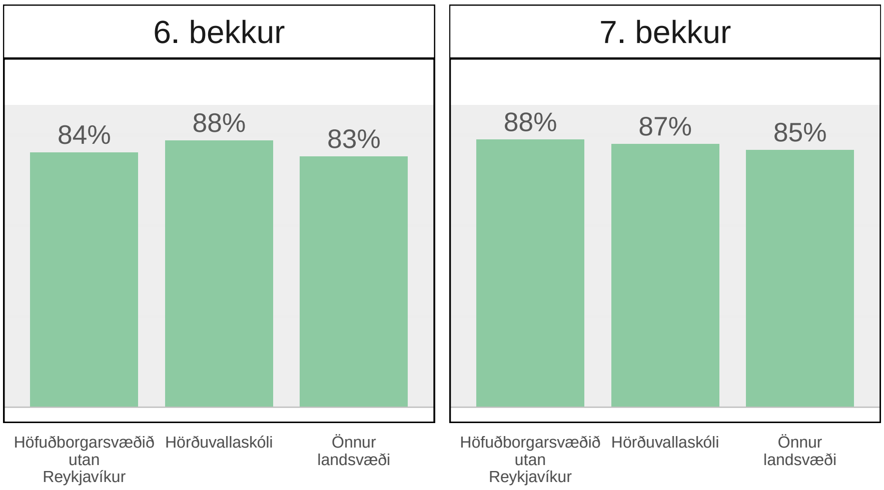

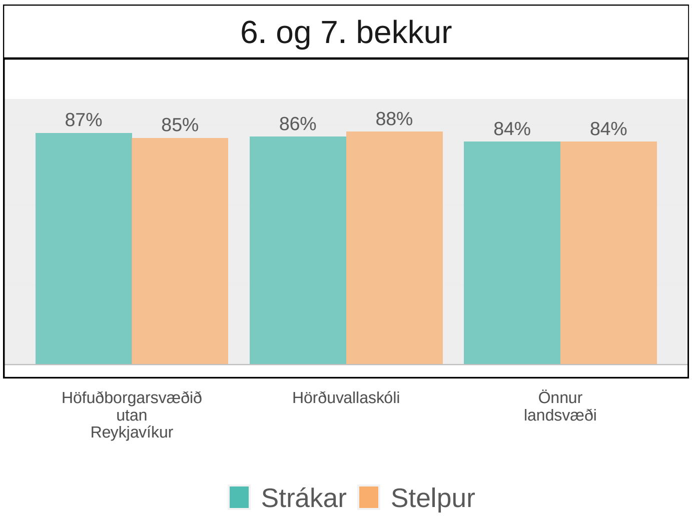

Fjölskyldulíf

Aðstoð við heimanám

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Getur einhver á heimilinu hjálpað þér með heimanám?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Já alltaf*" eða „*Já, oftast*"

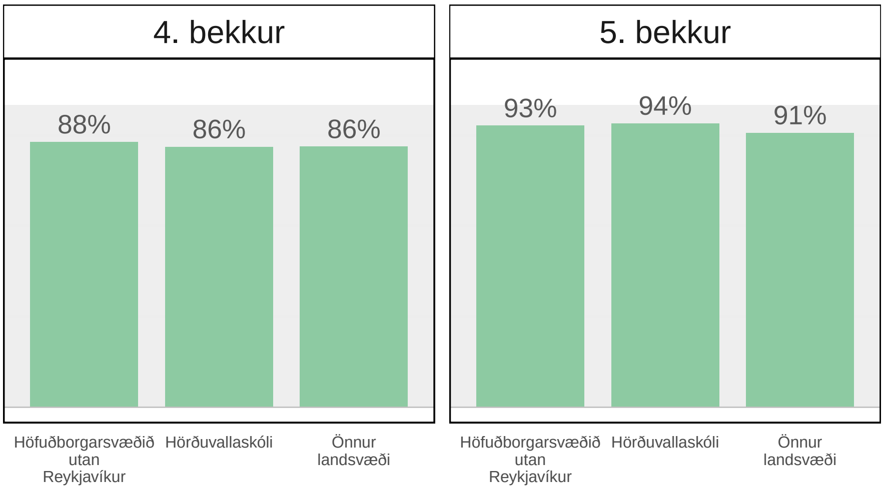

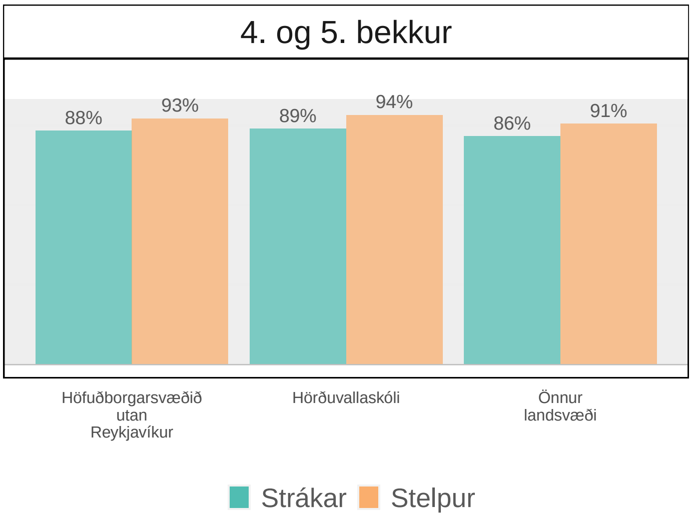

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Getur einhver á heimilinu hjálpað þér með heimanám þegar þú þarft það?*“

Hlutfall sem hakar við: „*Já, alltaf*“ eða „*Já, oftast*“

Þeir svarendur sem segjast ekki fá heimavinnu eru ekki með í tölum

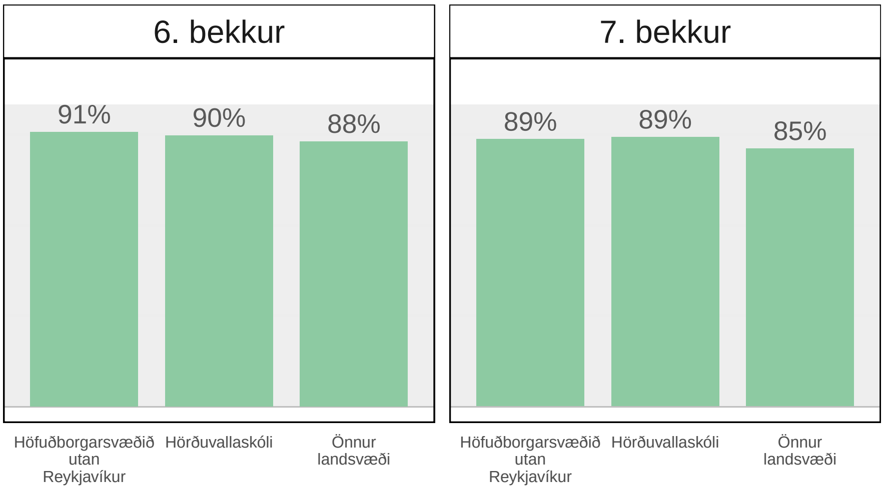

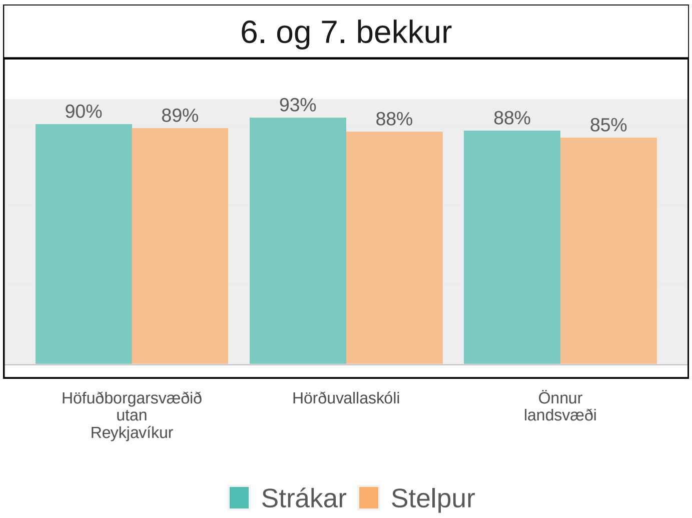

Íslenska töluð á heimili

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvaða tungumál er talað á heimilinu þínu?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Íslensku*“

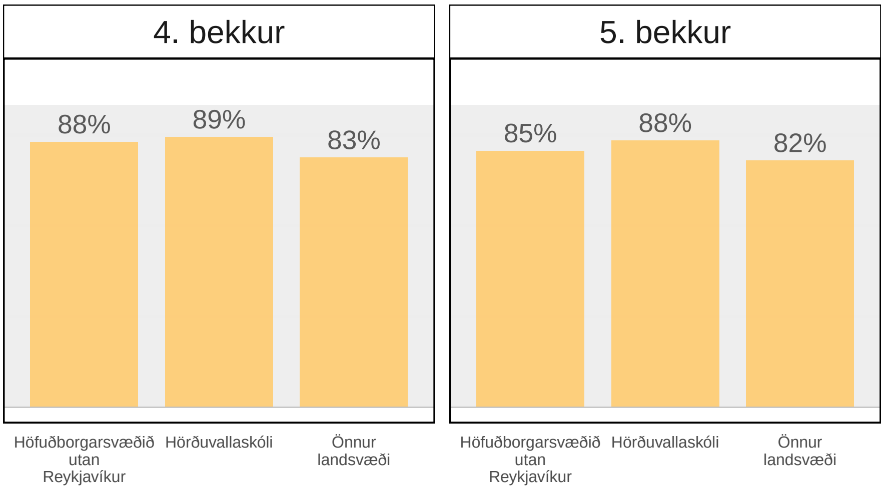

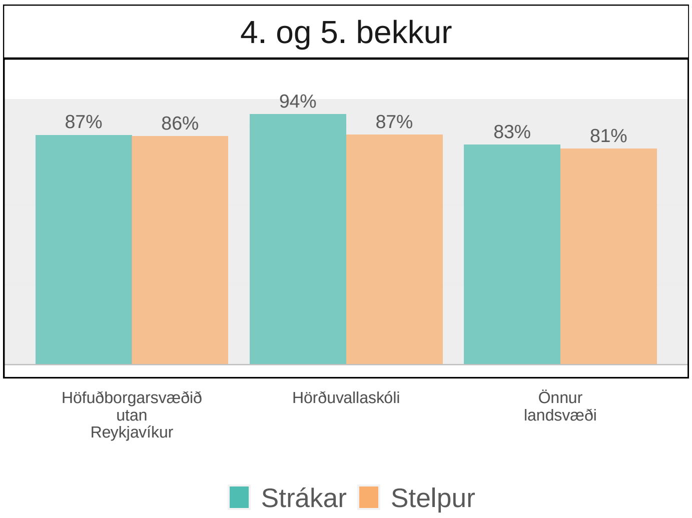

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hvaða tungumál er talað á heimilinu þínu?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Íslensku*“

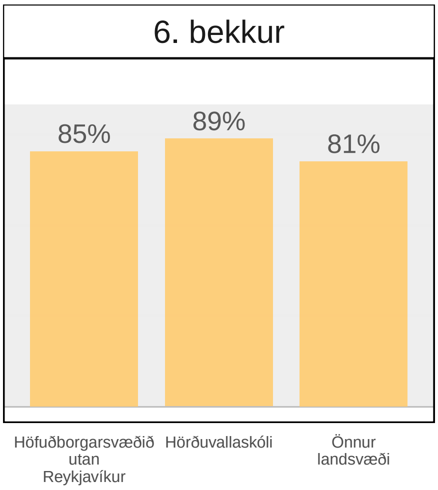

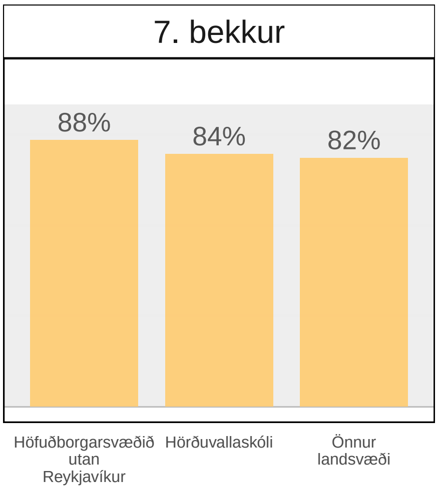

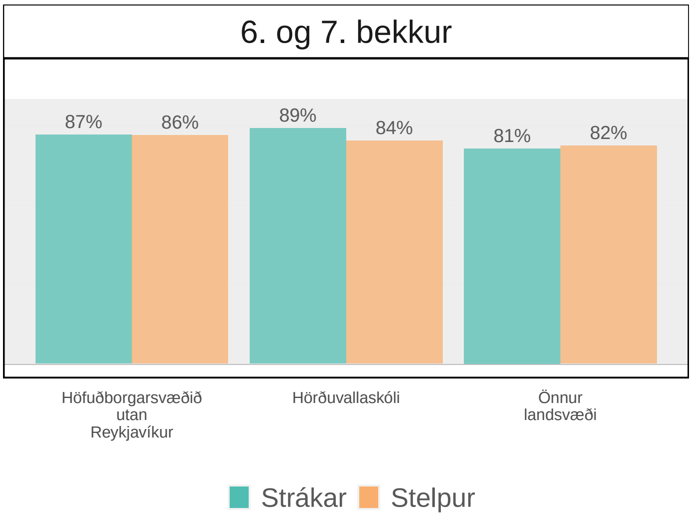

Stuðningur frá fjölskyldu

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Getur þú talað við foreldra þína eða einhvern annan fullorðinn á heimilinu þegar þú hefur áhyggjur eða líður illa?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

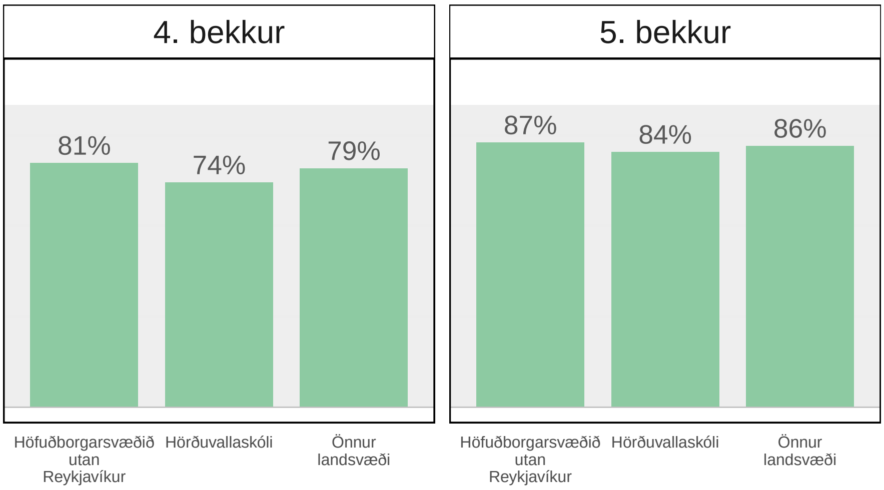

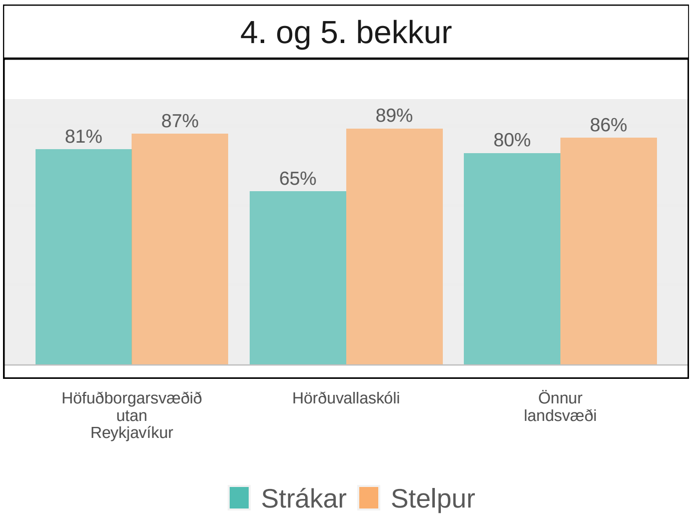

6. og 7. bekkur

Spurning: „*Hversu sammála eða ósammála ert þú þessari staðhæfingu? Ég fæ þann tilfinningalega stuðning og hjálp sem ég þarf frá fjölskyldu minni*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“